

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΛΙΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.¹**

Ο Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας αποτελεί μέρος του Συλλογικού Έργου ιδιωτικής κωδικοποίησης «Διαρκής Κώδικας Νομοθεσίας» (Δ.Κ.Ν. - Ραπτάρχης) το οποίο υλοποιείται από το Τμήμα Εκδόσεων και Γραμματειακής – Λογιστικής Εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Προμηθειών, Υποδομών και Διαχείρισης Υλικού της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Η παρουσίαση του Κώδικα ακολουθεί τα μεθοδολογικά και λειτουργικά δεδομένα της θεματικής ένταξης του στον Δ.Κ.Ν., ιδίως από την άποψη των παραπομπών σε συσχετιζόμενα κανονιστικά κείμενα και σε άλλες θεματικές ενότητες του Έργου.

Η χρήση του Κώδικα υπόκειται στους περιορισμούς της νομοθεσίας περί προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και περί της χρήσης πληροφοριών του δημόσιου τομέα.

Φέρεται σε γνώση των χρηστών του Κώδικα ότι η κατωτέρω κωδικοποιημένη μορφή του αποτελεί χρηστικό εργαλείο νομικής πληροφόρησης και ότι σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τα επίσημα κανονιστικά κείμενα, όπως αυτά βρίσκονται δημοσιευμένα στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

---

¹ Ενημέρωση: 29.4.2014

217. ΝΟΜΟΣ υπ' αριθ. 3528

της 9/9 Φεβρ. 2007 (ΦΕΚ Α' 26)

Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Με το πρώτο εδάφ. της παρ. 1 άρθρου ογδόου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, ορίστηκε ότι: «Καταργείται κάθε διάταξη των νόμων 3528/2007, 3584/2007, καθώς και του π.δ. 410/1988 που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν».

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως καταρτίστηκε από την Επιτροπή του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 3242/2004, του οποίου το κείμενο έχει ως εξής:

**«ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.**

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αρχές του Υπαλληλικού Κώδικα

Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η καθιέρωση ενιαίων και ομοιόμορφων κανόνων που διέπουν την πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση των πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων, σύμφωνα ιδίως με τις αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης και την ανάγκη διασφάλισης της μέγιστης δυνατής απόδοσης κατά την εργασία τους.

Άρθρο 2

Έκταση εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.
2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.

Άρθρο 3

Αμφισβήτηση ιδιότητας υπαλλήλου

1. Οποιαδήποτε αμφισβήτηση ως προς την ιδιότητα του πολιτικού διοικητικού υπαλλήλου, κατά τον παρόντα Κώδικα, ακόμα και αν αναφέρεται ως προδικαστικό ζήτημα σε αστική ή ποινική δίκη, επιλύεται με απόφαση τριμελούς Επιτροπής του αρμόδιου για την επίλυση των υπαλληλικών διαφορών Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας.
2. Η Επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου συγκροτείται από τον πρόεδρο του προαναφερόμενου Τμήματος και αποτελείται από τον ίδιο ή τον αναπληρωτή του και δύο συμβούλους του ίδιου Τμήματος, από τους οποίους ο ένας ορίζεται ως εισηγητής.

3. Η Επιτροπή επιλαμβάνεται ύστερα από ερώτημα του δικαστηρίου ή της δημόσιας αρχής, ενώπιον των οποίων έχει ανακύψει το σχετικό ζήτημα ή ύστερα από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου.

4. Η αίτηση του ενδιαφερομένου κοινοποιείται με μέριμνα του ίδιου προς την υπηρεσία του και τις τυχόν άλλες εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Τα ερωτήματα που υποβάλλονται εκ μέρους δικαστηρίου ή δημόσιας αρχής κοινοποιούνται, με μέριμνα τους, στον ενδιαφερόμενο και στις αρχές του προηγούμενου εδαφίου. Ο ενδιαφερόμενος και οι δημόσιες αρχές μπορούν να υποβάλουν στην Επιτροπή υπόμνημα εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς του σχετικού ερωτήματος ή αίτησης.

5. Η απόφαση της Επιτροπής εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από τις κατά την παρ. 4 του παρόντος άρθρου, κοινοποιήσεις.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΩΛΥΜΑΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 4

Ιθαγένεια

1. Ως υπάλληλοι διορίζονται μόνο Έλληνες και Ελληνίδες πολίτες.

2. Οι πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπεται να διορίζονται σε θέσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στην εξαίρεση της παρ. 4 του άρθρου 39 Συνθ. Ε.Κ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα γι' αυτούς σε ειδικό νόμο.

3. Ο διορισμός αλλοδαπών πολιτών των κρατών, που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτρέπεται μόνο στις προβλεπόμενες από ειδικούς νόμους περιπτώσεις.

4. Όσοι αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση δεν μπορούν να διορισθούν ως υπάλληλοι πριν από τη συμπλήρωση ενός (1) έτους από την απόκτηση της.

Άρθρο 5

Μη εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων

Δεν διορίζονται υπάλληλοι:

α) όσοι δεν έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή δεν έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές,

β) όσοι έχουν αναγνωρισθεί ως αντιρρησίες συνείδησης και δεν έχουν εκπληρώσει, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις της στρατολογικής νομοθεσίας, άοπλη θητεία ή εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία.

Άρθρο 6

Ηλικία διορισμού

1. Το κατώτατο όριο ηλικίας διορισμού, κατά κατηγορία, ορίζεται ως ακολούθως: Για τις κατηγορίες Π Ε, Τ Ε και Δ Ε το 21ο έτος της ηλικίας. Για την κατηγορία Υ Ε το 20ό έτος της ηλικίας.

2. Ανώτατα όρια ηλικίας διορισμού μπορεί να καθορίζονται με την οικεία προκήρυξη μετά από γνώμη του οικείου φορέα και απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εφόσον απαιτούνται από τη

φύση και τις ιδιαιτερότητες των καθηκόντων των προς πλήρωση θέσεων. Η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται στους μετακλητούς και επί θητεία υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

3. Παρεκκλίσεις από το κατώτατο όριο ηλικίας της παρ.1 του παρόντος άρθρου μπορεί να καθορίζεται μόνο για εξαιρετικούς υπηρεσιακούς λόγους με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

4. Για τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων από τις παραγράφους 1 και 2 κατώτατων και ανώτατων ορίων ηλικίας για διορισμό, ως ημέρα γέννησης θεωρείται η 1η Ιανουαρίου του έτους γέννησης για το κατώτατο όριο και η 31η Δεκεμβρίου του αντίστοιχου έτους για το ανώτατο.

5. Η ηλικία αποδεικνύεται από το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας και, σε περίπτωση αμφισβήτησης, από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης που έχει συνταχθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από τη γέννηση. Αν δεν υπάρχει τέτοια πράξη, η ηλικία αποδεικνύεται από τα μητρώα αρρένων για τους άνδρες και από το γενικό μητρώο δημοτών (δημοτολόγιο) για τις γυναίκες.

6. Εάν υπάρχουν περισσότερες εγγραφές στο οικείο μητρώο, επικρατεί η πρώτη εγγραφή.

7. Βεβαίωση της ηλικίας ή διόρθωση της εγγραφής με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ουδέποτε λαμβάνεται υπόψη.

8. Διατάξεις που προβλέπουν κατώτατα όρια ηλικίας διορισμού μικρότερα από τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 7

Υγεία

1. Υπάλληλοι διορίζονται όσοι έχουν την υγεία που τους επιτρέπει την εκτέλεση των καθηκόντων της αντίστοιχης θέσης. Η έλλειψη φυσικών σωματικών δεξιοτήτων δεν εμποδίζει το διορισμό, εφόσον ο υπάλληλος, με την κατάλληλη και δικαιολογημένη τεχνική υποστήριξη, μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντα της αντίστοιχης θέσης. Ειδικές διατάξεις για το διορισμό ατόμων με αναπηρία δεν τίγονται.

«2. Η υγεία των υποψήφιων υπαλλήλων να ασκήσουν τα καθήκοντα της αντίστοιχης θέσης, πιστοποιείται με γνωματεύσεις (α) παθολόγου ή γενικού ιατρού και (β) ψυχιάτρου, είτε του δημοσίου είτε ιδιωτών, με βάση παραπεμπτικό έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται από την υπηρεσία τα καθήκοντα της θέσης που πρόκειται να καταληφθεί.»

Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 7 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

Άρθρο 8

Ποινική καταδίκη, στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση

1. Δεν διορίζονται υπάλληλοι:

α) Όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση (κοινή και στην υπηρεσία), απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία δικηγόρου, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία περί την υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, καθ' υποτροπή συκοφαντική δυσφήμιση, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

β) Οι υπόδικοι που έχουν παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα για κακούργημα ή για πλημμέλημα της περίπτωσης α', έστω και αν το αδίκημα έχει παραγραφεί.

γ) Όσοι, λόγω καταδίκης, έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή.

δ) Όσοι τελούν υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική), υπό επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) και υπό τις δύο αυτές καταστάσεις.

2. Η ανικανότητα προς διορισμό αίρεται μόνο με την έκδοση του κατά το άρθρο 47 παρ.1 του Συντάγματος διατάγματος που αίρει τις συνέπειες της ποινής.

Άρθρο 9

Απόλυση από άλλη θέση για πειθαρχικούς λόγους

Δεν διορίζονται υπάλληλοι όσοι απολύθηκαν από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. ή άλλου νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητα του εργαζομένου, αν δεν παρέλθει πενταετία από την απόλυση.

Άρθρο 10

Χρόνος συνδρομής προϋποθέσεων διορισμού

1. Οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προσόντα του διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο του διορισμού. Το ανώτατο όριο της ηλικίας διορισμού, όπου υπάρχει, πρέπει να συντρέχει κατά το πρώτο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, χρονικό σημείο.

2. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τα κωλύματα διορισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΛΗΡΩΣΗ ΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 11

Προγραμματισμός πλήρωσης θέσεων

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προγραμματίζουν σε ετήσια βάση τις ανάγκες τους σε τακτικό προσωπικό, υποχρεωτικώς μετά από γνώμη της οικείας συνδικαλιστικής οργάνωσης.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στο πλαίσιο της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής, συντονίζει τον προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού, ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες των υπηρεσιών.

Άρθρο 12

Τρόπος πλήρωσης θέσεων

1. Η πλήρωση των θέσεων διέπεται από τις αρχές της ίσης ευκαιρίας συμμετοχής, της αξιοκρατίας, της αντικειμενικότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της διαφάνειας και της δημοσιότητας.

2. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με δημόσιο διαγωνισμό, γραπτό και, κατ' εξαίρεση, προφορικό ή με σειρά προτεραιότητας, βάσει σαφώς καθορισμένων και αντικειμενικών κριτηρίων, σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 1 του παρόντος και όπως ορίζει ο νόμος.

3. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν κατ' εξαίρεση διορισμό χωρίς την τήρηση των διατάξεων της παρ. 2 εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 13

Αρμόδιο όργανο

1. Οι διαδικασίες διορισμού τελούν υπό τον έλεγχο ανεξάρτητης διοικητικής αρχής ή διενεργούνται από αυτήν.

2. Κατά των πράξεων της ανεξάρτητης αυτής αρχής επιτρέπεται στον αρμόδιο Υπουργό η άσκηση αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου.

Άρθρο 14

Προκήρυξη πλήρωσης θέσεων

1. Κάθε διαδικασία διορισμού προϋποθέτει προηγούμενη προκήρυξη, η οποία δημοσιεύεται υποχρεωτικά σε ειδικό τεύχος της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Για την εξασφάλιση της ευρύτερης δυνατής πληροφόρησης των υποψηφίων, περίληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται δια του τύπου και ανακοινώνεται με άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο για τις προσλήψεις, όπως εκάστοτε αυτός ισχύει.

2. Δεν επιτρέπεται η προκήρυξη χωρίς προηγούμενη έγκριση για την πλήρωση των θέσεων από το εκάστοτε αρμόδιο κυβερνητικό όργανο, εφόσον απαιτείται, καθώς και βεβαίωση ύπαρξης των σχετικών πιστώσεων.

3. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν κατ' εξαίρεση πλήρωση κενής θέσης χωρίς την πρόβλεψη σχετικής προκήρυξης εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Άρθρο 15

Υποχρέωση διορισμού

Οι επιτυχόντες που περιλαμβάνονται στον πίνακα διοριστέων διορίζονται υποχρεωτικά μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών και το αργότερο μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την έκδοση των πινάκων διοριστέων.

Άρθρο 16

Αρμοδιότητα έκδοσης και τύπος πράξης διορισμού

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι διορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο.

2. Οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου διορίζονται με απόφαση του ανώτατου μονομελούς οργάνου διοίκησης του και, αν δεν υπάρχει, του προέδρου του συλλογικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου.

Άρθρο 17

Δημοσίευση και κοινοποίηση πράξης διορισμού

1. Περίληψη της πράξης διορισμού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στον διοριζόμενο το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση.

2. Η κοινοποίηση στον διοριζόμενο γίνεται με έγγραφο της οικείας αρχής, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός του Φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως όπου δημοσιεύθηκε η περίληψη της πράξης διορισμού και το οποίο επιδίδεται επί αποδείξει στην κατοικία του είτε στον ίδιο είτε σε πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν. Με το έγγραφο αυτό τάσσεται και εύλογη προθεσμία τριάντα (30) το πολύ ημερών για ορκωμοσία του διοριζομένου και ανάληψη υπηρεσίας. Αν δεν καθορίζεται τέτοια προθεσμία, θεωρείται ότι έχει ταχθεί προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί έως έξι (6) μήνες, μόνο μία φορά, για εξαιρετικούς λόγους.

3. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 1, η πράξη διορισμού θεωρείται ότι έχει κοινοποιηθεί την τριακοστή ημέρα από τη δημοσίευση και από την ημέρα αυτή αρχίζει η προθεσμία για ορκωμοσία του διοριζομένου και ανάληψη υπηρεσίας.

Άρθρο 18

Κατάρτιση υπαλληλικής σχέσης

1. Η υπαλληλική σχέση καταρτίζεται με το διορισμό και την αποδοχή του.
2. Η αποδοχή δηλώνεται με την ορκωμοσία.

Άρθρο 19

Ορκωμοσία - Ανάληψη υπηρεσίας

1. Ο όρκος δίνεται ενώπιον του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη διορισμού ή του οργάνου που ορίζεται στο έγγραφο της κοινοποίησης. Ο όρκος έχει ως εξής: «Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνω τιμίως και ευσυνειδήτως τα καθήκοντα μου.» Ο όρκος των αλλοδαπών έχει ως εξής: «Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην Ελλάδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους της και να εκπληρώνω τιμίως και ευσυνειδήτως τα καθήκοντα μου.» Όσοι δηλώνουν ότι δεν πρεσβεύουν καμιά θρησκεία ή πρεσβεύουν θρησκεία που δεν επιτρέπει τον όρκο, παρέχουν, αντί όρκου, την ακόλουθη διαβεβαίωση: «Δηλώνω, επικαλούμενος την τιμή και τη συνείδηση μου, ότι θα φυλάττω πίστη στην Ελλάδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους και ότι θα εκπληρώνω τιμίως και ευσυνειδήτως τα καθήκοντα μου.»

2. Η ορκωμοσία βεβαιώνεται με πρωτόκολλο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τον ορκιζόμενο και το όργανο ενώπιον του οποίου ορκίζεται. Η ανάληψη καθηκόντων πιστοποιείται με έκθεση, που υπογράφεται από τον προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας και τον υπάλληλο. Η έκθεση φέρει αριθμό πρωτοκόλλου της χρονολογίας ανάληψης καθηκόντων.

3. Αφετηρία υπολογισμού του χρόνου υπηρεσίας των υπαλλήλων αποτελεί η χρονολογία δημοσίευσης στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως της πράξης διορισμού, με την προϋπόθεση ότι η ανάληψη υπηρεσίας γίνεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την κοινοποίηση της πράξης διορισμού, αλλιώς η ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας.

Άρθρο 20

Ανάκληση διορισμού

1. Η πράξη διορισμού ανακαλείται υποχρεωτικά, εάν ο διοριζόμενος δεν αποδέχτηκε το διορισμό ρητώς ή σιωπηρώς ή δεν εκπλήρωσε άλλες νόμιμες πρόσθετες υποχρεώσεις πριν από την ανάληψη υπηρεσίας.

2. Η πράξη διορισμού, που έγινε κατά παράβαση νόμου, ανακαλείται εντός διετίας από τη δημοσίευσή της. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής η πράξη διορισμού ανακαλείται, εάν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε

την παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του παρόντος Κώδικα.

3. Ο υπάλληλος, του οποίου η πράξη διορισμού ανακλήθηκε κατά την προηγούμενη παράγραφο, υπέχει τις ευθύνες των δημοσίων υπαλλήλων για το χρόνο κατά τον οποίο άσκησε τα καθήκοντα του και οι πράξεις του είναι έγκυρες.

4. Οι διατάξεις της παρ. 2 για απαγόρευση ανάκλησης της πράξης διορισμού μετά την πάροδο διετίας δεν εφαρμόζονται, όταν η πράξη διορισμού ακυρώνεται δικαστικώς.

Άρθρο 21

Αναδιορισμός

1. Ο υπάλληλος, που απολύθηκε λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας, αναδιορίζεται μέσα σε μία (1) πενταετία από την απόλυση, εφόσον: α) είχε τουλάχιστον τριετή ευδόκιμη υπηρεσία, β) υπέβαλε αίτηση αναδιορισμού μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την απόλυση, γ) έχει όλα τα τυπικά προσόντα, εκτός από την ηλικία, που απαιτούνται για την κατάληψη της θέσης κατά το χρόνο του αναδιορισμού.

2. Ο υπάλληλος αναδιορίζεται μετά από γνωμοδότηση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, με την οποία διαπιστώνεται ότι αποκαταστάθηκε η σωματική ή πνευματική του ικανότητα, σε βαθμό που του επιτρέπει να ασκεί τα καθήκοντα του. Ο υπάλληλος παραπέμπεται στην επιτροπή μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αναδιορισμού.

3. Για τον αναδιορισμό αποφασίζει το υπηρεσιακό συμβούλιο. Ο υπάλληλος αναδιορίζεται με το βαθμό που έφερε κατά το χρόνο της απόλυσης του. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει κατά το χρόνο του αναδιορισμού κενή θέση, συνιστάται προσωποπαγή θέση με την απόφαση αναδιορισμού. Ο αναδιοριζόμενος σε προσωποπαγή θέση καταλαμβάνει την πρώτη θέση που κενούται στον οικείο κλάδο και βαθμό.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 16 έως και 20 που αναφέρονται στο διορισμό ισχύουν και για τον αναδιορισμό.

Άρθρο 22

Βαθμός διοριζομένου

1. Ο διοριζόμενος εισέρχεται στην υπηρεσία με τον εισαγωγικό βαθμό που προβλέπεται στον οικείο κλάδο.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται ο διορισμός, σε βαθμό ανώτερο του εισαγωγικού, προσώπων τα οποία έχουν αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, εφόσον αυτό προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 23

Προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου

1. Το προσωπικό μητρώο συγκροτείται μετά το διορισμό του υπαλλήλου και περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν την ατομική, οικογενειακή, περιουσιακή και υπηρεσιακή του κατάσταση σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

2. Ειδικότερα το προσωπικό μητρώο περιλαμβάνει:

α) Τα στοιχεία της ταυτότητας του υπαλλήλου, τα στοιχεία συζύγου και των παιδιών του, καθώς και τη δήλωση περιουσιακής κατάστασης του άρθρου 28 του παρόντος. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται από τον υπάλληλο με υπεύθυνη

δήλωση που υποβάλλει στην υπηρεσία του κατά το διορισμό του. Με τον ίδιο τρόπο δηλώνεται υποχρεωτικά κάθε ουσιώδης μεταβολή των στοιχείων αυτών.

β) Τους τίτλους σπουδών ή άλλα τυπικά προσόντα.

γ) Αποφάσεις, έγγραφα ή άλλα στοιχεία που αναφέρονται στην υπηρεσιακή γενικά κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι εκθέσεις αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων.

δ) Κάθε άλλο στοιχείο που ο υπάλληλος καταθέτει ο ίδιος στην υπηρεσία του ζητώντας να συμπεριληφθεί στο προσωπικό του μητρώο, εφόσον σχετίζεται με τα υπηρεσιακά του καθήκοντα και είναι πρόσφορο για την αξιολόγηση του.

3. Κάθε υπάλληλος δικαιούται να λάβει γνώση του προσωπικού μητρώου του.

4. Η αρμόδια υπηρεσία προσωπικού υποχρεούται να τηρεί, να φυλάσσει και να ενημερώνει το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Η παράλειψη των υποχρεώσεων για εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου συνιστά το παράπτωμα της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107.

5. Η αρμόδια υπηρεσία, σε περίπτωση μετάθεσης του υπαλλήλου, συγκροτεί βοηθητικό προσωπικό μητρώο με τα απαραίτητα στοιχεία, το οποίο τον συνοδεύει.

6. Το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου τίθεται υπόψη του υπηρεσιακού συμβουλίου, καθώς και κάθε άλλου οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διενέργεια υπηρεσιακών κρίσεων.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης του προσωπικού μητρώου, κύριου και βοηθητικού, ο χρόνος περιοδικής καταστροφής των εκθέσεων αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων, η μετά από αίτηση του υπαλλήλου αφαίρεση στοιχείων, καθώς και η σχετική διαδικασία, όπως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ – ΚΩΛΥΜΑΤΑ

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 24

Πίστη στο Σύνταγμα

Ο υπάλληλος είναι εκτελεστής της θέλησης του Κράτους, υπηρετεί μόνο το Λαό και οφείλει πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία.

Άρθρο 25

Νομιμότητα υπηρεσιακών ενεργειών

1. Ο υπάλληλος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των καθηκόντων του και τη νομιμότητα των υπηρεσιακών του ενεργειών.

2. Ο υπάλληλος οφείλει να υπακούει στις διαταγές των προϊσταμένων του. Όταν όμως εκτελεί διαταγή, την οποία θεωρεί παράνομη, οφείλει, πριν την εκτέλεση, να αναφέρει εγγράφως την αντίθετη γνώμη του και να εκτελέσει τη διαταγή χωρίς υπαίτια καθυστέρηση. Η διαταγή δεν προσκτάται νομιμότητα εκ του ότι ο υπάλληλος οφείλει να υπακούσει σε αυτήν.

3. Αν η διαταγή είναι προδήλως αντισυνταγματική ή παράνομη, ο υπάλληλος οφείλει να μην την εκτελέσει και να το αναφέρει χωρίς αναβολή. Όταν σε διαταγή, η οποία προδήλως αντίκειται σε διατάξεις νόμων ή κανονιστικών πράξεων, διατυπώνονται επείγοντες και εξαιρετικοί λόγοι γενικότερου συμφέροντος ή όταν, ύστερα από άρνηση υπακοής σε πρώτη διαταγή που προδήλως αντίκειται σε τέτοιες διατάξεις, ακολουθήσει δεύτερη διαταγή που εκθέτει επείγοντες και εξαιρετικούς λόγους γενικότερου συμφέροντος, ο υπάλληλος οφείλει να εκτελέσει τη διαταγή και να αναφέρει συγχρόνως στην προϊσταμένη αρχή εκείνου που τον διέταξε. Επί νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εφόσον εκείνος που διέταξε είναι το διοικητικό συμβούλιο ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης, η αναφορά υποβάλλεται στον εποπτεύοντα Υπουργό. Εάν εκείνος που διέταξε είναι ο Υπουργός, η αναφορά υποβάλλεται στον Πρωθυπουργό.

4. Αν ο υπάλληλος έχει αντίθετη γνώμη για εντελλόμενη ενέργεια, για την οποία είναι αναγκαία η προσυπογραφή ή η θεώρηση του, οφείλει να τη διατυπώσει εγγράφως για να απαλλαγεί από την ευθύνη. Εάν παραλείπει την προσυπογραφή ή θεώρηση, θεωρείται ότι προσυπέγραψε ή θεώρησε.

5. Οι προϊστάμενοι όλων των βαθμίδων οφείλουν να προσυπογράφουν τα έγγραφα που ανήκουν στην αρμοδιότητα τους και εκδίδονται με την υπογραφή του προϊσταμένου τους. Αν διαφωνούν, οφείλουν να διατυπώσουν εγγράφως τις τυχόν αντιρρήσεις τους. Αν παραλείψουν να προσυπογράψουν το έγγραφο, θεωρείται ότι το προσυπέγραψαν.

6. Ο υπάλληλος δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνταξη, με κάθε μέσο, εγγράφου για θέμα της αρμοδιότητας του, εφόσον διαταχθεί γι' αυτό από οποιονδήποτε από τους προϊσταμένους του. Αν διαφωνεί με το περιεχόμενο του εγγράφου, εφαρμόζεται η παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 26

Εχεμύθεια

1. Ο υπάλληλος οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για θέματα που χαρακτηρίζονται ως απόρρητα από τις κείμενες διατάξεις. Οφείλει επίσης να τηρεί εχεμύθεια σε κάθε περίπτωση που αυτό επιβάλλεται από την κοινή πείρα και λογική, για γεγονότα ή πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

2. Η υποχρέωση εχεμύθειας δεν αντιτάσσεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται δικαίωμα των πολιτών να λαμβάνουν γνώση των διοικητικών εγγράφων.

3. Μαρτυρία ή πραγματογνωμοσύνη για θέματα απόρρητα επιτρέπεται μόνο με άδεια του οικείου Υπουργού.

«4. Ο υπάλληλος που έχει χαρακτηριστεί ως μάρτυς δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45B του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δεν παραλείπεται σε διαδικασία προαγωγής ούτε υπόκειται σε οποιαδήποτε πειθαρχική διαδικασία ή τιμωρείται, απολύεται ή καθ' οιονδήποτε τρόπο υφίσταται άλλη δυσμενή διακριτική μεταχείριση αμέσως ή εμμέσως και ιδίως σε θέματα υπηρεσιακής εξέλιξης, μετακίνησης ή τοποθέτησης, κατά τη διάρκεια του αναγκαίου για τη δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης χρόνου.»

Η παρ. 4 προστέθηκε με την υποπερίπτ. α' της περίπτ. 6 της Υποπαρ. ΙΕ.17 της Παρ. ΙΕ άρθρου πρώτου Νομ. 4254/7-7 Απρ. 2014 (ΦΕΚ Α' 85), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θεμ. αα, αριθ. 4, σελ. 108.

Άρθρο 27

Συμπεριφορά υπαλλήλου

1. Ο υπάλληλος οφείλει να συμπεριφέρεται εντός και εκτός της υπηρεσίας κατά τρόπο ώστε να καθίσταται άξιος της κοινής εμπιστοσύνης.
2. Ο υπάλληλος οφείλει κατά την άσκηση των καθηκόντων του να συμπεριφέρεται με ευπρέπεια στους διοικούμενους και να τους εξυπηρετεί κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεων τους.
3. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται να κάνει διακρίσεις σε όφελος ή σε βάρος των πολιτών, εξαιτίας των πολιτικών, των φιλοσοφικών ή των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων.

Άρθρο 28

Περιουσιακή κατάσταση

1. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δηλώσει εγγράφως, κατά το διορισμό του, την περιουσιακή κατάσταση του ίδιου, συζύγου και παιδιών του, εφόσον συνοικούν με αυτόν, καθώς και κάθε μεταγενέστερη ουσιώδη μεταβολή της. Οι υπάλληλοι, εντός τριών (3) μηνών από την τέλεση γάμου, υποχρεούνται να δηλώσουν την περιουσιακή κατάσταση των συζύγων τους. Οποιαδήποτε αγορά κινητών σημαντικής αξίας ή ακινήτων, από τον υπάλληλο ή τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου, αιτιολογείται υποχρεωτικά με την υποβαλλόμενη δήλωση. Αν για την αγορά αυτή ο υπάλληλος επικαλείται οικονομική ενίσχυση προσώπων άλλων από τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο, οφείλει να δηλώσει και την περιουσιακή κατάσταση αυτών.

2. Κάθε δύο (2) χρόνια η αρμόδια υπηρεσία προσωπικού υποχρεούται να ζητεί από τους υπαλλήλους να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση για την ουσιώδη μεταβολή ή μη της περιουσιακής τους κατάστασης.

3. Αν η μεταβολή της περιουσιακής κατάστασης του υπαλλήλου είναι δυσανάλογη προς τις αποδοχές και την εν γένει οικονομική του κατάσταση, η αρμόδια υπηρεσία υποχρεούται να ενεργήσει έρευνα για την προέλευση των πόρων του υπαλλήλου. Αν μετά την έρευνα αυτή προκύψουν σοβαρές ενδείξεις ότι ο υπάλληλος απέκτησε τους πόρους αυτούς κατά τρόπο που συνιστά ποινικό αδίκημα ή πειθαρχικό παράπτωμα, ο αρμόδιος Υπουργός προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την ποινική ή πειθαρχική δίωξη αυτού. Προκειμένου για υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τη δίωξη αυτή ασκούν και τα όργανα που είναι αρμόδια για την παραπομπή των υπαλλήλων στο υπηρεσιακό συμβούλιο.

4. Η δήλωση περιουσιακής κατάστασης συντάσσεται σε ειδικό έντυπο το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση μπορεί να οριστούν δικαιολογητικά τα οποία πρέπει να αναγράφονται ή να συνοδεύουν τις δηλώσεις. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω δηλώσεις αποτελούν υποχρεωτικά αντικείμενο επεξεργασίας και διαβιβάζονται σε ηλεκτρονική μορφή στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων τηρεί ειδικό μητρώο υπόχρεων και μεριμνά για τη μηχανογραφική επεξεργασία των δηλώσεων και την κατοχύρωση του απόρρητου χαρακτήρα των στοιχείων που περιέχονται σε αυτές.

5. Ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, επιφυλασσομένων των διατάξεων της περίπτωσης ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 (ΦΕΚ 296 Α΄) και της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3491/2006 (ΦΕΚ 207 Α΄), διενεργείται είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από αίτημα της υπηρεσίας του υπαλλήλου είτε μετά από καταγγελία, από υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, που

καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Η υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης σύμφωνα με το άρθρο αυτό είναι ανεξάρτητη από την υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 29

Χρόνος παροχής εργασίας

1. Ο υπάλληλος παρέχει την εργασία του μέσα στον οριζόμενο από τις κείμενες γενικές ή ειδικές διατάξεις χρόνο.

2. Εφόσον έκτακτες και εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες το επιβάλλουν, ο υπάλληλος οφείλει να εργαστεί και πέρα από το χρόνο εργασίας ή σε μη εργάσιμες ημέρες. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στον υπάλληλο αποζημίωση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 30

Καθήκοντα υπαλλήλου

1. Ο υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου ή της ειδικότητας του.

2. Σε περιπτώσεις επιτακτικής υπηρεσιακής ανάγκης που δεν μπορεί να καλυφθεί με άλλον τρόπο, επιτρέπεται να ανατίθενται στον υπάλληλο καθήκοντα άλλου κλάδου ή ειδικότητας. Σε όμοιες περιπτώσεις επιτρέπεται να ανατίθενται στον υπάλληλο εργασίες συναφείς με την ειδικότητα ή τα καθήκοντα του ή για τις οποίες έχει την απαιτούμενη εμπειρία ή ειδικευση.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο ανάθεση επιτρέπεται για χρονικό διάστημα έως δύο (2) μηνών με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου προϊσταμένου. Παράταση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος έως έξι (6) μήνες ακόμη επιτρέπεται μετά από αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 31

Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή

1. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή, εφόσον συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του και δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας του.

2. Η άδεια χορηγείται για συγκεκριμένο έργο ή εργασία μετά από σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο. Η άδεια στους υπαλλήλους του Δημοσίου χορηγείται από τον οικείο υπουργό και στους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης και αν δεν υπάρχει τέτοιο όργανο, από τον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου διοίκησης.

3. Δεν επιτρέπεται στον υπάλληλο η κατ' επάγγελμα άσκηση εμπορίας.

4. Ειδικές απαγορευτικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

«5. Ο υπάλληλος επιτρέπεται να αποκτά αυτοκίνητο δημοσίας χρήσεως ή να εκμεταλλεύεται αυτό με εκμίσθωση, εφόσον απέκτησε τούτο είτε με γονική παροχή είτε λόγω κληρονομικής διαδοχής είτε λόγω δωρεάς εν ζωή από συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως β΄ βαθμού ή από σύζυγο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορούν να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα τεχνικής φύσης που αφορούν τη χορήγηση αδειών κυκλοφορίας και την εκμετάλλευση δημοσίας χρήσης αυτοκινήτου στις περιπτώσεις αυτού του άρθρου.»

Η παρ. 5, που είχε προστεθεί με την παρ. 4 άρθρ. 20 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 10 άρθρ. 18 Νομ. 4233/28-29 Ιαν. 2014 (ΦΕΚ Α' 22), Τομ. 38, Κεφ. Κ, Θέμα γ, αριθ. 2, σελ. 568.

Άρθρο 32

Συμμετοχή σε εταιρείες

1. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δηλώνει στην υπηρεσία του τη συμμετοχή του σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής, εκτός των σωματείων και των κοινοφελών ιδρυμάτων.

2. Απαγορεύεται ο υπάλληλος να μετέχει σε οποιαδήποτε εμπορική εταιρεία προσωπική, περιορισμένης ευθύνης ή κοινοπραξία ή να είναι διευθύνων ή εντεταλμένος σύμβουλος ανώνυμης εταιρείας ή διαχειριστής οποιασδήποτε εμπορικής εταιρείας. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να μετέχει στη διοίκηση ανώνυμης εταιρείας ή γεωργικού συνεταιρισμού με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου. Η άδεια χορηγείται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 31 του παρόντος.

3. Απαγορεύεται η απόκτηση από υπάλληλο, σύζυγο του ή ανήλικα τέκνα τους μετοχών ανωνύμων εταιρειών που υπάγονται στον ειδικό έλεγχο της υπηρεσίας του. Ο υπάλληλος που κατά το διορισμό ο ίδιος ή σύζυγος του ή ανήλικα τέκνα του κατέχουν μετοχές ανωνύμων εταιρειών οι οποίες εμπίπτουν στην απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ή τις αποκτά κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του, λόγω κληρονομιάς, υποχρεούται να υποβάλει σχετική δήλωση στην υπηρεσία του και εντός ενός έτους είτε να τις μεταβιβάσει είτε να ζητήσει τη μετακίνηση του σε άλλη αρχή της υπηρεσίας του ή τη μετάταξη του σε άλλη δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η μετακίνηση ή μετάταξη είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του και διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66 και 74 του παρόντος. Κατά το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι τη μεταβίβαση των μετοχών ή την ολοκλήρωση της μετάταξης του, ο υπάλληλος εμπίπτει στο κώλυμα συμφέροντος του άρθρου 36 του παρόντος.

4. Διατηρούνται σε ισχύ ειδικές διατάξεις που αναφέρονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 2 του παρόντος άρθρου και θεσπίζουν πρόσθετους περιορισμούς για τους υπαλλήλους.

5. Επιτρέπεται η συμμετοχή υπαλλήλων με την υπηρεσιακή τους ιδιότητα σε συνεταιρισμούς ή στη διοίκηση ανωνύμων εταιρειών ή εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, οι οποίες ελέγχονται από το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Ο.Τ.Α. και τις δημόσιες επιχειρήσεις, όταν τούτο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΑ ΕΡΓΑ Ή ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 33

Έργα ασυμβίβαστα με το βουλευτικό αξίωμα

Απαγορεύεται στους υπαλλήλους η άσκηση έργων ασυμβίβαστων, κατά τις κείμενες διατάξεις, με το βουλευτικό αξίωμα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 32 του παρόντος.

Άρθρο 34

Δικηγορική ιδιότητα

Η ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου είναι ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα του δικηγόρου, εκτός αν ειδικές διατάξεις ορίζουν διαφορετικά.

Άρθρο 35

Κατοχή δεύτερης θέσης

1. Απαγορεύεται ο διορισμός υπαλλήλου, με οποιαδήποτε σχέση, σε δεύτερη θέση: α) δημοσίων υπηρεσιών, β) νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γ) Ο.Τ.Α., συμπεριλαμβανομένων και των ενώσεων αυτών, δ) δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών, ε) νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή το κράτος κατέχει το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου και στ) νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στα υπό στοιχεία β', γ', δ' και ε' νομικά πρόσωπα ή επιχορηγούνται από αυτά τακτικώς, κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή κατά τα οικεία καταστατικά ή που τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα κατέχουν το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου.

2. Διατάξεις ειδικών νόμων που επιτρέπουν το διορισμό σε δεύτερη θέση εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Υπάλληλος που κατά παράβαση των διατάξεων των παραπάνω παραγράφων διορίζεται σε δεύτερη θέση και αποδέχεται το διορισμό του θεωρείται ότι παραιτείται αυτοδίκαια από την πρώτη θέση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΩΛΥΜΑΤΑ

Άρθρο 36

Κώλυμα συμφέροντος

1. Ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται είτε ατομικώς είτε ως μέλος συλλογικού οργάνου να αναλαμβάνει την επίλυση ζητήματος ή να συμπράττει στην έκδοση πράξεων, εάν ο ίδιος ή σύζυγος του ή συγγενής του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό ή πρόσωπο με το οποίο τελεί σε σχέση ιδιαίτερης φιλίας ή έχθρας έχει πρόδηλο συμφέρον στην έκβαση της υπόθεσης.

2. Η παράβαση της διάταξης της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί λόγο ακυρώσεως της σχετικής διοικητικής πράξης.

3. Υπάλληλοι που είναι σύζυγοι ή συγγενείς μεταξύ τους έως και τον τρίτο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας δεν επιτρέπεται να είναι μέλη του ίδιου συλλογικού οργάνου.

4. Ο υπάλληλος υποχρεούται να ζητήσει την εξαίρεση του από κάθε ενέργεια των παραγράφων 1 και 3 του παρόντος άρθρου, όταν ο ίδιος έχει κώλυμα.

Άρθρο 37

Κώλυμα εντοπιότητας

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από γνώμη της οικείας συνδικαλιστικής οργάνωσης, είναι δυνατόν να ορίζεται ότι οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών δεν μπορούν να υπηρετούν στον τόπο καταγωγής των ίδιων ή των συζύγων τους. Αν δεν υπάρχει συνδικαλιστική οργάνωση ζητείται η γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν έχει εφαρμογή για την περιφέρεια τέως διοικήσεως πρωτεύουσας και την περιφέρεια του Δήμου Θεσσαλονίκης και των όμορων δήμων, καθώς και σε δήμους ή κοινότητες άγονων, προβληματικών ή ηνσιωτικών περιοχών με πληθυσμό μέχρι 3.000 κατοίκους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 38

Αστική ευθύνη

1. Ο υπάλληλος ευθύνεται έναντι του Δημοσίου για κάθε ζημιά την οποία προξένησε σε αυτό από δόλο ή βαρεία αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Ο υπάλληλος ευθύνεται επίσης για την αποζημίωση την οποία κατέβαλε το Δημόσιο σε τρίτους για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, εφόσον οφείλονται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια. Ο υπάλληλος δεν ευθύνεται έναντι των τρίτων για τις ανωτέρω πράξεις ή παραλείψεις του.

2. Σε περίπτωση δόλου του υπαλλήλου, αυτός παραπέμπεται υποχρεωτικώς στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Σε περίπτωση βαρείας αμέλειας, αν ο υπάλληλος παραπεμφθεί, το Ελεγκτικό Συνέδριο, εκτιμώντας τις ειδικές περιστάσεις, μπορεί να καταλογίσει σε αυτόν μέρος μόνο της ζημιάς που επήλθε στο Δημόσιο ή της αποζημίωσης που το τελευταίο υποχρεώθηκε να καταβάλει.

3. Αν περισσότεροι υπάλληλοι προξένησαν από κοινού ζημιά στο Δημόσιο, ευθύνονται εις ολόκληρον κατά τις διατάξεις του Αστικού Δικαίου.

4. Η αξίωση του Δημοσίου κατά υπαλλήλων του για αποζημίωση στις περιπτώσεις της παρ. 1 παραγράφεται σε πέντε (5) έτη. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η πενταετία αρχίζει αφότου το αρμόδιο όργανο για την υποβολή της αίτησης καταλογισμού έλαβε γνώση της ζημιάς και του λόγου αυτής, και στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου, αφότου το Δημόσιο κατέβαλε την αποζημίωση.

5. Η αστική ευθύνη των δημοσίων υπολόγων και των διατακτών διέπεται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.

6. Ειδικές διατάξεις για την προσωπική αστική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων έναντι των τρίτων διατηρούνται σε ισχύ.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΜΟΝΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 39

Δικαίωμα μονιμότητας - Εξαιρέσεις

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι, εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν.

2. Εξαιρούνται από τη μονιμότητα οι κατά την παρ. 5 του άρθρου 103 του Συντάγματος υπάλληλοι.

3. Μόνιμοι υπάλληλοι, οι οποίοι, σύμφωνα με ειδικές διατάξεις, καταλαμβάνουν θέσεις υπαλλήλων της παρ. 2, διατηρούν τη μονιμότητά τους.

Άρθρο 40

Δοκιμαστική υπηρεσία - Μονιμοποίηση

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που διορίζονται σε οργανικές θέσεις, διανύουν δύο (2) έτη δοκιμαστικής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της οποίας απολύονται για λόγους που ανάγονται στην υπηρεσία τους μόνο μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Οι δόκιμοι υπάλληλοι, κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας τους, παρακολουθούν προγράμματα εισαγωγικής εκπαίδευσης που οργανώνονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 47 του παρόντος.

3. Με τη συμπλήρωση της διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας οι υπάλληλοι μονιμοποιούνται αυτοδίκαια, με εξαίρεση τους υπαλλήλους στους οποίους έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή ή για τους οποίους υφίσταται πειθαρχική εκκρεμότητα ή υπάρχει δυσμενής έκθεση αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων. Στις τελευταίες αυτές περιπτώσεις για τη μονιμοποίηση ή μη αποφαινεται το υπηρεσιακό συμβούλιο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας. Για την αυτοδίκαιη μονιμοποίηση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οργάνου που είναι αρμόδιο για το διορισμό.

4. Κατά της απόφασης του υπηρεσιακού συμβουλίου για την απόλυση δοκίμου υπαλλήλου, σύμφωνα με την παρ. 1, καθώς και κατά της απόφασης περί μη μονιμοποίησης του σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου αυτού, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

5. Οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) δεν διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία.

6. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν δοκιμαστική υπηρεσία μεγαλύτερης διάρκειας εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΙΣΘΟΣ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 41

Δικαίωμα - Αξίωση μισθού

1. Ο υπάλληλος έχει δικαίωμα σε μισθό. Ο μισθός καθορίζεται σε μηνιαία βάση και έχει σκοπό την αξιοπρεπή διαβίωση του υπαλλήλου.

2. Οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές των υπαλλήλων δεν μπορεί να είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης.

3. Η αξίωση του υπαλλήλου για το μισθό αρχίζει από την ανάληψη υπηρεσίας.

4. Προκειμένου περί υπαλλήλου, ο οποίος επανέρχεται από την κατάσταση της διαθεσιμότητας ή της αργίας στα καθήκοντα του, η αξίωση για πλήρη μισθό αρχίζει από την επανάληψη των καθηκόντων του.

5. Η αξίωση του υπαλλήλου για μισθό παύει με τη λύση της υπαλληλικής σχέσης.

6. Οι αποδοχές που παρέχονται μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης αντί για σύνταξη, σύμφωνα με τη συνταξιοδοτική νομοθεσία, δεν επηρεάζονται από τις διατάξεις της παρ. 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 42

Χρόνος καταβολής μισθού

Ο μισθός προκαταβάλλεται στην αρχή κάθε δεκαπενθημέρου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται διαφορετικά ο χρόνος καταβολής του μισθού.

Άρθρο 43

Πότε δεν οφείλεται μισθός

1. Δεν οφείλεται μισθός όταν ο υπάλληλος από υπαιτιότητα του δεν παρέσχε υπηρεσία καθόλου ή εν μέρει.
2. Η περικοπή του μισθού στις περιπτώσεις της παρ. 1 ενεργείται με πράξη του αρμόδιου για την εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών οργάνου, το οποίο οφείλει να ειδοποιήσει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας προσωπικού ή της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος. Κατά της πράξης αυτής, η οποία κοινοποιείται με απόδειξη στον υπάλληλο, επιτρέπεται προσφυγή στο υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση. Η άσκηση της προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφαινεται οριστικώς.
3. Σε περίπτωση κινήσεως της διαδικασίας απολύσεως του υπαλλήλου λόγω ανίατης ασθένειας καταβάλλεται ο μισθός ενέργειας ή διαθεσιμότητας ως τη λύση της υπαλληλικής σχέσης, όχι όμως πέρα από έξι (6) μήνες από τη λήξη της αναρρωτικής άδειας ή της διαθεσιμότητας.

Άρθρο 44

Όροι υγιεινής και ασφάλειας

1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα στη διασφάλιση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας τους.
2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών και ύστερα από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ, ιδρύεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης οργανική μονάδα για την εποπτεία και τήρηση των όρων υγιεινής και ασφάλειας του χώρου εργασίας των υπαλλήλων του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται το επίπεδο της οργανικής μονάδας και κάθε άλλο θέμα που αφορά στη λειτουργία της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Άρθρο 45

Ελευθερία της έκφρασης

1. Η ελευθερία της έκφρασης των πολιτικών, φιλοσοφικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων, όπως και των επιστημονικών απόψεων και της υπηρεσιακής κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής, αποτελεί δικαίωμα των υπαλλήλων και τελεί υπό την εγγύηση του Κράτους. Δεν επιτρέπονται διακρίσεις των υπαλλήλων λόγω των πεποιθήσεων ή των απόψεων τους ή της κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής.

2. Η συμμετοχή των υπαλλήλων στην πολιτική ζωή της Χώρας επιτρέπεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 46

Συνδικαλιστική ελευθερία και δικαίωμα απεργίας

1. Η συνδικαλιστική ελευθερία και η ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών με αυτήν δικαιωμάτων διασφαλίζονται στους υπαλλήλους.

2. Οι υπάλληλοι μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν συνδικαλιστικές οργανώσεις, να γίνονται μέλη τους και να ασκούν τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα.

3. Η απεργία αποτελεί δικαίωμα των υπαλλήλων και ασκείται από τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις ως μέσο για τη διασφάλιση και προαγωγή των οικονομικών, εργασιακών, συνδικαλιστικών, κοινωνικών και ασφαλιστικών συμφερόντων τους και ως εκδήλωση αλληλεγγύης προς άλλους εργαζόμενους για τους αυτούς σκοπούς. Το δικαίωμα της απεργίας ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που το ρυθμίζει.

4. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να διαπραγματεύονται με τις αρμόδιες αρχές για τους όρους, την αμοιβή και τις συνθήκες εργασίας των μελών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Άρθρο 47

Υπηρεσιακή εκπαίδευση

1. Η υπηρεσιακή εκπαίδευση είναι δικαίωμα του υπαλλήλου. Η εκπαίδευση γίνεται με τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα εισαγωγικής εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης. Τα προγράμματα εκτελούνται στην Ελλάδα ιδίως στο πλαίσιο του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) ή στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

2. Η εισαγωγική εκπαίδευση είναι υποχρεωτική, τόσο για την υπηρεσία όσο και για τον υπάλληλο. Γίνεται κατά την πρώτη διετία από το διορισμό του υπαλλήλου και έχει ως σκοπό την εξοικείωση του υπαλλήλου με τα αντικείμενα της υπηρεσίας του και τα καθήκοντα του ως δημοσίου υπαλλήλου γενικότερα. Οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να φροντίζουν για την πρόβλεψη των αναγκαίων πιστώσεων στον οικείο προϋπολογισμό. Δεν γίνεται προαγωγή υπαλλήλου στον επόμενο του εισαγωγικού βαθμό εάν δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εισαγωγική εκπαίδευση. Ευθύς ως ο υπάλληλος ολοκληρώσει την εισαγωγική εκπαίδευση, η προαγωγή διενεργείται αναδρομικώς με όλες τις συνέπειες.

3. Η υπηρεσία είναι υποχρεωμένη να μεριμνά για την επιμόρφωση των υπαλλήλων της σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους ανεξάρτητα από την κατηγορία, τον κλάδο, την ειδικότητα και το βαθμό τους. Η επιμόρφωση μπορεί να είναι γενική ή να έχει τη μορφή εξειδίκευσης σε αντικείμενα της υπηρεσίας του υπαλλήλου. Η συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα επιμόρφωσης μπορεί να ορίζεται και ως υποχρεωτική.

4. Η μετεκπαίδευση έχει ως σκοπό την απόκτηση από τον υπάλληλο των ειδικών γνώσεων που είναι απαραίτητες για την άσκηση των καθηκόντων του. Γίνεται σε φορείς δημοσίου ή ιδιωτικού, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ιδίως σε Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι. και στο Ε.Κ.Δ.Δ.Α.. Η μετεκπαίδευση μπορεί να ορίζεται και ως υποχρεωτική.

5. Η μεταπτυχιακή εκπαίδευση γίνεται με τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών που εκτελούνται σε αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια του εσωτερικού ή του εξωτερικού, είτε αυτοτελώς είτε σε σύμπραξη με Τ.Ε.Ι.. Ως προγράμματα ή κύκλοι μεταπτυχιακών σπουδών νοούνται όσα καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την ανώτατη εκπαίδευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

Άρθρο 48

Δικαίωμα κανονικής άδειας

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται κανονική άδεια με αποδοχές δύο (2) μήνες μετά το διορισμό τους. Η άδεια που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι ορίζεται σε δύο (2) ημέρες για κάθε μήνα υπηρεσίας και δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τον αριθμό των ημερών κανονικής άδειας που δικαιούνται με τη συμπλήρωση ενός (1) έτους δημόσιας πραγματικής υπηρεσίας.

2. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, μετά τη συμπλήρωση ενός (1) έτους πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, δικαιούνται κανονική άδεια απουσίας με αποδοχές, η διάρκεια της οποίας ορίζεται σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες αν ακολουθούν εβδομάδα πέντε (5) εργασίμων ημερών και είκοσι τέσσερις (24) εργάσιμες ημέρες αν ακολουθούν εβδομάδα έξι (6) εργασίμων ημερών.

Ο χρόνος της κανονικής άδειας επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης και μέχρι τη συμπλήρωση του ανώτατου ορίου των είκοσι πέντε (25) ή τριάντα (30) εργασίμων ημερών προκειμένου για πενήθημερη ή εξαήμερη εβδομάδα εργασίας, αντίστοιχα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να προσαυξάνεται ως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες ο αριθμός των ημερών κανονικής άδειας των υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές.

Εκδόθηκε η με αριθ. ΔΙΔΑΔ/φ.51/578/οικ. 6378/4-18 Μαρτ. 2008 (ΦΕΚ Β΄ 475) Απ. Υπ. Εσωτ., κατωτ. αριθ. 221.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται σε όσους έχουν κατά τις κείμενες διατάξεις διακοπές εργασίας. Οι υπάλληλοι αυτοί μπορούν, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι ανάγκης, να παίρνουν κανονική άδεια με αποδοχές ως δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κατ' έτος.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προσαυξάνεται η κανονική άδεια των υπαλλήλων που απασχολούνται σε επικίνδυνες και ανθυγιεινές εργασίες. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο αριθμός των ημερών προσαύξησης της κανονικής άδειας.

Άρθρο 49

Χορήγηση κανονικής άδειας

1. Δεκαπέντε (15) ημέρες από την κανονική άδεια χορηγούνται υποχρεωτικά, εφόσον το ζητήσει ο υπάλληλος, από 15 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει σε υπηρεσίες οι οποίες έχουν καθοριστεί με απόφαση του οικείου Υπουργού και κατά την περίοδο αυτή βρίσκονται στην αιχμή της λειτουργίας τους ή λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση. Όταν με αίτηση του υπαλλήλου ολόκληρη η άδεια χορηγείται εκτός από την περίοδο αυτή, προσαυξάνεται κατά πέντε (5)

εργάσιμες ημέρες. Η προσαύξηση αυτή δεν χορηγείται όταν ο υπάλληλος κάνει χρήση της κανονικής του άδειας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

2. Η υπηρεσία, στην οποία ανήκει ο υπάλληλος, χορηγεί υποχρεωτικά σε αυτόν μέσα στο δεύτερο εξάμηνο κάθε έτους την κανονική άδεια που δικαιούται και αν ακόμα δεν την ζητήσει.

3. Επιτρέπεται να μην χορηγείται, να περιορίζεται ή να ανακαλείται η κανονική άδεια προκειμένου να αντιμετωπιστούν έκτακτες ανάγκες της υπηρεσίας, μετά όμως από έγκριση του οργάνου που προΐσταται εκείνου το οποίο είναι αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας. Αν τέτοιο όργανο δεν υπάρχει, αποφασίζει το αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας όργανο.

4. Η άδεια που δεν χορηγήθηκε κατ' εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, χορηγείται υποχρεωτικά το επόμενο έτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ

Άρθρο 50

Δικαίωμα ειδικής άδειας

1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας με αποδοχές πέντε (5) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση γάμου και τριών (3) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου τους ή και συγγενούς έως και β' βαθμού. Επίσης δικαιούνται κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος ή για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου.

«Στον πατέρα υπάλληλο χορηγείται άδεια δύο (2) ημερών σε περίπτωση γέννησης τέκνου. Η άδεια αυτή χορηγείται και στην περίπτωση υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετηθέν δεν έχει υπερβεί το 2ο έτος της ηλικίας του.»

Τα μέσα σε «» τελευταία εδάφ. προστέθηκαν με την παρ. 2 άρθρ. 18 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55.

2. Υπάλληλοι που πάσχουν ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από νόσημα το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται τα νοσήματα του προηγούμενου εδαφίου.

3. Η άδεια της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται και σε υπαλλήλους που έχουν τέκνα που πάσχουν από βαριά νοητική στέρηση ή σύνδρομο Down.

4. Υπάλληλοι με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω δικαιούνται από την υπηρεσία κάθε ημερολογιακό έτος άδεια με αποδοχές έξι (6) εργάσιμων ημερών επιπλέον της κανονικής τους άδειας.

5. Υπάλληλος ο οποίος ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης, καθώς και υπάλληλος ο οποίος μετέχει σε οργανωμένη ομαδική αιμοληψία δικαιούται ειδικής άδειας απουσίας, με πλήρεις αποδοχές, δύο (2) ημερών.

(6). *(Καταργήθηκε από το πρώτο εδάφ. της παρ. 1 άρθρ. 1 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228. Με το δε δεύτερο εδάφ. ίδιας παρ. 1 ορίστηκε ότι: «Κάθε διάταξη που ρυθμίζει το ίδιο ζήτημα με τις ως άνω καταργούμενες διατάξεις και αφορά υπαλλήλους ή λειτουργούς του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου*

δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού παύει να ισχύει»).

(7). 6. Λοιπές άδειες που προβλέπονται από κείμενες ειδικές διατάξεις διατηρούνται.

Η παρ. 7 αναριθμήθηκε σε παρ. 6 από την παρ. 2 άρθρ. 1 του αυτού Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

«7. Υπάλληλος που εργάζεται πέραν του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου του, δικαιούται υπηρεσιακή άδεια αναπλήρωσης με αποδοχές, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες το έτος.

Η ανωτέρω άδεια χορηγείται μόνον εφόσον:

α) προκύπτει από το σύστημα ελέγχου τήρησης του ωραρίου ότι ο υπάλληλος έχει εργαστεί τουλάχιστον μία (1) ώρα ανά ημέρα πέραν του νόμιμου ωραρίου του,

β) ο άμεσα προϊστάμενος του και ο προϊστάμενος της άμεσα υπερκείμενης οργανικής μονάδας και εφόσον δεν υπάρχει ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοικητικού, βεβαιώνει εγγράφως ότι ο υπάλληλος εργάστηκε πέραν του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου του, για εξαιρετικά επείγουσα και ιδιαίτερα σημαντική εργασία που έπρεπε να ολοκληρωθεί μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία και

γ) ο υπάλληλος δεν έχει λάβει υπερωριακή αμοιβή για το χρόνο που εργάστηκε πέραν του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου του.

Προκειμένου να χορηγηθεί μία (1) ημέρα υπηρεσιακή άδεια, ο υπάλληλος πρέπει να έχει εργαστεί τουλάχιστον μία (1) ώρα ανά ημέρα, πέραν του νόμιμου ωραρίου του και για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το 75% του ισχύοντος για αυτόν ημερήσιου ωραρίου, στη διάρκεια ενός μήνα.»

Η παρ. 7 προστέθηκε με το άρθρ. 38 Νομ. 4250/26-26 Μαρτ. 2014(ΦΕΚ Α' 74), Τομ.1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,21062, αριθ. 135.

Άρθρο 51

Άδειες χωρίς αποδοχές

1. Επιτρέπεται η χορήγηση στον υπάλληλο, μετά από αίτηση του, άδειας χωρίς αποδοχές, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους.

2. Στους υπαλλήλους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές συνολικής διάρκειας έως «πέντε (5) ετών», ύστερα από αίτηση τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους.

Οι μέσα σε «» λέξεις αντικαταστάθηκαν ως άνω από την παρ. 4 άρθρ. 37 Νομ. 3986/1-1 Ιουλ. 2011 (ΦΕΚ Α' 152), Τομ. 26, Κεφ. Η, Θέμα στ, σελ. 380, αριθ. 1.

3. Υπάλληλος, του οποίου σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό σε ελληνική υπηρεσία του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία.

4. Στον υπάλληλο που αποδέχεται θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, χορηγείται μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι πέντε (5) έτη, η οποία μπορεί να παραταθεί με την ίδια διαδικασία για μία ακόμα πενταετία. Αν ο υπάλληλος δεν εμφανιστεί να αναλάβει καθήκοντα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της άδειας, θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από την υπηρεσία.

5. Ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας μόνο στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου.

6. Κατά τη διάρκεια της άδειας της παρ. 4 του άρθρου αυτού ο υπάλληλος υποχρεούται να καταβάλλει τις νόμιμες κρατήσεις για κύρια και επικουρική ασφάλιση και στα ταμεία πρόνοιας, οι οποίες αντιστοιχούν στο βαθμό ή το μισθό της υπηρεσίας στην οποία ανήκει οργανικά.

Άρθρο 52

Άδειες μητρότητας

1. Στις υπαλλήλους οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέραν του 3ου, η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες. Η άδεια λόγω κυοφορίας χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού. «Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η άδεια λοχείας αυξάνεται κατά ένα (1) μήνα για κάθε τέκνο πέραν του ενός.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 18 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55.

2. Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί, παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος άδειας πέντε (5) μηνών.

3. Σε κυοφορούσες υπαλλήλους που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές, μετά από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος.

4. Στις υπαλλήλους που υιοθετούν τέκνο, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών. Ένας μήνας από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία της υπαλλήλου κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα.

5. Επιδόματα λόγω τοκετού, που καταβλήθηκαν στην υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου λόγω υποχρεωτικής ασφάλισης σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκπίπτουν από τις αποδοχές που καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας, εφόσον η ασφάλιση θεμελιώνεται και σε συνεισφορά του νομικού προσώπου.

Άρθρο 53

Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις

1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 51 του παρόντος άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών.

Διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω.

2. Ο χρόνος εργασίας του γονέα υπαλλήλου μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών και κατά μία (1) ώρα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών.

Ο γονέας υπάλληλος δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του κατά το προηγούμενο εδάφιο μειωμένου ωραρίου.

Για το γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία ώρα μειωμένο ωράριο του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή ένα (1) μήνα αντίστοιχα.

Στην περίπτωση γέννησης 4ου τέκνου, το μειωμένο ωράριο εργασίας παρατείνεται για δύο (2) ακόμα έτη.

Με την παρ. 2 άρθρ. 24 Νομ. 3896/6-8 Δεκ. 2010 (ΦΕΚ Α' 207), Τομ. 1, Κεφ. Γ, Θέμα στ, σελ. 52,210, αριθ. 22 ορίστηκε ότι: «Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης στις περιπτώσεις που τίθεται ζήτημα άνισης μεταχείρισης λόγω φύλου, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/85/ΕΟΚ, όπως ενσωματώθηκε ιδίως με τα προεδρικά διατάγματα 176/1997 (ΦΕΚ 50 Α') και 41/2003 (ΦΕΚ 44 Α'), καθώς και της οδηγίας 96/34/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε ιδίως με τα άρθρα 5 και 6 του ν. 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α'), 25 του ν. 2639/1998 (ΦΕΚ 205 Α'), 53 παρ. 2 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α'), 6 του π.δ. 193/1988 (ΦΕΚ 84 Α') και 8 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας έτους 2003.» Με τη δε παρ. 1 ιδίου άνω άρθρ. 24 ορίστηκε ότι: «Όταν ένα πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου ισχυρίζεται ότι υφίσταται μεταχείριση που ενέχει διάκριση λόγω φύλου, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, και επικαλείται, ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής, γεγονότα ή στοιχεία από τα οποία πιθανολογείται άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, ή ότι εκδηλώθηκε σεξουαλική ή άλλη παρενόχληση κατά την έννοια του παρόντος νόμου, ο καθ' ου φέρει το βάρος να αποδείξει στο δικαστήριο ή σε άλλη αρμόδια αρχή, ότι δεν υπήρξε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών. Η ανωτέρω ρύθμιση δεν ισχύει στην ποινική διαδικασία.»

«Σε περίπτωση γέννησης διδύμων, τριδύμων κλπ. τέκνων χορηγείται επιπλέον άδεια ανατροφής χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός.»

Το μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 6 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254),) κατωτ. αριθ. 228.

3. Αν και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, με κοινή τους δήλωση που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους καθορίζεται ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής, εκτός αν με την ανωτέρω κοινή τους δήλωση καθορίσουν χρονικά διαστήματα που ο καθένας θα κάνει χρήση, αλλά πάντοτε διαδοχικώς και μέσα στα χρονικά όρια της προηγούμενης παραγράφου.

Αν η σύζυγος του υπαλλήλου ή ο σύζυγος της υπαλλήλου εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δικαιούται όμοιων ολικώς ή μερικώς διευκολύνσεων, ο σύζυγος ή η σύζυγος υπάλληλος δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2 κατά το μέρος που η σύζυγος αυτού ή ο σύζυγος αυτής δεν κάνει χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των διευκολύνσεων της παραγράφου 2.

(Αν η σύζυγος του υπαλλήλου δεν εργάζεται ή δεν ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα, ο σύζυγος δεν δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2, εκτός

αν λόγω σοβαρής πάθησης ή βλάβης κριθεί ανίκανη να αντιμετωπίζει τις ανάγκες ανατροφής του παιδιού, σύμφωνα με βεβαίωση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο υπάλληλος.)

Το μέσα σε () τρίτο εδάφ. καταργήθηκε από την παρ. 2 άρθρ. 6 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

4. Όταν ο ένας γονέας λάβει την άδεια της παρ. 1 του παρόντος, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 του άρθρου αυτού για το ίδιο διάστημα.

5. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια της παρ. 1 και τις διευκολύνσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια.

6. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που έχουν τέκνα τα οποία παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας.

Για τη χορήγηση διευκόλυνσης στους υπαλλήλους για την παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των τέκνων τους εκδόθηκε η με αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/122/οικ.20561/9-17 Αυγ. 2007 (ΦΕΚ Β' 1613) Απ. Υπ. ΕΣ.Δ.Δ.Α., κατωτ. αριθ. 218.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 54

Δικαίωμα αναρρωτικής άδειας

1. Στον υπάλληλο που είναι ασθενής ή χρειάζεται να αναρρώσει, χορηγείται αναρρωτική άδεια με αποδοχές τόσων μηνών όσα είναι τα έτη της υπηρεσίας του, από την οποία αφαιρείται το σύνολο των αναρρωτικών αδειών που τυχόν έχει λάβει μέσα στην προηγούμενη πενταετία. Αναρρωτική άδεια χορηγούμενη χωρίς διακοπή δεν μπορεί να υπερβεί τους δώδεκα (12) μήνες. Χρόνος υπηρεσίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών θεωρείται ως πλήρες έτος. «Υπάλληλος, ο οποίος δεν έχει συμπληρώσει χρόνο υπηρεσίας έξι (6) μηνών, δικαιούται να λάβει τις βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες που προβλέπονται. Μετά την εξάντλησή τους, ο υπάλληλος δικαιούται άδεια άνευ αποδοχών.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α' 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150.

2. Στην αναρρωτική άδεια συνυπολογίζονται και οι ημέρες απουσίας λόγω ασθένειας που προηγήθηκαν της άδειας.

3. Στον υπάλληλο που πάσχει από δυσίατο νόσημα, χορηγείται αναρρωτική άδεια, της οποίας η διάρκεια είναι διπλάσια από τη διάρκεια των αδειών των προηγούμενων παραγράφων.

4. Τα δυσίατα νοσήματα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.

«Άρθρο 55

Χορήγηση αναρρωτικής άδειας

1. Η αναρρωτική άδεια χορηγείται ανά μήνα με εξαίρεση την περίπτωση των δυσίατων νοσημάτων όπως αυτά ορίζονται με την απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 54 που χορηγείται ανά εξάμηνο κατ' ανώτατο όριο.

2. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες χορηγούνται με γνωμάτευση θεράποντος ιατρού έως οκτώ (8) ημέρες κατ' έτος. Δύο (2) εξ αυτών, αλλά όχι συνεχόμενες, μπορούν να χορηγούνται μόνο με υπεύθυνη δήλωση του υπαλλήλου.

3. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δεχτεί την επίσκεψη του ελεγκτή ιατρού.

4. Η αποστολή ιατρού για έλεγχο υπαλλήλου, που κάνει χρήση βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών κατ' επανάληψη, είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία και η τυχόν παράλειψη της συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα του αρμοδίου προϊσταμένου της διεύθυνσης διοικητικού».

Το άρθρ. 55 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 2 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

Άρθρο 56

Διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας

1. Ο υπάλληλος που κωλύεται να προσέλθει στην εργασία του λόγω ασθένειας ενημερώνει την υπηρεσία για την αδυναμία αυτή την ίδια ημέρα.

2. Η υπηρεσία χορηγεί την αναρρωτική άδεια ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου. Η αίτηση για αναρρωτική άδεια υποβάλλεται εντός επτά (7) ημερών από την απουσία του υπαλλήλου λόγω ασθένειας. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης που δεν οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, γίνεται ανάλογη περικοπή της αναρρωτικής άδειας με ευθύνη του οργάνου που είναι αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης χορήγησης της. Η υπηρεσία σε όλως ειδικές περιπτώσεις μπορεί να κινεί τη διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας αυτεπαγγέλτως.

«3. Αναρρωτική άδεια πέραν των οκτώ (8) ημερών κατ' έτος χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, με εξαίρεση την περίπτωση που η άδεια χορηγείται βάσει γνωμάτευσης του διευθυντή κλινικής δημοσίου νοσοκομείου και εφόσον πρόκειται για νοσηλεία επτά (7) ημερών τουλάχιστο ή κατόπιν χειρουργικής επέμβασης.»

Η παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 3 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254,), κατωτ. αριθ. 228.

4. Άδεια διάρκειας πέραν του ενός (1) μηνός για ψυχική νόσο δεν χορηγείται αν δεν έχει προηγηθεί νοσηλεία σε δημόσιο νοσοκομείο. Παράταση της ή χορήγηση νέας άδειας, εφόσον υπερβαίνει, συνολικώς ή τμηματικώς, τον έναν (1) μήνα μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος χορηγείται ύστερα από αναλυτική έκθεση θεράποντος ιατρού και έκθεση εξέτασης λειτουργικότητας του ασθενούς, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα όργανα που δικαιούνται να προβαίνουν σε εξέταση λειτουργικότητας του ασθενούς, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Το αρμόδιο για τη χορήγηση της αναρρωτικής άδειας όργανο είτε χορηγεί ολόκληρη την άδεια που προτείνει η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή ή, εάν κρίνει τη γνωμάτευση της ως ανατιολόγητη, παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο για εξέταση στη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της γνωμάτευσης της

πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής να ζητήσει με ένσταση του νέα εξέταση από την οικεία δευτεροβάθμια επιτροπή, όταν η πρωτοβάθμια έχει απορρίψει εξ ολοκλήρου ή εγκρίνει λιγότερο από το ήμισυ της αναρρωτικής άδειας. Η αναρρωτική άδεια που προτείνεται από τη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή χορηγείται υποχρεωτικά.

6. Δικαίωμα ένστασης ενώπιον της πρωτοβάθμιας ή της ειδικής υγειονομικής επιτροπής έχουν η υπηρεσία και ο υπάλληλος για την κατ' εξαίρεση χορήγηση άδειας σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου αυτού.

7. Η αίτηση υπαλλήλου για παράταση αναρρωτικής άδειας υποβάλλεται το αργότερο μέσα στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του χρόνου της άδειας που του έχει χορηγηθεί.

8. Ύστερα από κάθε εξέταση, καθώς και μετά τη λήξη του ανωτάτου χρονικού ορίου αναρρωτικής άδειας, οι υγειονομικές επιτροπές γνωμοδοτούν εάν η νόσος είναι ιάσιμη ή όχι. Στη δεύτερη περίπτωση και αφού η γνωμάτευση γίνει οριστική, ο υπάλληλος απολύεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 153. Οι προϊστάμενες αρχές της οικείας υπηρεσίας μπορούν να παραπέμπουν και αυτεπαγγέλτως υπαλλήλους στις δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές για απόλυση τους, εάν κρίνουν ότι δεν μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντα τους λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας και πριν χορηγηθεί αναρρωτική άδεια ή μετά τη λήξη αναρρωτικής άδειας.

9. Κατά της γνωμοδότησης αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής για απαλλαγή εκ της υπηρεσίας λόγω ασθένειας, δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να ασκήσει προσφυγή σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της υγειονομικής επιτροπής ενώπιον της επιτροπής προσφυγών του άρθρου 166. Στην ίδια επιτροπή μπορεί να ασκήσει προσφυγή ο υπάλληλος κατά της γνωμάτευσης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής με την οποία κρίθηκε ικανός για ανάληψη υπηρεσίας.

10. Ο υπάλληλος είναι υποχρεωμένος να παρουσιάζεται για ιατρική εξέταση, εφόσον το ζητήσει η επιτροπή.

Αν δεν παρουσιαστεί, δεν χορηγείται αναρρωτική άδεια.

11. Ο υπάλληλος, ο οποίος βρίσκεται δικαιολογημένα εκτός της έδρας του, υποχρεούται, αμέσως μόλις ασθενήσει, να υποβάλει αίτηση χορήγησης αναρρωτικής άδειας στην πλησιέστερη υγειονομική επιτροπή. Αν η υγειονομική επιτροπή δεν εξετάσει για οποιονδήποτε λόγο τον υπάλληλο έως ότου επανέλθει στην έδρα του, υποχρεούται να διαβιβάσει την αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά στην υγειονομική επιτροπή της έδρας του υπαλλήλου.

12. Αν η αρμόδια υγειονομική επιτροπή κρίνει ότι για τη χορήγηση αναρρωτικής άδειας είναι αναγκαία η παρακολούθηση του υπαλλήλου για ορισμένο διάστημα σε νοσηλευτικό ίδρυμα, η άδεια δεν χορηγείται χωρίς την παρακολούθηση αυτή.

13. Τυχόν γνωμάτευση δευτεροβάθμιας υγειονομικής επιτροπής για μη χορήγηση εν όλω ή εν μέρει άδειας δεν επιφέρει συνέπειες σε βάρος του υπαλλήλου, εφόσον η άδεια αυτή έχει ήδη διανυθεί βάσει γνωμάτευσης πρωτοβάθμιας επιτροπής, εκτός εάν για τη χορήγηση της διαπιστώνεται βαρεία αμέλεια ή δόλος του υπαλλήλου.

14. Ειδικές διατάξεις για έλεγχο της κατ' οίκον ασθένειας των υπαλλήλων διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 57

Υγειονομική περίθαλψη - Έξοδα κηδείας

1. Οι υπάλληλοι και τα μέλη της οικογένειάς τους έχουν δικαίωμα σε υγειονομική περίθαλψη που περιλαμβάνει νοσοκομειακή, ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις, οι φορείς παροχής της υγειονομικής περίθαλψης, τα μέλη της οικογένειας του υπαλλήλου που δικαιούνται περίθαλψη, καθώς και η τυχόν συμμετοχή των υπαλλήλων στις δαπάνες για φαρμακευτική περίθαλψη.

3. Η υπηρεσία έχει υποχρέωση να καταβάλει τα έξοδα κηδείας των υπαλλήλων, των συζύγων και των τέκνων τους, εφόσον αυτά προστατεύονται και συντηρούνται από αυτούς. Από τα έξοδα αυτά εκπίπτει κάθε ποσό που καταβάλλεται βάσει των κειμένων διατάξεων για την ίδια αιτία από ασφαλιστικό οργανισμό ή από οποιονδήποτε άλλο δημόσιο φορέα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος καταβολής των εξόδων κηδείας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 58

Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης

Με την παρ. 14 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226, όπως αντικαταστάθηκε από το αρθρ. 4 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α΄ 254) κατωτ. αριθ. 228, ορίστηκε ότι: «Δεν χορηγούνται άδειες και παρατάσεις αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης του άρθρου 58 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 65 του ν. 3584/2007 για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης μέχρι τις 31.12.2014. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγει την ισχύ αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης που έχουν χορηγηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.»

1. Για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ο υπάλληλος δικαιούται να ζητήσει άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Άδεια δεν χορηγείται αν ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου που απομένει μετά το πέρας της άδειας είναι μικρότερος του τετραπλάσιου της χρονικής διάρκειας της άδειας. Επίσης η ανωτέρω άδεια δεν χορηγείται αν ο υπάλληλος δεν έχει συμπληρώσει τη δοκιμαστική υπηρεσία.

2. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης χορηγείται από τον αρμόδιο Υπουργό ή από τη διοίκηση του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, το οποίο ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1 και συνεκτιμά τη συνάφεια της μετεκπαίδευσης ή της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης με το αντικείμενο της υπηρεσίας του, την υπηρεσιακή επίδοση και τις γνώσεις του υπαλλήλου. Ειδικά, προκειμένου περί εκπαιδευτικής άδειας στο εξωτερικό, απαιτείται πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί ο υπάλληλος.

3. Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, εάν ο υπάλληλος έχει λάβει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Υποτροφία από άλλο ίδρυμα ή οργανισμό ημεδαπό, διεθνή ή αλλοδαπό ή αλλοδαπή κυβέρνηση για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση σχετιζόμενη με το αντικείμενο της υπηρεσίας του υπαλλήλου

συνεκτιμάται για τη χορήγηση της άδειας. Η άρνηση χορήγησης της άδειας πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.

4. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία. Σε περίπτωση φοίτησης σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) ή τα τέσσερα (4) χρόνια αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου δεν μπορεί να χορηγηθεί σε αυτόν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης πέρα των πέντε (5) ετών.

5. Ο υπάλληλος στον οποίο χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης λαμβάνει τις αποδοχές του. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εσωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες κατά 20%. Αν η μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση γίνεται εκτός της περιοχής του δήμου που εδρεύει η υπηρεσία του υπαλλήλου, μπορεί να ορίζεται προσαύξηση έως και 40% με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.

«Σε περίπτωση τμηματικής χορήγησης της άδειας για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εσωτερικό παρέχονται, για το χρονικό διάστημα της εκπαιδευτικής άδειας, αποδοχές αυξημένες κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Αν η μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση γίνεται σε εκπαιδευτικό ίδρυμα το οποίο βρίσκεται εκτός της περιοχής του Δήμου που εδρεύει η υπηρεσία του υπαλλήλου, μπορεί να ορίζεται προσαύξηση αποδοχών έως και τριάντα τοις εκατό (30%) με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.»

Τα μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκαν με το άρθρ. 17 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55.

Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες στο διπλάσιο. Η προσαύξηση των αποδοχών μειώνεται κατά το μέρος που καλύπτεται από υποτροφία ή άλλου είδους χρηματική αμοιβή ή αποζημίωση που τυχόν χορηγείται στον υπάλληλο στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Ο υπάλληλος δικαιούται επίσης οδοιπορικά έξοδα μετάβασης και επιστροφής.

Με την περίπτ. 11 της Υποπαρ. Γ.1 της Παρ. Γ του άρθρου πρώτου Νομ. 4093/9-12 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 222), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 2 ορίστηκε ότι: «Από 1.1.2013 καταργείται η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 58 του ν. 3528/2007 (Α' 26) προσαύξηση αποδοχών σε όσους χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης στο εσωτερικό. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό, για τον υπολογισμό της προσαύξησης λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός.»

6. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης μπορεί να ανακαλείται για εξαιρετικούς λόγους που αφορούν στην υπηρεσία ή για λόγους που ανάγονται στην επίδοση του υπαλλήλου πριν από την πάροδο του χρόνου της λήξης της με πράξη του αρμόδιου για τη χορήγηση της οργάνου, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη και ειδικώς αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

7. Μετά το τέλος της άδειας εκπαίδευσης ο υπάλληλος υποχρεούται να υπηρετήσει στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας. Σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης του αυτής ο υπάλληλος υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά το χρόνο της άδειας, ο οποίος δεν υπολογίζεται στην περίπτωση αυτή ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων κατά τη διάρκεια της άδειας του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Εκδόθηκε η με αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1379/οικ.4727/19-27 Φεβρ. 2008 (ΦΕΚ Β' 315) Απ. Υπ. Εσωτ., κατωτ. αριθ. 220.

Άρθρο 59

Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους

1. Άδειες μικρής χρονικής διάρκειας χορηγούνται υποχρεωτικά, μετά από αίτησή τους, σε υπαλλήλους που μετέχουν σε διαγωνισμούς για να πάρουν υποτροφία ή να εισαχθούν στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και στην Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) ή για να επιλεγούν για φοίτηση σε κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών, σε αντικείμενα που ενδιαφέρουν την υπηρεσία.

2. Όμοιες άδειες μπορεί να χορηγούνται για συμμετοχή σε συνέδρια, συνδιασκέψεις, σεμινάρια και κάθε είδους συναντήσεις επιστημονικού χαρακτήρα, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, εφόσον η συμμετοχή κρίνεται συμφέρουσα για την υπηρεσία.

3. Οι άδειες των προηγούμενων παραγράφων χορηγούνται από τον οικείο υπουργό ή τη διοίκηση του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, κατά περίπτωση, μετά από γνώμη του άμεσου προϊστάμενου του υπαλλήλου, με αποδοχές για όλο το χρόνο κατά τον οποίο υπάλληλος μετέχει στο διαγωνισμό ή τις λοιπές δραστηριότητες. Στο χρόνο αυτόν προστίθενται οι ημέρες που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση και την επιστροφή του υπαλλήλου.

Άρθρο 60

Άδειες εξετάσεων

1. Στους υπαλλήλους που είναι μαθητές, σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, σε σχολεία και ιδρύματα και των τριών βαθμίδων εκπαίδευσης, χορηγείται άδεια εξετάσεων με αποδοχές.

«2. Η άδεια εξετάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κάθε έτος και χορηγείται συνεχώς ή τμηματικώς κατά την εξεταστική περίοδο που ζητά ο ενδιαφερόμενος. Οι άδειες εξετάσεων χορηγούνται για το χρόνο φοίτησης και μέχρι δύο το πολύ εξάμηνα μετά τη λήξη του, εφόσον ο υπάλληλος εξακολουθεί να φοιτά. Για κάθε ημέρα εξετάσεων χορηγείται άδεια μίας (1) ημέρας.»

Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 5 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΗΘΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Άρθρο 61

Έπαινος - Μετάλλιο

1. Για πράξεις εξαιρετικές κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους, που δεν επιβάλλονται από τα καθήκοντα τους, καθώς και για την κοινωνική τους δράση, μπορεί να απονέμονται στους υπαλλήλους οι ακόλουθες κατά περίπτωση ηθικές αμοιβές:

α) έπαινος

β) μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων με δίπλωμα.

2. Το σχήμα, οι διαστάσεις και οι παραστάσεις που αποτυπώνονται στο μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων και ο τύπος και το περιεχόμενο του διπλώματος, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 62

Τρόπος απονομής ηθικών αμοιβών - Δημοσιοποίηση απονομής

1. Ο έπαινος απονέμεται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού μετά από σύμφωνη και ειδικά αιτιολογημένη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Το μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων απονέμεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του αρμόδιου Υπουργού, μετά από ειδικά αιτιολογημένη σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Η πράξη απονομής ηθικής αμοιβής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ανακοινώνεται με εγκύκλιο σε όλες τις υπηρεσίες του Υπουργείου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου στο οποίο ανήκει ο υπάλληλος.

Άρθρο 63

Ευαρέσκεια

1. Στους υπαλλήλους, που αποχωρούν μετά από τριακονταετή τουλάχιστον ευδόκιμο παραμονή, μπορεί να απονεμηθεί η ευαρέσκεια της υπηρεσίας.

2. Η ευαρέσκεια απονέμεται με την πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης και περιλαμβάνεται στο κείμενο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 64

Βράβευση προτάσεων ή μελετών

1. Σε υπαλλήλους, οι οποίοι με δική τους πρωτοβουλία συντάσσουν και υποβάλλουν αξιολογη πρωτότυπη πρόταση ή μελέτη, που αφορά είτε τα αντικείμενα αρμοδιότητας της υπηρεσίας τους είτε την καλύτερη οργάνωση ή τη βελτίωση της αποδοτικότητας της δημόσιας υπηρεσίας, παρέχονται χρηματικά βραβεία.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται τα όργανα, η διαδικασία αξιολόγησης και βράβευσης των προτάσεων ή μελετών, ο τρόπος αξιοποίησης τους, το ύψος των χρηματικών βραβείων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Το χρηματικό βραβείο παρέχεται στον δικαιούχο και μετά την αποχώρηση του από την υπηρεσία.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Άρθρο 65

Τοποθέτηση

1. Ο υπάλληλος, μετά το διορισμό του, τοποθετείται, με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας αρχής και μετά γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, σε θέση για την κατάληψη της οποίας συμμετείχε στη διαδικασία

πρόσληψης. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος μπορεί να τοποθετηθεί σε περισσότερες θέσεις, συνεκτιμάται για την τοποθέτηση του σε συγκεκριμένη θέση η αίτηση προτίμησης που τυχόν έχει υποβάλει. Γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου δεν απαιτείται, εάν από τη διαδικασία πρόσληψης προκύπτουν η θέση και η υπηρεσιακή μονάδα, στην οποία πρόκειται να προσληφθεί ο υπάλληλος.

2. Οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων τοποθετούνται, με απόφαση της οικείας αρχής και μετά γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, ανάλογα με τα προσόντα, τις εμπειρίες και την ειδικευση που διαθέτουν. Το υπηρεσιακό συμβούλιο συνεκτιμά επίσης το συνολικό χρόνο υπηρεσίας, το χρόνο υπηρεσίας κατά περιοχή, την οικογενειακή κατάσταση, την ηλικία, τη συνυπηρέτηση συζύγου και την εντοπιότητα.

3. Η τοποθέτηση σε θέσεις της ίδιας αρχής γίνεται χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 66

Μετακίνηση

1. Μετακίνηση υπαλλήλου από μία οργανική μονάδα σε άλλη της ίδιας αρχής πραγματοποιείται με απόφαση του προϊσταμένου της.

2. Μετακίνηση προϊσταμένων γίνεται σε αντίστοιχης βαθμίδας οργανική μονάδα.

3. Για μετακίνηση σε οργανική μονάδα που εδρεύει σε περιοχή άλλου δήμου ή κοινότητας, το οικείο όργανο υποχρεούται να μετακινήσει τον υπάλληλο που έχει εκδηλώσει επιθυμία μετακίνησης στη συγκεκριμένη οργανική μονάδα, εκτός εάν αιτιολογημένοι λόγοι συμφέροντος της υπηρεσίας δεν επιτρέπουν τη μετακίνηση του. Στις λοιπές περιπτώσεις το οικείο όργανο υποχρεούται να λάβει υπόψη του κριτήρια όπως ο τόπος κατοικίας του υπαλλήλου, η κατάσταση υγείας του, η οικογενειακή του κατάσταση και η συνυπηρέτηση συζύγου.

4. Η μετακίνηση εκτός νομού ή σε νησί γίνεται με τη διαδικασία της μετάθεσης. Εξαιρούνται τα νησιά που έχουν οδική σύνδεση με χερσαία τμήματα της χώρας.

Άρθρο 67

Μετάθεση

Οι παρ. 7, 8 και 9 του παρόντος άρθρου κωδικοποιήθηκαν στην παρ. 1 άρθρ. 54 Νομ. 4223/31-31 Δεκ. 2013 (ΦΕΚ Α' 287), παρατιθέμενη υπό την παρ. 5 άρθρ. 71 του παρόντος.

1. Μετάθεση επιτρέπεται μετά από αίτηση του υπαλλήλου ή αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία, μόνο όταν υπάρχει κενή θέση.

2. Οι μεταθέσεις μετά από αίτηση του υπαλλήλου προηγούνται των μεταθέσεων χωρίς αίτηση. Οι μεταθέσεις, μετά από αίτηση, υπαλλήλων που πάσχουν από δυσίατα νοσήματα, προηγούνται των λοιπών κατηγοριών μεταθέσεων μετά από αίτηση. Μετάθεση πολυτέκνων και τέκνων πολυτέκνων δεν είναι δυνατή χωρίς αίτηση τους. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για υπαλλήλους που είναι γονείς τριών τέκνων ή για ένα τέκνο οικογένειας με τρία παιδιά, τα οποία ένα ή περισσότερα είναι υπάλληλοι. Αν στην τελευταία περίπτωση και οι γονείς είναι υπάλληλοι, η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται μόνο για τους γονείς ή μόνο για ένα τέκνο αυτών.

3. Για τη διενέργεια μεταθέσεων λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του συνολικού χρόνου υπηρεσίας του υπαλλήλου, του χρόνου υπηρεσίας κατά περιοχή, της οικογενειακής του κατάστασης, της ηλικίας, της συνυπηρέτησης και της εντοπιότητας, αξιολογούμενα με συντελεστές βαρύτητας (μόρια). Η οικογενειακή

κατάσταση αξιολογείται με συντελεστή τρία (3) για τον σύζυγο, τρία (3) για το πρώτο και πέντε (5) για κάθε επόμενο ανήλικο τέκνο ή τέκνο που σπουδάζει σε σχολή ανώτατης εκπαίδευσης, εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας του. Στους άγαμους, διαζευγμένους, χήρους και εν διαστάσει γονείς τέκνων από τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, για τα οποία τους έχει αποδεδειγμένα ανατεθεί η επιμέλεια, οι συντελεστές βαρύτητας προσαυξάνονται κατά ένα (1) για κάθε τέκνο. Η ηλικία των ετών 40, 41-50 και 51-60 αξιολογείται με τους συντελεστές ένα (1), δύο (2) και τρία (3), αντίστοιχα.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου Υπουργού, καθορίζονται συντελεστές, πλην των προσδιοριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, ανάλογα με τις συνθήκες λειτουργίας και τις ειδικότερες ανάγκες της υπηρεσίας, η διαδικασία με βάση πίνακες μεταθετών, η δυνατότητα εξαιρέσεων από μεταθέσεις και η δυνατότητα προσωρινής αναστολής αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια των μεταθέσεων, κατά Υπουργείο ή αυτοτελή δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή κλάδο προσωπικού αυτών. Με τα ίδια προεδρικά διατάγματα επιτρέπεται, ανάλογα με τις συνθήκες λειτουργίας και τις ειδικότερες ανάγκες της υπηρεσίας, η προσθήκη και άλλων, μέχρι τριών το πολύ, κριτηρίων και ο καθορισμός των συντελεστών αυτών. Με τα ίδια διατάγματα επιτρέπεται να μη λαμβάνεται υπόψη το κριτήριο της εντοπιότητας, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τη φύση της υπηρεσίας. Τυχόν τροποποίηση των προεδρικών διαταγμάτων της παρούσας παραγράφου δεν θίγει τους εκάστοτε ισχύοντες πίνακες μεταθετών ούτε τη διαδικασία κατάρτισης πινάκων μεταθετών που έχει ήδη αρχίσει.

5. Η μετάθεση των υπαλλήλων διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

6. Με το έγγραφο, με το οποίο ανακοινώνεται στον υπάλληλο η μετάθεση του, τάσσεται ανάλογα με την απόσταση και τα μέσα συγκοινωνίας, η αναγκαία για τη μετάβαση στη νέα του θέση προθεσμία. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα και για μεταθέσεις προς ή από το εξωτερικό τους δύο (2) μήνες.

7. Οι υπάλληλοι δεν μετατίθενται πριν συμπληρώσουν διετία στην υπηρεσία που τοποθετήθηκαν κατά το διορισμό τους.

8. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 5, μετάθεση πριν από την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος είτε σε περίπτωση αμοιβαίας αίτησης υπαλλήλων είτε για σοβαρούς υπηρεσιακούς ή προσωπικούς λόγους.

9. Η μετά από αίτηση του υπαλλήλου μετάθεση του σε παραμεθόρια περιοχή με σκοπό τη συνυπηρέτηση συζύγων είναι υποχρεωτική.

Με την παρ. 2 άρθρ. 42 Νομ. 3536/22-23 Φεβρ. 2007 (ΦΕΚ Α' 42), Τομ. 4, Κεφ. Ζ, Θέμα β, σελ. 336,364, αριθ. 86, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 άρθρ. 8 Νομ. 3613/21-23 Νοεμ. 2007 (ΦΕΚ Α' 263), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, 116,31062, αριθ. 125 και από την περίπτ. β' της παρ. 7 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α' 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150 ορίστηκε ότι: «2. Οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 67 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α), όπως εκάστοτε ισχύει, έχουν επίσης εφαρμογή για τους Νομούς Σερρών, Δράμας, Πέλλας, Φλώρινας, Κιλκίς και Καστοριάς.»

10. Ειδικές διατάξεις που αφορούν μεταθέσεις εξακολουθούν να ισχύουν.

Απόσπαση

Οι παρ. 1 και 4 του παρόντος άρθρου κωδικοποιήθηκαν στην παρ. 1 άρθρ. 54 Νομ. 4223/31-31 Δεκ. 2013 (ΦΕΚ Α' 287), παρατιθέμενη υπό την παρ. 5 άρθρ. 71 του παρόντος.

1. Με απόφαση των οικείων Υπουργών επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών κάθε μορφής ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σε υπηρεσία άλλου Υπουργείου ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για την αντιμετώπιση σοβαρών και επειγουσών υπηρεσιακών αναγκών προσωρινού χαρακτήρα μετά από γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων.

2. Απόσπαση υπαλλήλων από μία αρχή σε άλλη του ίδιου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου επιτρέπεται για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Απόσπαση για προσωπικούς λόγους είναι δυνατή κατ' εξαίρεση και εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν.

4. Η διάρκεια των ανωτέρω αποσπάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη συνολικά. Με αίτηση του υπαλλήλου, η απόσπαση μπορεί να παρατείνεται για ένα (1) ακόμη έτος.

5. Η απόσπαση παύει αυτοδικαίως όταν λήξει το χρονικό όριο της παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Ο υπάλληλος με τη λήξη της απόσπασης επανέρχεται υποχρεωτικά στη θέση του χωρίς άλλη διατύπωση.

6. Απαγορεύεται η απόσπαση υπαλλήλου που έχει επιλεγεί ως προϊστάμενος οργανικής μονάδας. Σε περίπτωση που ο αποσπασμένος υπάλληλος επιλεγεί ως προϊστάμενος οργανικής μονάδας, επέρχεται αυτοδίκαιη παύση της απόσπασης από την τοποθέτηση του ως προϊσταμένου.

7. Η απόσπαση μπορεί να παύει οποτεδήποτε πριν από τη λήξη του χρονικού ορίου της παρ. 4 του παρόντος άρθρου για λόγους αναγόμενους στην υπηρεσία.

8. Στην περίπτωση της παρ. 1 του παρόντος άρθρου αποσπασμένος υπάλληλος που συμπλήρωσε τριετία συνεχώς ή διακεκομμένα, δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί πριν να παρέλθει τριετία από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασης. Για εξαιρετικούς λόγους επιτρέπεται απόσπαση ή παράταση της μέχρι τεσσάρων (4) μηνών και πριν από την πάροδο της τριετίας.

9. Απαγορεύεται η απόσπαση του υπαλλήλου πριν παρέλθει διετία από το διορισμό του.

10. Με την απόφαση της απόσπασης καθορίζεται η υπηρεσία η οποία επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία του αποσπασμένου υπαλλήλου.

11. Επιτρέπεται η απόσπαση σε γραφεία βουλευτών ή Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τις ισχύουσες ειδικές διατάξεις, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου αυτού.

12. Ειδικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΜΕΤΑΤΑΞΗ

Άρθρο 69

Μετάταξη από κλάδο σε κλάδο της ίδιας κατηγορίας

Με την παρ. 5 άρθρ. 35 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 226), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 270, ορίστηκε ότι: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου

Δημοσιονομικής Στρατηγικής επιτρέπεται η μετάθεση ή μετάταξη υπαλλήλου, περιλαμβανομένων των μετατάξεων των άρθρων 69, 70 και 72 του Υπαλληλικού Κώδικα, και χωρίς να υπάρχει κενή οργανική θέση στην υπηρεσία, τον κλάδο ή τον φορέα που μετατάσσεται ή μετατίθεται, με ταυτόχρονη μεταφορά της θέσης που κατέχει ο υπάλληλος.»

1. Μετάταξη υπαλλήλου σε κενή θέση άλλου κλάδου της ίδιας κατηγορίας του ίδιου Υπουργείου ή της ίδιας δημόσιας υπηρεσίας ή του ίδιου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου αντίστοιχα, επιτρέπεται είτε με πρωτοβουλία της υπηρεσίας είτε μετά από αίτηση του υπαλλήλου, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του κλάδου στον οποίο μετατάσσεται.

2. Ο μετατασσόμενος πρέπει να κατέχει τον τίτλο σπουδών που απαιτείται για τον κλάδο στον οποίο μετατάσσεται.

3. Ο χρόνος υπηρεσίας που έχει διανυθεί στο βαθμό με τον οποίο ο υπάλληλος μετατάσσεται, θεωρείται ότι έχει διανυθεί στον κλάδο στον οποίο μετατάσσεται, εφόσον έχει διανυθεί με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται για τον κλάδο αυτόν.

Άρθρο 70

Μετάταξη σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας

Με την παρ. 5 άρθρ. 35 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 226), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 270, ορίστηκε ότι: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής επιτρέπεται η μετάθεση ή μετάταξη υπαλλήλου, περιλαμβανομένων των μετατάξεων των άρθρων 69, 70 και 72 του Υπαλληλικού Κώδικα, και χωρίς να υπάρχει κενή οργανική θέση στην υπηρεσία, τον κλάδο ή τον φορέα που μετατάσσεται ή μετατίθεται, με ταυτόχρονη μεταφορά της θέσης που κατέχει ο υπάλληλος.»

1. Μετάταξη υπαλλήλου σε κενή θέση κλάδου ανώτερης κατηγορίας του ίδιου Υπουργείου ή της ίδιας δημόσιας υπηρεσίας ή του ίδιου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου αντίστοιχα, επιτρέπεται μετά από αίτηση του υπαλλήλου και ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του κλάδου στον οποίο μετατάσσεται.

Ο μετατασσόμενος πρέπει να κατέχει τον τίτλο σπουδών που απαιτείται για τον κλάδο στον οποίο μετατάσσεται.

2. Υπάλληλος που είχε τον απαιτούμενο για διορισμό σε ανώτερη κατηγορία τίτλο σπουδών κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης διορισμού του δεν επιτρέπεται να μεταταγεί σε θέση κλάδου ανώτερης κατηγορίας πριν από τη συμπλήρωση οκταετίας από το διορισμό του.

3. Ο υπάλληλος μετατάσσεται με το βαθμό που κατέχει. Αν ο εισαγωγικός βαθμός του κλάδου στον οποίο μετατάσσεται είναι ανώτερος του βαθμού που κατέχει, μετατάσσεται με τον εισαγωγικό αυτό βαθμό. Ο χρόνος υπηρεσίας που έχει διανυθεί στο βαθμό με τον οποίο ο υπάλληλος μετατάσσεται, θεωρείται ότι έχει διανυθεί στο βαθμό της θέσης στην οποία μετατάσσεται, εφόσον έχει διανυθεί με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται για τον κλάδο αυτόν.

4. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότεροι υποψήφιοι για μετάταξη, προηγούνται αυτοί που κατέχουν τον προβλεπόμενο τίτλο σπουδών και ακολουθούν οι υποψήφιοι που κατέχουν τίτλο σπουδών που προβλέπεται ως επικουρικό προσόν διορισμού.

Άρθρο 71

Μετάταξη σε άλλο Υπουργείο ή δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου

Με το άρθρο έβδομο Νομ. 3755/27-30 Μαρτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 52), Τομ. 20, Κεφ. Δ, Θέμα δ, αριθ. 178^α ορίστηκε ότι: «Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο άρθρο 71 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26Α) "Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Διοικητικών Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ" ή σε ειδικές διατάξεις η μετάταξη η μεταφορά του πάσης φύσεως προσωπικού, πλην ιατρικού των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων επιτρέπεται μόνον κατόπιν συμφώνου γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ) του Νοσηλευτικού Ιδρύματος που ανήκει το προσωπικό αυτό. Εκκρεμείς μετατάξεις η μεταφορές προσωπικού των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων που δεν έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος υπόκεινται στην ως άνω ρύθμιση».

Με την παρ. 3 άρθρ. 19 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55, ορίστηκε ότι: «3. α. Επιτρέπεται, ύστερα από αίτηση, η αμοιβαία μετάταξη υπαλλήλων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. από Υπουργείο σε Υπουργείο ή άλλη δημόσια υπηρεσία ή σε Ν.Π.Δ.Δ. και αντιστρόφως ή μεταξύ τους, με την προϋπόθεση να ανήκουν στην ίδια κατηγορία και να κατέχουν τα τυπικά προσόντα του κλάδου στον οποίο μετατάσσονται. Στην περίπτωση αυτή οι θέσεις που κατέχονται από τους μετατασσόμενους λογίζονται κενές.

β. Η ανωτέρω μετάταξη γίνεται μετά από γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 74 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), όπως εκάστοτε ισχύουν.»

Με τις παρ. 1 και 2 άρθρ. 71 Νομ. 3918/22 Φεβρ.-2 Μαρτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 31), Τομ. 34, Κεφ. ΑΑ, Θέμα α, σελ. 96,756, αριθ. 148 ορίστηκε ότι: «1. Οι διατάξεις των άρθρων 71 και 74 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α'), όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α'), δεν έχουν εφαρμογή στο προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ΕΣΥ και στο προσωπικό του ΕΚΑΒ. Για το προσωπικό των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3106/2003 (ΦΕΚ 30 Α'), οι μετατάξεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 71 και 74 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α'), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, μπορεί να επιτρέπονται μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του φορέα που ανήκει, ότι η μετάταξη ουδεμία επιφέρει συνέπεια για τη λειτουργία της υπηρεσίας του.

2. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή και στις εκκρεμείς μετατάξεις που δεν έχουν ολοκληρωθεί, καθώς και για τις υποθέσεις που εκκρεμούν δικαστικά.»

1. Επιτρέπεται μετάταξη από Υπουργείο σε Υπουργείο ή σε άλλη δημόσια υπηρεσία ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και αντιστρόφως ή μεταξύ τους. Οποιοσδήποτε από τους ανωτέρω φορείς επιθυμεί να καλύψει κενές θέσεις με μετάταξη υποχρεούται να προβεί σε σχετική ανακοίνωση που αποστέλλεται σε όλα τα Υπουργεία, τα οποία την κοινοποιούν σε όλες τις εποπτευόμενες από αυτά υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στην οποία θα ορίζεται αποκλειστική προθεσμία υποβολής αιτήσεων. Με την ανακοίνωση καθορίζονται τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για τον οικείο κλάδο και μπορεί, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, να καθορίζονται πρόσθετα προσόντα. Η ανακοίνωση κοινοποιείται υποχρεωτικώς στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προκειμένου να εισαχθεί στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου.

2. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος κατέχει τίτλο σπουδών που δεν προβλέπεται ως τυπικό προσόν διορισμού σε κανέναν κλάδο του Υπουργείου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή της δημόσιας υπηρεσίας στην οποία ανήκει,

επιτρέπεται η μετάταξη ύστερα από αίτηση του σε άλλο Υπουργείο ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σε άλλη δημόσια υπηρεσία σε κενή θέση κλάδου για τον οποίο προβλέπεται ως τυπικό προσόν διορισμού ο τίτλος σπουδών που κατέχει.

3. Οι μετατάξεις του παρόντος άρθρου γίνονται ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του φορέα υποδοχής.

«4. Οι μετατάξεις του παρόντος άρθρου διενεργούνται και σε άλλο κλάδο της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 70, εφόσον ο μετατασσόμενος κατέχει τα τυπικά προσόντα του κλάδου στον οποίο μετατάσσεται.

5. Δεν επιτρέπεται μετάταξη υπαλλήλου στις υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, όπως ισχύει, πριν παρέλθουν πέντε (5) έτη από το διορισμό ή από προηγούμενη μετάταξη, με τις διατάξεις αυτές ή άλλες ειδικές διατάξεις, με εξαίρεση τις διατάξεις που προβλέπουν τη μετάταξη σε παραμεθόριες περιοχές ή αμοιβαία μετάταξη υπαλλήλων. Ο ανωτέρω περιορισμός της πενταετίας εφαρμόζεται για τις αιτήσεις μετάταξης, που θα υποβληθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Οι παρ. 4 και 5 προστέθηκαν με την παρ. 1 άρθρ. 19 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55.

Για τη μη εφαρμογή των διατάξεων της άνω παρ. 5 στις περιπτώσεις της Υποπαρ. Ζ.1. της Παρ. Ζ του άρθρου πρώτου Νομ. 4093/9-12 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 222), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 2, βλ. την περίπτ. 7 της άνω Υποπαρ. Ζ.1., όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 3 άρθρ. 5 της Π.Ν.Π. της 19/19 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 229), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 263 και από την παρ. 3 άρθρ. 15 Νομ. 4111/23-25 Ιαν. 2013 (ΦΕΚ Α' 18), Τομ. 1, Κεφ. Ζ, Θέμα δ, σελ. 192,852, αριθ. 127.

Με την παρ. 1 άρθρ. 54 Νομ. 4223/31-31 Δεκ. 2013 (ΦΕΚ Α' 287), Τομ. 27, Κεφ. Η, Θέμα γ, σελ. 334,122, αριθ. 63, ορίστηκε ότι τροποποιείται, ως προς τις αναφερόμενες στο άρθρ. αυτό διατάξεις για την κινητικότητα του νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., η άνω παρ. 5 ως ακολούθως: «1. Δεν επιτρέπεται η μετάθεση, η μετάταξη και η απόσπαση, του νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., πριν παρέλθει διετία από το διορισμό του.

2. Επιτρέπεται η, μετά την παρέλευση διετίας από το διορισμό του, μετάθεση, μετάταξη του νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., σε Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., Υγειονομικές Περιφέρειες και Φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας, μετά από γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων των Φορέων προέλευσης και υποδοχής.

3. Επιτρέπεται η, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, μετάθεση, μετάταξη και απόσπαση σε υπηρεσίες παραμεθωρίων περιοχών, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, με απλή έγγραφη βεβαίωση της Διοίκησης του νοσοκομείου προέλευσης, με την οποία θα πιστοποιείται ότι η μετακίνηση δεν επιφέρει καμία δυσμενή συνέπεια στην ομαλή λειτουργία του Φορέα.

Η ανωτέρω βεβαίωση δεν απαιτείται για μεταθέσεις, μετατάξεις και αποσπάσεις μεταξύ νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. παραμεθωρίων περιοχών.

Το μετατιθέμενο και μετατασσόμενο νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό σε Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., Υγειονομικές Περιφέρειες και Φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας παραμεθωρίων περιοχών υποχρεούται να παραμείνει στην υπηρεσία όπου τοποθετείται για δέκα (10) έτη. Στην περίπτωση που ο μετατιθέμενος ή μετατασσόμενος καταστεί πολύτεκνος, μετά τη μετάθεση ή

μετάταξή του, ο χρόνος υποχρεωτικής παραμονής στον Φορέα υποδοχής μειώνεται στα πέντε (5) έτη, εάν η μετακίνηση αφορά μη νοσηλευτική υπηρεσία και στα τρία (3) έτη στην περίπτωση που η μετακίνηση γίνεται μεταξύ νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ..

4. Η μετάταξη και η απόσπαση του νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού μεταξύ νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. με σκοπό τη συνυπηρέτηση συζύγων που υπηρετούν σε αυτά, επιτρέπεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων ή οποιαδήποτε άλλη διατύπωση.

Νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. που είναι σύζυγοι στρατιωτικών, ένστολου προσωπικού της ΕΛ.ΑΣ., του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος, «Ελληνικής Ακτοφυλακής, καθώς και του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης», επιτρέπεται να αποσπώνται, κατά σειρά προτεραιότητας, σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., Κέντρα Υγείας, ΕΚΑΒ, ΕΟΠΥΥ, και λοιπές υπηρεσίες που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, στην περιοχή που υπηρετεί ο/η σύζυγός τους.

5. Όσοι από το νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. είναι πολύτεκνοι μετατίθενται, μετατάσσονται και αποσπώνται, μετά από αίτησή τους η οποία εξετάζεται κατά προτεραιότητα. Δεν επιτρέπεται η μετακίνηση πολυτέκνου, χωρίς προηγούμενη αίτησή του.

6. Επιτρέπεται η αμοιβαία μετάταξη νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ σε Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., Υγειονομικές Περιφέρειες και Φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων και κατόπιν γνώμης των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων των Φορέων προέλευσης και υποδοχής. Για την αμοιβαία μετάταξη νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού μεταξύ νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., απαιτείται έγγραφη βεβαίωση της Διοίκησης του νοσοκομείου προέλευσης, με την οποία πιστοποιείται ότι η μετακίνηση δεν επιφέρει καμία δυσμενή συνέπεια στην ομαλή λειτουργία του Φορέα.

7. (α) Η απόσπαση του νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού, που υπηρετεί στην ίδια Υγειονομική Περιφέρεια, δύναται να διενεργηθεί ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου, γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων και μετά από εισήγηση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας. (β) Η απόσπαση του νοσηλευτικού προσωπικού που υπηρετεί σε διαφορετικές Υ.Π.Ε. δύναται να διενεργηθεί μετά από κοινή εισήγηση των Διοικητών των οικείων Υ.Π.Ε., η οποία εκδίδεται, κατά τα ανωτέρω, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων. (γ) Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των Διοικητών των αρμόδιων Υγειονομικών Περιφερειών, η απόσπαση δύναται να διενεργηθεί με απόφαση του Υπουργού Υγείας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, όπου αυτό απαιτείται, με γνώμονα την εύρυθμη λειτουργία των Φορέων, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τα κοινωνικά κριτήρια. (δ) Οι ανωτέρω υπηρεσιακές «μεταβολές», στο σύνολό τους, διενεργούνται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, όπου αυτό απαιτείται.

8. Ο χρονικός περιορισμός των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 71 του ν. 3528/2007 (Α' 26), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 19 του ν. 3801/2009 (Α' 163) δεν ισχύει για το προσωπικό εκείνο που ετέθη σε καθεστώς διαθεσιμότητας και μετατάχθηκε/μεταφέρθηκε μέσω της κινητικότητας.

9. (α) Από την έκδοση του παρόντος, κάθε γενική ή ειδική διάταξη νόμου, που αντιβαίνει στο παρόν ή ρυθμίζει διαφορετικά το ίδιο θέμα, καταργείται. (β) Κατ' εξαίρεση και εφόσον δεν αντίκεινται στο παρόν παραμένουν σε ισχύ και έχουν

εφαρμογή οι διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. που καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις μετάθεσης, μετάταξης και απόσπασης των υπαλλήλων [ν. 3528/2007 (Α' 26)].»

Άρθρο 72

Μετάταξη σε υπηρεσίες παραμεθόριων περιοχών

Με την παρ. 4 άρθρ. 18 Νομ. 2503/30-30 Μαΐου 1997 (ΦΕΚ Α' 107), ανωτ. αριθ. 175, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 άρθρ. 42 Νομ. 3536/22-23 Φεβρ. 2007 (ΦΕΚ Α' 42), Τομ. 4, Κεφ. Ζ, Θέμα β, σελ. 336,365, αριθ. 56, από την παρ. 1 άρθρ. 8 Νομ. 3613/21-23 Νοεμ. 2007 (ΦΕΚ Α' 263), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 125 και από την περίπτ. α' της παρ. 7 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α' 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150 ορίστηκε ότι: «4. Οι διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α), καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 22 του άρθρου 9 του ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α) έχουν εφαρμογή και για μετατάξεις υπαλλήλων στους Νομούς Σερρών, Δράμας, Πέλλας, Κυκλάδων και στους Νομούς Φλώρινας, Κιλκίς και Καστοριάς για τις περιοχές πέραν των όσων καθορίστηκαν ως παραμεθόριες με την υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ. 42/2175/11943, 11639, 11981, 12268, 12826, 13542/20.12.1995 (ΦΕΚ 1054 Β) κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας, καθώς και για όλα τα νησιωτικά Επαρχεία της Χώρας.»

Με την παρ. 5 άρθρ. 35 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 226), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 270, ορίστηκε ότι: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής επιτρέπεται η μετάθεση ή μετάταξη υπαλλήλου, περιλαμβανομένων των μετατάξεων των άρθρων 69, 70 και 72 του Υπαλληλικού Κώδικα, και χωρίς να υπάρχει κενή οργανική θέση στην υπηρεσία, τον κλάδο ή τον φορέα που μετατάσσεται ή μετατίθεται, με ταυτόχρονη μεταφορά της θέσης που κατέχει ο υπάλληλος.»

1. Κενές θέσεις δημοσίων υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ. των παραμεθόριων περιοχών είναι δυνατόν να καλύπτονται με μετάταξη υπαλλήλων που διαθέτουν τον τίτλο σπουδών που απαιτείται για τη θέση στην οποία μετατάσσονται. Η μετάταξη αυτή διενεργείται σε κλάδο ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου, οποτεδήποτε, χωρίς γνώμη υπηρεσιακών συμβουλίων, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.

2. Ειδικά για το νοσηλευτικό προσωπικό νοσοκομείων και το φυλακτικό προσωπικό φυλακών, η διαδικασία μετάταξης δεν προωθείται χωρίς πλήρως αιτιολογημένη βεβαίωση του αρμόδιου διευθυντή και της διοίκησης του νοσοκομείου ή του αντίστοιχου διευθυντή των φυλακών ότι η μετάταξη ουδεμία επιφέρει συνέπεια για τη λειτουργία της υπηρεσίας του.

3. Παραμεθόριες περιοχές για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι οι οριζόμενες στο άρθρο 9 παρ. 22 του ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α') και στις κατ' εξουσιοδότηση του αυτού άρθρου εκδιδόμενες κοινές υπουργικές αποφάσεις. Οι διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 4 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α') έχουν εφαρμογή και για τις μετατάξεις του παρόντος άρθρου.

4. Στους μετατασσόμενους σε παραμεθόριες περιοχές κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου παρέχονται όλα τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία οικονομικά ή άλλα υπηρεσιακά κίνητρα, καθώς επίσης και τα εκάστοτε προβλεπόμενα έξοδα

μετάθεσης. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό εξόδων της υπηρεσίας, στην οποία μετατάσσεται ο υπάλληλος.

Βλ. την παρ. 1 άρθρ. 30 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 226), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 270 σχετικά με τη μη συμπερίληψη των προβλεπομένων στην άνω παρ. 4 επιδομάτων μεταξύ των καταργουμένων επιδομάτων, αμοιβών και αποζημιώσεων από την εν λόγω παρ. 1.

5. Υπάλληλοι οι οποίοι μετατάσσονται σε υπηρεσία παραμεθόριας περιοχής κατ' εφαρμογή του παρόντος υποχρεούνται να παραμείνουν στην υπηρεσία τοποθέτησης τους για μία τουλάχιστον δεκαετία. Κάθε πράξη που συνεπάγεται απόσπαση, μετάθεση ή μετάταξη πριν από τη συμπλήρωση της δεκαετούς υποχρεωτικής παραμονής στην υπηρεσία όπου μετατάχθηκαν είναι αυτοδικαίως άκυρη, με μόνη εξαίρεση την απόσπαση υπαλλήλων για το χρόνο της φοίτησης τους στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και στην Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.).

6. Για τον μετατασσόμενο σε παραμεθόριο περιοχή κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο οποίος αποκτά μετά τη μετάταξη του την πολυτεχνική ιδιότητα, ο χρόνος υποχρεωτικής παραμονής μειώνεται από δέκα (10) σε έξι (6) χρόνια.

Άρθρο 73

Διαδικασία μετατάξεων

1. Δεν επιτρέπεται μετάταξη υπαλλήλου πριν τη συμπλήρωση δύο (2) ετών από το διορισμό του.

Η παρ. 1 κωδικοποιήθηκε στην παρ. 1 άρθρ. 54 Νομ. 4223/31-31 Δεκ. 2013 (ΦΕΚ Α' 287), παρατιθέμενη υπό την παρ. 5 άρθρ. 71 του παρόντος.

2. Οι αιτήσεις μετάταξης εισάγονται στο υπηρεσιακό συμβούλιο εντός μηνός από την υποβολή τους και στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 71 από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων. Το υπηρεσιακό συμβούλιο οφείλει να αποφανθεί εντός δύο (2) μηνών το αργότερο, αφού συνεκτιμήσει τόσο την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων του κλάδου στον οποίο ζητεί να μεταταγεί, όσο και τις ανάγκες της υπηρεσίας.

3. Οι αιτήσεις μετατάξεων των άρθρων 69 και 70 υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία προσωπικού κατά τους μήνες Μάρτιο και Οκτώβριο κάθε έτους και συνεξετάζονται από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο.

4. Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων αιτήσεων για μετάταξη στην ίδια θέση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69-71 του παρόντος, το υπηρεσιακό συμβούλιο λαμβάνει υπόψη την απόδοση των υπαλλήλων, το χρόνο συνολικής υπηρεσίας στο βαθμό και τον κλάδο, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου.

5. Θέσεις για τις οποίες εκδόθηκε προκήρυξη πλήρωσης τους με διορισμό δεν καλύπτονται με μετάταξη.

Άρθρο 74

Πράξη μετάταξης

Με τις παρ. 1 και 2 άρθρ. 71 Νομ. 3918/22 Φεβρ.-2 Μαρτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 31), Τομ. 34, Κεφ. ΑΑ, Θέμα α, σελ. 96,756, αριθ. 148 ορίστηκε ότι: «1. Οι διατάξεις των άρθρων 71 και 74 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α'), όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α'), δεν έχουν εφαρμογή στο προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ΕΣΥ

και στο προσωπικό του ΕΚΑΒ. Για το προσωπικό των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3106/2003 (ΦΕΚ 30 Α'), οι μετατάξεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 71 και 74 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α'), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, μπορεί να επιτρέπονται μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του φορέα που ανήκει, ότι η μετάταξη ουδεμία επιφέρει συνέπεια για τη λειτουργία της υπηρεσίας του.

2. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή και στις εκκρεμείς μετατάξεις που δεν έχουν ολοκληρωθεί, καθώς και για τις υποθέσεις που εκκρεμούν δικαστικά.»

1. Οι μετατάξεις των άρθρων 69-70 του παρόντος κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης του Ν.Π.Δ.Δ. και αν δεν υπάρχει του Δ.Σ. αυτού. Οι μετατάξεις των άρθρων 71-72 του παρόντος διενεργούνται με κοινή απόφαση των οικείων Υπουργών. Προκειμένου για μετάταξη υπαλλήλων εντός της αυτής Περιφέρειας, αυτή διενεργείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Προκειμένου για μετάταξη υπαλλήλων μεταξύ Περιφερειών, αυτή διενεργείται με κοινή απόφαση των οικείων Γενικών Γραμματέων Περιφέρειας. Προκειμένου για μετάταξη από Περιφέρεια σε Υπουργείο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή άλλη δημόσια υπηρεσία και αντιστρόφως, αυτή διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου Υπουργού. Μετάταξη υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου σε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου διενεργείται με κοινή απόφαση των οικείων μονομελών οργάνων διοίκησης και σε περίπτωση που αυτά δεν υπάρχουν, με κοινή απόφαση των οικείων διοικητικών συμβουλίων. Μετατάξεις από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου σε Υπουργείο και αντίστροφα διενεργούνται με κοινή απόφαση των οικείων Υπουργών.

«2. Στην περίπτωση των μετατάξεων του άρθρου 71 τα αρμόδια όργανα μπορούν να αρνηθούν την εκτέλεση των αποφάσεων των υπηρεσιακών συμβουλίων, εφόσον το ποσοστό των κενών θέσεων του κλάδου, στον οποίο ανήκει ο μετατασσόμενος υπάλληλος, υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των οργανικών θέσεων του κλάδου αυτού.»

Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 2 άρθρ. 19 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55.

3. Η πράξη μετάταξης δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 75

Ειδικές διατάξεις

Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν μετατάξεις, οι οποίες δεν εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του παρόντος κεφαλαίου, διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ - ΚΛΑΔΟΙ - ΠΡΟΣΩΝΤΑ

Άρθρο 76

Κατάταξη θέσεων σε κατηγορίες

Οι θέσεις του προσωπικού που υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:

- α) κατηγορία Ειδικών Θέσεων (ΕΘ),
- β) κατηγορία θέσεων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ),

- γ) κατηγορία θέσεων Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ),
- δ) κατηγορία θέσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ),
- ε) κατηγορία θέσεων Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).

Άρθρο 77

Θέσεις κατά κατηγορία - Τυπικά προσόντα

1. Θέσεις της κατηγορίας ΥΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται απολυτήριος τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή ισοδύναμης κατώτερης τεχνικής σχολής.

2. Θέσεις της κατηγορίας ΔΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται απολυτήριος τίτλος ή πτυχίο σχολής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλου ισότιμου σχολείου ή αναγνωρισμένης σχολής τυφλών τηλεφωνητών. Στις περιπτώσεις που δεν καθίσταται δυνατή η πλήρωση θέσεων κλάδων τεχνικών ειδικοτήτων κατηγορίας ΔΕ, διότι δεν προσήλθε κανένας υποψήφιος με τα προσόντα της παρούσας παραγράφου ή προσήλθαν λιγότεροι από τις προς πλήρωση θέσεις, επιτρέπεται ο διορισμός με τα προσόντα της προηγούμενης παραγράφου και τριετή τουλάχιστον αντίστοιχη εμπειρία.

3. Θέσεις της κατηγορίας ΤΕ είναι εκείνες για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή το δίπλωμα τμήματος ή σχολής τεχνολογικού τομέα ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή πτυχίο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

4. Θέσεις της κατηγορίας ΠΕ είναι εκείνες για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή δίπλωμα τμήματος ή σχολής πανεπιστημιακού τομέα ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής.

5. Θέσεις της κατηγορίας ΕΘ είναι οι προβλεπόμενες από ειδικές διατάξεις.

6. Θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων ΠΕ ή ΤΕ καλύπτονται, επίσης, και από κατόχους πτυχίων ή τίτλων τριτοβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που έχουν αποκτήσει σε χώρες μέλη της Ε.Ε., στους οποίους έχει χορηγηθεί είτε πράξη αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας από το Συμβούλιο Ισοτιμιών του π.δ. 165/2000 είτε απόφαση αναγνώρισης επαγγελματικής εκπαίδευσης από την αρμόδια αρχή του π.δ. 231/1998, όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά.

Οι κάτοχοι των παραπάνω τίτλων κατατάσσονται σε κατηγορία εκπαίδευσης, όπως αυτή προσδιορίζεται, κάθε φορά, από τη σχετική πράξη αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας ή επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Άρθρο 78

Θέσεις και τυπικά προσόντα κατά κλάδο -Καθήκοντα

1. Η κατάταξη των θέσεων κάθε κατηγορίας σε κλάδους, οι ειδικότητες των κλάδων, η κατανομή των θέσεων κάθε κλάδου ανά ειδικότητα και τα κατά το άρθρο 77 του παρόντος τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις κάθε κλάδου καθορίζονται με τους οικείους οργανισμούς. Εάν οι οργανισμοί δεν προβλέπουν κατανομή των θέσεων ανά ειδικότητα ο αριθμός των υπαλλήλων που διορίζονται από κάθε ειδικότητα καθορίζεται με την προκήρυξη για την πλήρωση των θέσεων του οικείου κλάδου.

2. Με τους οργανισμούς μπορεί να καθορίζονται και πρόσθετα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις κάθε κλάδου, καθώς και οι τίτλοι σπουδών ή άλλα έγγραφα με τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή τους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον δεν είναι δυνατή η απόδειξη με έγγραφα, επιτρέπεται η απόδειξη με άλλα αποδεικτικά μέσα και με διαδικασία που καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που

εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των οικείων Υπουργών, άλλως με τον οργανισμό κάθε υπηρεσίας.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μπορεί να ορίζονται ενιαία για όλες ή για μέρος των δημοσίων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου οι κλάδοι, οι ειδικότητες, τα τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις κάθε κλάδου ή ειδικότητας, τα καθήκοντα κάθε κλάδου ή ομάδας κλάδων της ίδιας ή διαφορετικής κατηγορίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Ειδικά στην περίπτωση καθορισμού των καθηκόντων κάθε κλάδου ή ομάδας κλάδων, το σχετικό προεδρικό διάταγμα εκδίδεται με τη σύμπραξη και του οικείου κατά περίπτωση Υπουργού.

Άρθρο 79

Διυπουργικοί κλάδοι

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των οικείων κατά περίπτωση Υπουργών, μετά από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ, μπορεί για την άσκηση καθηκόντων της ίδιας ειδικότητας ή την άσκηση της ίδιας λειτουργίας σε περισσότερα Υπουργεία: α) να συνιστώνται διυπουργικοί κλάδοι ή β) να συγχωνεύονται ομοειδείς κλάδοι ή ειδικότητες κλάδων της ίδιας κατηγορίας περισσότερων Υπουργείων σε ενιαίο διυπουργικό κλάδο ή γ) θέσεις της ίδιας κατηγορίας διαφορετικών κλάδων Υπουργείων να συγκροτούν διυπουργικό κλάδο ορισμένης ειδικότητας. Με τα ίδια διατάγματα ρυθμίζονται και θέματα κατάταξης στους κλάδους αυτούς των υπαλλήλων, οι θέσεις των οποίων μεταφέρονται στο διυπουργικό κλάδο, καθώς και θέματα μετάταξης υπαλλήλων στον κλάδο αυτόν. Με όμοια προεδρικά διατάγματα καθορίζονται τα προσόντα διορισμού στο διυπουργικό κλάδο, ο αρμόδιος για τη διοίκηση του διυπουργικού κλάδου Υπουργός και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία του κλάδου. Όταν ρυθμίζονται θέματα επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των διυπουργικών κλάδων, τα σχετικά διατάγματα εκδίδονται με πρόταση και του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

2. Οι θέσεις των διυπουργικών κλάδων κατανέμονται στις υπηρεσίες των κατ' ιδίαν Υπουργείων με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου, για τη διοίκηση του κλάδου, Υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΡΟΑΓΩΓΗ - ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ

Άρθρο 80

Βαθμολογική διάρθρωση θέσεων

Κωδικοποιήθηκε από το άρθρ. 26 Π.Δ. 57/8-14 Μαρτ. 2007 (ΦΕΚ Α' 59), κατωτ. Θέμα κ, σελ. 358,363, αριθ. 98.

1. Οι θέσεις προσωπικού της κατηγορίας Ειδικών θέσεων (ΕΘ) κατατάσσονται στους βαθμούς πρώτο (1ο) και δεύτερο (2ο).

2. Οι θέσεις των κατηγοριών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) κατατάσσονται σε πέντε (5) συνολικά βαθμούς ως ακολούθως:

Βαθμός Α΄

Βαθμός Β΄

Βαθμός Γ΄

Βαθμός Δ΄

Βαθμός Ε΄.

3. Οι θέσεις των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Δ΄, Γ΄, Β΄ και Α΄, από τους οποίους κατώτερος είναι ο Δ΄ και ανώτερος ο Α΄. Οι θέσεις της κατηγορίας ΥΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Ε΄, Δ΄, Γ΄ και Β΄, από τους οποίους κατώτερος είναι ο Ε΄ και ανώτερος ο Β΄.

4. Εισαγωγικός βαθμός των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ είναι ο βαθμός Δ΄ και της κατηγορίας ΥΕ ο βαθμός Ε΄. Για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος συναφούς με τα αντικείμενα στα οποία είναι δυνατόν, κατά τις οργανικές διατάξεις της υπηρεσίας τους, να απασχοληθούν εισαγωγικός βαθμός είναι ο Γ΄. Για τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.) και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), εισαγωγικός βαθμός είναι ο Β΄. Ο χρόνος φοίτησης στην Ε.Σ.Δ.Δ. και την Ε.Σ.Τ.Α. υπολογίζεται ως πλεονάζων στο Β΄ βαθμό. Για τους αριστούχους προσμετράται ένα επιπλέον έτος στον ίδιο βαθμό.

Στις περιπτώσεις που ισχύουν αθροιστικά οι ιδιότητες του αποφοίτου της Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α. και του κατόχου μεταπτυχιακού τίτλου ή διδακτορικού διπλώματος εφαρμόζεται η ευνοϊκότερη ρύθμιση.

5. Οι θέσεις όλων των βαθμών των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ είναι σε κάθε κατηγορία οργανικά ενιαίες.

Άρθρο 81

Αξιολόγηση

1. Τα ουσιαστικά προσόντα των υπαλλήλων αξιολογούνται βάσει συστήματος αξιολόγησης, το οποίο διέπεται από τις αρχές της αμεροληψίας, της επαγγελματικής ικανότητας του υπαλλήλου και της αποδοτικότητάς του.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ, η οποία διατυπώνεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται αξιολόγηση, τα κριτήρια αξιολόγησης, ο χρόνος, η συχνότητα, ο τύπος, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης, καθώς και τα δικαιώματα και οι εγγυήσεις υπέρ των υπαλλήλων σε σχέση με αυτήν.

Άρθρο 82

Χρόνος προαγωγής

1. Για την προαγωγή από βαθμό σε βαθμό απαιτείται:

α) Για την κατηγορία ΥΕ:

Από το βαθμό Ε΄ στο βαθμό Δ΄ διετής υπηρεσία στο βαθμό Ε΄, από το βαθμό Δ΄ στο βαθμό Γ΄ δεκαετής υπηρεσία στο βαθμό Δ΄ και από το βαθμό Γ΄ στο βαθμό Β΄ δεκαετής υπηρεσία στο βαθμό Γ΄.

β) Για την κατηγορία ΔΕ:

Από το βαθμό Δ΄ στο βαθμό Γ΄ διετής υπηρεσία στο βαθμό Δ΄, από το βαθμό Γ΄ στο βαθμό Β΄ εννεαετής υπηρεσία στο βαθμό Γ΄ και από το βαθμό Β΄ στο βαθμό Α΄ οκταετής υπηρεσία στο βαθμό Β΄.

γ) Για την κατηγορία ΤΕ:

Από το βαθμό Δ΄ στο βαθμό Γ΄ διετής υπηρεσία στο βαθμό Δ΄, από το βαθμό Γ΄ στο βαθμό Β΄ επταετής υπηρεσία στο βαθμό Γ΄ και από το βαθμό Β΄ στο βαθμό Α΄ εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β΄.

δ) Για την κατηγορία ΠΕ:

Από το βαθμό Δ΄ στο βαθμό Γ΄ διετής υπηρεσία στο βαθμό Δ΄, από το βαθμό Γ΄ στο βαθμό Β΄ πενταετής υπηρεσία στο βαθμό Γ΄ και από το βαθμό Β΄ στο βαθμό Α΄ εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β΄.

2. Τα δύο πρώτα έτη που διανύονται στον εισαγωγικό βαθμό όλων των κατηγοριών αποτελούν δοκιμαστική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40.

3. Για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος σπουδών διάρκειας ενός τουλάχιστον έτους, ο χρόνος που απαιτείται για τη βαθμολογική εξέλιξη μειώνεται συνολικά κατά δύο (2) έτη. Για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος, ο χρόνος που απαιτείται για τη βαθμολογική εξέλιξη μειώνεται συνολικά κατά δύο (2) έτη. «Για υπαλλήλους οι οποίοι αποκτούν διδακτορικό δίπλωμα μετά το διορισμό τους, ο χρόνος που απαιτείται για τη βαθμολογική τους εξέλιξη μειώνεται συνολικά κατά τέσσερα (4) έτη.» Αν ο υπάλληλος κατέχει μεταπτυχιακό και διδακτορικό δίπλωμα, η κατά τα ανωτέρω μείωση του χρόνου δεν γίνεται αθροιστικά.

Οι εν λόγω τίτλοι απαιτείται να είναι συναφείς με τα αντικείμενα στα οποία απασχολούνται ή είναι δυνατόν, κατά τις οργανικές διατάξεις της υπηρεσίας τους, να απασχοληθούν.

Ως μεταπτυχιακό και ως διδακτορικό δίπλωμα νοούνται εκείνα που χορηγούνται με αντίστοιχο ιδιαίτερο τίτλο μετά τη λήψη του πτυχίου ή διπλώματος Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. Για τα μεταπτυχιακά και τα διδακτορικά διπλώματα εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του εξωτερικού απαιτείται βεβαίωση ισοτιμίας από την αρμόδια αρχή.

Το μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 6 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α΄ 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150.

Άρθρο 83

Σύστημα προαγωγών - Πίνακες προακτέων

1. Οι προαγωγές γίνονται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι υπάλληλοι προάγονται στον αμέσως επόμενο βαθμό, εφόσον έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο στο βαθμό που κατέχουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 και έχουν σε υψηλό επίπεδο τα ουσιαστικά προσόντα που αναφέρονται στις εκθέσεις αξιολόγησής τους. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, προκειμένου να διαπιστώσει τη συνδρομή των ουσιαστικών προσόντων, λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου, από τα οποία προκύπτει η δραστηριότητα του στην υπηρεσία, η επαγγελματική επάρκεια, η πρωτοβουλία του και η αποτελεσματικότητά του. Για το σχηματισμό της κρίσης του, το υπηρεσιακό συμβούλιο λαμβάνει υπόψη του τις εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων της τελευταίας πενταετίας.

Ειδικά για την προαγωγή στον Α΄ βαθμό πρέπει ο υπάλληλος να έχει σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο προσόντα που μαρτυρούν διοικητική ικανότητα, όπως αυτά καθορίζονται από την κλίμακα του συστήματος αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων των υπαλλήλων.

2. Το υπηρεσιακό συμβούλιο τον Απρίλιο κάθε έτους καταρτίζει, με βάση τις καταστάσεις του άρθρου 88, πίνακα προακτέων με αλφαβητική σειρά κατά βαθμό, κλάδο και ειδικότητα, καθώς και πίνακες μη προακτέων. Για την εγγραφή στους πίνακες αυτούς κρίνονται οι υπάλληλοι που συμπληρώνουν ως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας. Η ισχύς των πινάκων αρχίζει την 1η Μαΐου του έτους κατάρτισής τους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία οριστικοποίησής τους, σύμφωνα με το άρθρο 90.

3. Οι υπάλληλοι που περιλαμβάνονται στους πίνακες προακτέων προάγονται υποχρεωτικά μέσα σε ένα μήνα από την κύρωση των πινάκων ή από την ημέρα που συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας. Η προαγωγή θεωρείται ότι συντελείται από την ημέρα που συμπληρώνει ο υπάλληλος το χρόνο υπηρεσίας που απαιτείται για να προαχθεί στον επόμενο βαθμό, ποτέ όμως πριν την έναρξη ισχύος του οικείου πίνακα προακτέων.

4. Στους πίνακες μη προακτέων περιλαμβάνονται οι υπάλληλοι που κρίνονται ως μη προακτέοι. Ως μη προακτέοι κρίνονται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, βάσει πραγματικών στοιχείων, οι υπάλληλοι που δεν πληρούν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις να ασκήσουν τα καθήκοντα του ανώτερου βαθμού.

5. Οι αποφάσεις προαγωγών δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

«Άρθρο 84

Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων

Με τις παρ. 21 και 22 άρθρ. 55 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α' 180), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 261, ορίστηκε ότι:

«21. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και καθ' όλη τη διάρκεια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, η τοποθέτηση και η λήξη θητείας των προϊσταμένων των κατωτέρω οργανικών μονάδων, επιπέδου Τμήματος, Υποδιεύθυνσης και Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών, διενεργείται χωρίς τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α' 51), με μόνη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, για θητεία ενός έτους που μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές ή να διακόπτεται πριν τη λήξη της, με όμοια απόφαση και κύριο κριτήριο την επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που τους έχουν τεθεί. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται προϊστάμενοι σε αυτές τις οργανικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται για τη θέση που καταλαμβάνουν, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 84 του Υπαλληλικού Κώδικα, να μην έχει επιβληθεί σε βάρος τους οποιαδήποτε ποινή και να μην εκκρεμεί πειθαρχική δίωξη.

Με την απόφαση τοποθέτησης καθορίζονται ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι για κάθε οργανική μονάδα, οι οποίοι ελέγχονται ανά τρίμηνο.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της επίτευξης των στόχων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση των θεμάτων της παραγράφου αυτής.

Οι οργανικές μονάδες επί των οποίων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων είναι οι εξής:

α) Οι οργανικές μονάδες που συστήνονται, μετονομάζονται ή θα προκύψουν, ύστερα από μεταφορά αρμοδιοτήτων από άλλες οργανικές μονάδες, σε εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

β) Οι οργανικές μονάδες της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

γ) Οι οργανικές μονάδες των Ελεγκτικών Υπηρεσιών Τελωνείων.

δ) Οι οργανικές μονάδες των Τελωνείων Α' Τάξης.

ε) Οι οργανικές μονάδες των Διαπεριφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων, των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων, των Δ.Ο.Υ. Μεγάλων Επιχειρήσεων, Φ.Α.Ε. Αθηνών, Φ.Α.Ε. Πειραιά, Φ.Α.Ε. Θεσσαλονίκης, Α' Αθηνών, Δ' Αθηνών, Ι'

Αθηνών, Αγ. Παρασκευής, Αμαρουσίου, Αχαρνών, Γλυφάδας, Ελευσίνας, Κηφισιάς, Κορωπίου, Μοσχάτου, Ν. Φιλαδελφείας, Παλλήνης, Π. Φαλήρου, Χαλανδρίου, Α΄ Πειραιά, Ψυχικού, Α΄ Ηρακλείου, Β΄ Ηρακλείου, Α΄ Θεσσαλονίκης, Β΄ Θεσσαλονίκης, Ζ΄ Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Κορίνθου, Ρόδου, Χαλκίδας, Α΄ Πατρών, Α΄ Ιωαννίνων, Α΄ Βόλου, Α΄ Καβάλας, Β΄ Λάρισας, Α΄ Σερρών.

στ) Οι οργανικές μονάδες των Δ.Ο.Υ. που αποκτούν διευρυμένα Τμήματα Ελέγχου και Δικαστικού, λόγω υποδοχής αρμοδιοτήτων τμημάτων ή γραφείων ελέγχου και δικαστικού άλλων Δ.Ο.Υ., τα οποία καταργούνται ή αναστέλλεται η λειτουργία τους.

ζ) Οι προϊστάμενοι όλοι των βαθμίδων της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του ν. 3943/2011.

22. Σε όσες από τις οργανικές μονάδες της προηγούμενης παραγράφου έχουν επιλεγεί και τοποθετηθεί προϊστάμενοι με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007, Α΄ 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α΄51), λήγει η θητεία τους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την τοποθέτηση προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Με την παρ. 12 άρθρ. 33 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α΄ 226), κατωτ. αριθ. 225^α, ορίστηκε ότι: «Μέχρι την πλήρωση των θέσεων Προϊσταμένων επιπέδου Τμήματος, Υποδιεύθυνσης και Διεύθυνσης που κενώνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α΄ 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α΄ 51), η τοποθέτηση των Προϊσταμένων διενεργείται με μόνη απόφαση του οικείου Υπουργού ή του οικείου οργάνου διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται προϊστάμενοι σε αυτές τις οργανικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται για τη θέση που καταλαμβάνουν.»

1. Ως προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης επιλέγονται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α΄, εφόσον:

- α. έχουν διατελέσει προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης ή
- β. έχουν διατελέσει προϊστάμενοι Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης για τρία (3) τουλάχιστον έτη ή
- γ. έχουν δεκαοκτώ (18) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας και είναι ή έχουν διατελέσει προϊστάμενοι Διεύθυνσης.

Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για επιλογή σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, υπάλληλος που αποχωρεί αυτοδικαίως από την υπηρεσία και το διάστημα που υπολείπεται είναι μικρότερο των δύο (2) ετών κατά την πρώτη ημέρα συνεδρίασης του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.) που συνιστάται με τις διατάξεις του άρθρου 157 του Υ.Κ. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τους προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης που υπηρετούν κατά το χρόνο της πρώτης συνεδρίασης του ΕΙ.Σ.Ε.Π.

2. Ως προϊστάμενοι Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με βαθμό Α΄, οι οποίοι έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης ή προϊσταμένου Τμήματος. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τις προϋποθέσεις αυτές επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α΄.

3. Ως προϊστάμενοι Τμήματος και αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας επιλέγονται υπάλληλοι «με βαθμό Α΄» που έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Τμήματος ή υπάλληλοι με βαθμό Α΄. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Β΄, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό Β΄ τέσσερα (4) έτη. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τις ως άνω προϋποθέσεις για την κάλυψη των θέσεων επιλέγονται υπάλληλοι με λιγότερο χρόνο στο βαθμό Β΄.

Η μέσα σε «» φράση προστέθηκε με την παρ. 11 άρθρ. 284 Νομ. 3852/4-7 Ιουν. 2010 (ΦΕΚ Α΄ 87), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 153.

4. Τον προϊστάμενο μη αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου μη αυτοτελούς οργανικής μονάδας ορίζει, με αιτιολογία, ο προϊστάμενος της αμέσως υπερκείμενης οργανικής μονάδας από τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτόν και έχουν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3, χωρίς επιλογή από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

5. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για την επιλογή προϊσταμένου οποιουδήποτε επιπέδου οργανικής μονάδας, υπάλληλος στον οποίο έχει επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για παράπτωμα από αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 109.

6. Οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής πρέπει να συντρέχουν κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων. Η ημερομηνία αυτή λαμβάνεται υπόψη και για τη μοριοδότηση των υποψηφίων, όπου απαιτείται. Το κώλυμα επιλογής της παραγράφου 5 δεν πρέπει να συντρέχει τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης υποψηφιότητας όσο και κατά την ημερομηνία τοποθέτησης από το αρμόδιο όργανο.

7. Με τους οργανισμούς των οικείων υπηρεσιών καθορίζονται οι κλάδοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων. Οργανικές μονάδες είναι η Γενική Διεύθυνση, η Διεύθυνση, το Τμήμα, το αυτοτελές Τμήμα, το αυτοτελές Γραφείο, το μη αυτοτελές Τμήμα, το μη αυτοτελές Γραφείο, καθώς και τυχόν ενδιάμεσα επίπεδα διοίκησης, όπως αυτά προβλέπονται από τις οικείες οργανικές διατάξεις.»

Το άρθρ. 84 που είχε συμπληρωθεί από την παρ. 5 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α΄ 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150, αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. πρώτο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α΄ 51), κατωτ. αριθ. 225.

Με τις παρ. 1, 2 και 3 άρθρ. τετάρτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 ορίστηκε ότι: «1. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων που διανύθηκε στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνείς οργανισμούς, λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των άρθρων 84 και 85 του Υ.Κ. και λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Τμήματος. Προκειμένου για υπαλλήλους που είχαν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Διεύθυνσης πριν την απόσπασή τους, το ανωτέρω χρονικό διάστημα λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης.

2. Ο χρόνος υπηρεσίας, ο οποίος βάσει ειδικών διατάξεων που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος, λαμβάνεται υπόψη μόνο για την εφαρμογή

των άρθρων 84 και 85 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου.

3. Ο χρόνος υπηρεσίας, ο οποίος διανύθηκε σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας με νόμιμη αναπλήρωση, λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας και λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 84 και 85 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου.»

«Άρθρο 85 Κριτήρια επιλογής

Με τις παρ. 21 και 22 άρθρ. 55 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α' 180), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 261, ορίστηκε ότι:

«21. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και καθ' όλη τη διάρκεια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, η τοποθέτηση και η λήξη θητείας των προϊσταμένων των κατωτέρω οργανικών μονάδων, επιπέδου Τμήματος, Υποδιεύθυνσης και Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών, διενεργείται χωρίς τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α' 51), με μόνη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, για θητεία ενός έτους που μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές ή να διακόπτεται πριν τη λήξη της, με όμοια απόφαση και κύριο κριτήριο την επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που τους έχουν τεθεί. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται προϊστάμενοι σε αυτές τις οργανικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται για τη θέση που καταλαμβάνουν, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 84 του Υπαλληλικού Κώδικα, να μην έχει επιβληθεί σε βάρος τους οποιαδήποτε ποινή και να μην εκκρεμεί πειθαρχική δίωξη.

Με την απόφαση τοποθέτησης καθορίζονται ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι για κάθε οργανική μονάδα, οι οποίοι ελέγχονται ανά τρίμηνο.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της επίτευξης των στόχων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση των θεμάτων της παραγράφου αυτής.

Οι οργανικές μονάδες επί των οποίων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων είναι οι εξής:

α) Οι οργανικές μονάδες που συστήνονται, μετονομάζονται ή θα προκύψουν, ύστερα από μεταφορά αρμοδιοτήτων από άλλες οργανικές μονάδες, σε εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

β) Οι οργανικές μονάδες της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

γ) Οι οργανικές μονάδες των Ελεγκτικών Υπηρεσιών Τελωνείων.

δ) Οι οργανικές μονάδες των Τελωνείων Α' Τάξης.

ε) Οι οργανικές μονάδες των Διαπεριφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων, των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων, των Δ.Ο.Υ. Μεγάλων Επιχειρήσεων, Φ.Α.Ε. Αθηνών, Φ.Α.Ε. Πειραιά, Φ.Α.Ε. Θεσσαλονίκης, Α' Αθηνών, Δ' Αθηνών, Ι' Αθηνών, Αγ. Παρασκευής, Αμαρουσίου, Αχαρνών, Γλυφάδας, Ελευσίνιας, Κηφισιάς, Κορωπίου, Μοσχάτου, Ν. Φιλαδελφείας, Παλλήνης, Π. Φαλήρου, Χαλανδρίου, Α' Πειραιά, Ψυχικού, Α' Ηρακλείου, Β' Ηρακλείου, Α' Θεσσαλονίκης, Β' Θεσσαλονίκης, Ζ' Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Κορίνθου,

Ρόδου, Χαλκίδας, Α΄ Πατρών, Α΄ Ιωαννίνων, Α΄ Βόλου, Α΄ Καβάλας, Β΄ Λάρισας, Α΄ Σερρών.

στ) Οι οργανικές μονάδες των Δ.Ο.Υ. που αποκτούν διευρυμένα Τμήματα Ελέγχου και Δικαστικού, λόγω υποδοχής αρμοδιοτήτων τμημάτων ή γραφείων ελέγχου και δικαστικού άλλων Δ.Ο.Υ., τα οποία καταργούνται ή αναστέλλεται η λειτουργία τους.

ζ) Οι προϊστάμενοι όλων των βαθμίδων της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του ν. 3943/2011.

22. Σε όσες από τις οργανικές μονάδες της προηγούμενης παραγράφου έχουν επιλεγεί και τοποθετηθεί προϊστάμενοι με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007, Α΄ 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α΄51), λήγει η θητεία τους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την τοποθέτηση προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Με την παρ. 12 άρθρ. 33 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α΄ 226), κατωτ. αριθ. 225^α, ορίστηκε ότι: «Μέχρι την πλήρωση των θέσεων Προϊσταμένων επιπέδου Τμήματος, Υποδιεύθυνσης και Διεύθυνσης που κενώνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α΄ 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α΄ 51), η τοποθέτηση των Προϊσταμένων διενεργείται με μόνη απόφαση του οικείου Υπουργού ή του οικείου οργάνου διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται προϊστάμενοι σε αυτές τις οργανικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται για τη θέση που καταλαμβάνουν.»

1. Η επιλογή των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης γίνεται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων βάσει κριτηρίων που αξιολογούνται ως ακολούθως:

α. Επαγγελματικά - Τεχνικά προσόντα

- Ο βαθμός του βασικού τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή 25.
- Ο βαθμός του δευτέρου τίτλου σπουδών, εφόσον είναι της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας με το βασικό τίτλο σπουδών, πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή 7.
- Το διδακτορικό δίπλωμα σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της υπηρεσίας: μόρια 200.
- Το διδακτορικό δίπλωμα σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: μόρια 100.
- Ο μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της υπηρεσίας: μόρια 160.
- Ο μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: μόρια 80.
- Η επιτυχής αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ή από την Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.: μόρια 180.

Εάν υπάλληλος έχει αποφοιτήσει και από τις δύο ως άνω σχολές, μοριοδοτείται μόνο για τη μια από αυτές.

Αν υποψήφιος κατέχει διδακτορικό δίπλωμα και μεταπτυχιακό τίτλο ή περισσότερα του ενός διδακτορικά διπλώματα ή μεταπτυχιακούς τίτλους ή έχει αποφοιτήσει από την Ε.Σ.Δ.Δ. και την Ε.Σ.Τ.Α. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και κατέχει διδακτορικό δίπλωμα ή μεταπτυχιακό τίτλο, υπολογίζεται το προσόν με τα περισσότερα μόρια, καθώς και το 1/3 των μορίων του άλλου ή άλλων προσόντων.

- Η άριστη γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 80.

- Η πολύ καλή γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 50.
- Η καλή γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 30.
- Η άριστη γνώση γλώσσας άλλων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 50.
- Η πολύ καλή γνώση γλώσσας άλλων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 30.

Μοριοδοτούνται αθροιστικά μέχρι δύο (2) ξένες γλώσσες.

«- Η πιστοποιημένη επιμόρφωση που παρέχεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) και άλλες σχολές του Δημοσίου, καθώς και αυτή που παρέχεται από Πανεπιστήμια ή Τ.Ε.Ι., ή από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης, το Κοινωνικό Πολύκεντρο ή από το Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης ή από το Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως (Ι.Π.Ε.) της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και αποδεικνύεται με αντίστοιχο πιστοποιητικό: μέχρι 50 μόρια (ανά ημέρα επιμόρφωσης ένα (1) μόριο με ανώτατο όριο τα 50 μόρια). Στην πιστοποιημένη επιμόρφωση που μοριοδοτείται κατά τα ανωτέρω περιλαμβάνονται και τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ή άλλων σχολών επιμόρφωσης του Δημοσίου που έχουν αποκτηθεί μέχρι 15.5.2009 (ημερομηνία έναρξης πιστοποιημένης επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.)».

Το μέσα σε «» εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την περίπτ. α' της παρ. 2 άρθρ. 30 Νομ. 4115/29-30 Ιαν. 2013 (ΦΕΚ Α' 24), Τομ. 15, Κεφ. Γ, Θέμα αα, σελ. 82,4101, αριθ. 126.

β. Εργασιακή - Διοικητική εμπειρία

- Ο χρόνος υπηρεσίας: μέχρι 300 μόρια (για κάθε έτος υπηρεσίας 10 μόρια με ανώτατο όριο τα 30 έτη). Χρόνος υπηρεσίας μεγαλύτερος του εξαμήνου λογίζεται ως πλήρες έτος.

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης: μέχρι 380 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 2,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου: μέχρι 300 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,67 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου: μέχρι 200 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει υποψήφιος από το χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, προϊσταμένου Διεύθυνσης και προϊσταμένου Τμήματος υπολογίζονται με ανώτατο όριο τους 180 μήνες και δεν μπορεί να υπερβεί τα 380 μόρια.

γ. Ικανότητες - δεξιότητες

(1) Υπηρεσιακή αξιολόγηση: μέχρι 300 μόρια

Τα κριτήρια της έκθεσης αξιολόγησης αξιολογούνται βάσει της βαθμολόγησης τους στις εκθέσεις αξιολόγησης και λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος αυτής για κάθε κριτήριο με συντελεστή βαρύτητας 6.

(2) Ειδικές δραστηριότητες, μέχρι 80 μόρια συνολικά όπως:

- συγγραφικό έργο (άρθρα, μελέτες, προτάσεις) που σχετίζεται με το αντικείμενο της υπηρεσίας ή της δημόσιας διοίκησης γενικότερα

- εισηγήσεις, ανακοινώσεις σε συνέδρια, ημερίδες κ.λπ. συναφείς με το αντικείμενο της υπηρεσίας ή της δημόσιας διοίκησης γενικότερα, καθώς και η διενέργεια Ε.Δ.Ε. ή ανάκρισης που ανατίθενται στον υπάλληλο από την υπηρεσία του στο πλαίσιο του πειθαρχικού ελέγχου

- εκπροσώπηση σε συμβούλια, επιτροπές ή ομάδες εργασίας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, ουσιαστικού περιεχομένου
- μέλη Δ.Σ., Πρόεδροι, Διοικητές και λοιπά όργανα διοίκησης νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

(3) Η ηθική αμοιβή του επαίνου ή το μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων εφόσον σχετίζονται με το αντικείμενο της υπηρεσίας: 70 μόρια.

(4) Συνέντευξη: μέχρι 350 μόρια.

Ο βαθμός του υποψηφίου προκύπτει από την ορθότητα και την πληρότητα των απαντήσεων με τυχαίες ερωτήσεις μέσα από τράπεζα ερωτήσεων.

Σκοπός της συνέντευξης είναι να μορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα, την ικανότητα και την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης για την οποία κρίνεται.

Περιεχόμενο της συνέντευξης αποτελούν οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

1. Δραστηριότητες του υποψηφίου με βάση το περιεχόμενο του βιογραφικού του.

2. Η γνώση του αντικειμένου του φορέα, της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης γενικότερα.

3. Οι διοικητικές ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις και να διαχειρίζεται κρίσεις. Η κάθε ενότητα βαθμολογείται ξεχωριστά και ο τελικός βαθμός προκύπτει από το μέσο όρο της βαθμολογίας κάθε ενότητας.

Το περιεχόμενο της συνέντευξης αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό του ΕΙ.Σ.Ε.Π., χωρίς την παράλειψη κρίσιμων και ουσιαστικών σημείων και η βαθμολογία για τον κάθε υποψήφιο ξεχωριστά αιτιολογείται συνοπτικά από το κάθε μέλος. Στη συνέντευξη μπορεί να παρίστανται οι λοιποί συνυποψήφιοι και ένας εκπρόσωπος της ΑΔΕΔΥ.

(5) Γραπτή εξέταση: μέχρι 350 μόρια.

Η γραπτή εξέταση διενεργείται από το ΑΣΕΠ, έχει τη μορφή ερωτηματολογίου πολλαπλών επιλογών και η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 0-100. Η τελική βαθμολογία πολλαπλασιάζεται επί το συντελεστή 3,5. «Ο βαθμός της γραπτής εξέτασης ισχύει για έξι (6) έτη από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Για τους υπαλλήλους που συμμετέχουν σε δύο ή και περισσότερες γραπτές εξετάσεις λαμβάνεται υπόψη η υψηλότερη βαθμολογία τους. Η διαδικασία της γραπτής εξέτασης διενεργείται μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε τρία (3) έτη ανεξάρτητα από την προκήρυξη επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων. «Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία για την επιλογή προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης έχουν οι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ που κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής στη γραπτή εξέταση έχουν τουλάχιστον το βαθμό Β΄.» «Η γραπτή δοκιμασία αποσκοπεί στη διακρίβωση των γνώσεων του υποψηφίου για το νομοθετικό πλαίσιο της Διοικητικής Δράσης στο Δημόσιο (Υπαλληλικός Κώδικας, Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, κανονισμοί προμηθειών κ.λπ.), τις γενικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης, καθώς και τις γενικές γνώσεις και δεξιότητες του υποψηφίου (επικαιρότητα, συνθετική και αναλυτική σκέψη, κατανόηση γραπτού λόγου κ.λπ.)» Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του ΑΣΕΠ, ρυθμίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος διεξαγωγής και όλες οι λεπτομέρειες που διασφαλίζουν το αδιάβλητο της γραπτής αυτής εξέτασης.

Το μέσα σε «» όγδοο (τέταρτο προ της κατωτέρω προσθήκης) εδάφ. της άνω υποπερίπτ. 5 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 4 άρθρ. 46 Νομ. 3979/14-16 Ιουν. 2011 (ΦΕΚ Α΄ 138), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 130.

Τα μέσα σε «» εδάφ. μετά το τρίτο εδάφ. προστέθηκαν με την 3 άρθρ. 68 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α' 180), κατωτ. Θέμα γ, σελ. 324,550, αριθ. 85^α.

Το δε μέσα σε «» έβδομο εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 33 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

2. Η επιλογή των προϊσταμένων Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιαμέσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου οργανικής μονάδας γίνεται από το Σ.Ε.Π. βάσει κριτηρίων που αξιολογούνται ως ακολούθως:

α. Επαγγελματικά - Τεχνικά προσόντα

- Ο βαθμός του βασικού τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή 25 για τους υπαλλήλους κατηγορίας Π Ε και ΤΕ.

- Ο βαθμός του δεύτερου τίτλου σπουδών, εφόσον είναι της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας με το βασικό τίτλο σπουδών, πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή 7 για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ.

- Το διδακτορικό δίπλωμα σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της υπηρεσίας: μόρια 200.

- Το διδακτορικό δίπλωμα σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: μόρια 100.

- Ο μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της υπηρεσίας: μόρια 160.

- Ο μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: μόρια 80.

- Η επιτυχής αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ή από την Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.: μόρια 180.

Εάν υπάλληλος έχει αποφοιτήσει και από τις δύο ως άνω σχολές, μοριοδοτείται μόνο για τη μια από αυτές.

Αν υποψήφιος κατέχει διδακτορικό δίπλωμα και μεταπτυχιακό τίτλο ή περισσότερα του ενός διδακτορικά διπλώματα ή μεταπτυχιακούς τίτλους ή έχει αποφοιτήσει από την Ε.Σ.Δ.Δ. και την Ε.Σ.Τ.Α. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και κατέχει διδακτορικό δίπλωμα ή μεταπτυχιακό τίτλο, υπολογίζεται το προσόν με τα περισσότερα μόρια, καθώς και το 1/3 των μορίων του άλλου ή άλλων προσόντων.

- Η άριστη γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 80.

- Η πολύ καλή γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 50.

- Η καλή γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 30.

- Η άριστη γνώση γλώσσας άλλων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 50.

- Η πολύ καλή γνώση γλώσσας άλλων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 30.

Μοριοδοτούνται αθροιστικά μέχρι δύο (2) ξένες γλώσσες.

«- Η πιστοποιημένη επιμόρφωση που παρέχεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) και άλλες σχολές του Δημοσίου, καθώς και αυτή που παρέχεται από Πανεπιστήμια ή Τ.Ε.Ι., ή από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης, το Κοινωνικό Πολύκεντρο ή από το Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης ή από το Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως (Ι.Π.Ε.) της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και αποδεικνύεται με αντίστοιχο πιστοποιητικό: μέχρι 50 μόρια (ανά ημέρα επιμόρφωσης ένα (1) μόριο με ανώτατο όριο τα 50 μόρια). Στην πιστοποιημένη επιμόρφωση που μοριοδοτείται κατά τα ανωτέρω περιλαμβάνονται και τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ή άλλων σχολών επιμόρφωσης του Δημοσίου που έχουν αποκτηθεί μέχρι 15.5.2009 (ημερομηνία έναρξης πιστοποιημένης επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.)».

Το μέσα σε «» εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την περίπτ. β' της παρ. 2 άρθρ. 30 Νομ. 4115/29-30 Ιαν. 2013 (ΦΕΚ Α' 24), Τομ. 15, Κεφ. Γ, Θέμα αα, σελ. 82,4101, αριθ. 126.

β. Εργασιακή - Διοικητική εμπειρία

- Ο χρόνος υπηρεσίας: μέχρι 300 μόρια (για κάθε έτος υπηρεσίας 10 μόρια με ανώτατο όριο τα 30 έτη). Χρόνος υπηρεσίας μεγαλύτερος του εξαμήνου λογίζεται ως πλήρες έτος.

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης: μέχρι 380 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 2,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου: μέχρι 300 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,67 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου: μέχρι 200 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει υποψήφιος από το χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, προϊσταμένου Διεύθυνσης και προϊσταμένου Τμήματος υπολογίζονται με ανώτατο όριο τους 180 μήνες και δεν μπορεί να υπερβεί τα 380 μόρια.

γ. Ικανότητες - δεξιότητες

(1) Υπηρεσιακή αξιολόγηση: μέχρι 300 μόρια

Τα κριτήρια της έκθεσης αξιολόγησης αξιολογούνται βάσει της βαθμολόγησης τους στις εκθέσεις αξιολόγησης και λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος αυτής για κάθε κριτήριο με συντελεστή βαρύτητας 6.

(2) Ειδικές δραστηριότητες, μέχρι 80 μόρια συνολικά όπως:

- συγγραφικό έργο (άρθρα, μελέτες, προτάσεις) που σχετίζεται με το αντικείμενο της υπηρεσίας ή της δημόσιας διοίκησης γενικότερα

- εισηγήσεις, ανακοινώσεις σε συνέδρια, ημερίδες κ.λπ. συναφείς με το αντικείμενο της υπηρεσίας ή της δημόσιας διοίκησης γενικότερα, καθώς και η διενέργεια ΕΔΕ ή ανάκρισης που ανατίθενται στον υπάλληλο από την υπηρεσία του στο πλαίσιο του πειθαρχικού ελέγχου

- εκπροσώπηση σε συμβούλια, επιτροπές ή ομάδες εργασίας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, ουσιαστικού περιεχομένου

- μέλη Δ.Σ., Πρόεδροι, Διοικητές και λοιπά όργανα διοίκησης νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

(3) Η ηθική αμοιβή του επαίνου, καθώς και μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων, εφόσον σχετίζεται με το αντικείμενο της υπηρεσίας: 70 μόρια.

(4) Συνέντευξη: μέχρι 350 μόρια.

Ο βαθμός του υποψηφίου προκύπτει από την ορθότητα και την πληρότητα των απαντήσεων με τυχαίες ερωτήσεις μέσα από τράπεζα ερωτήσεων.

Σκοπός της συνέντευξης είναι να μορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα, την ικανότητα και την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης για την οποία κρίνεται.

Περιεχόμενο της συνέντευξης αποτελούν οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

1. Οι δραστηριότητες του υποψηφίου με βάση το περιεχόμενο του βιογραφικού του.

2. Η γνώση του αντικειμένου του φορέα και της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης γενικότερα.

3. Οι διοικητικές ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις και να

διαχειρίζεται κρίσεις. Η κάθε ενότητα βαθμολογείται ξεχωριστά και ο τελικός βαθμός προκύπτει από το μέσο όρο της βαθμολογίας κάθε ενότητας.

Το περιεχόμενο της συνέντευξης αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό του Σ.Ε.Π., χωρίς την παράλειψη κρίσιμων και ουσιαστικών σημείων και η βαθμολογία για τον κάθε υποψήφιο ξεχωριστά αιτιολογείται συνοπτικά από το κάθε μέλος. Στη συνέντευξη μπορεί να παρίστανται οι λοιποί συνυποψήφιοι.

(5) Γραπτή εξέταση: μέχρι 350 μόρια.

Η γραπτή εξέταση διενεργείται από το ΑΣΕΠ, έχει τη μορφή ερωτηματολογίου πολλαπλών επιλογών και η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 0-100. Η τελική βαθμολογία πολλαπλασιάζεται επί το συντελεστή 3,5. «Ο βαθμός της γραπτής εξέτασης ισχύει για έξι (6) έτη από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Για τους υπαλλήλους που συμμετέχουν σε δύο ή και περισσότερες γραπτές εξετάσεις λαμβάνεται υπόψη η υψηλότερη βαθμολογία τους. Η διαδικασία της γραπτής εξέτασης διενεργείται μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε τρία (3) έτη ανεξάρτητα από την προκήρυξη επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία έχουν τόσο οι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 84 του παρόντος κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής στη γραπτή εξέταση όσο και οι υπάλληλοι που θα πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές τέσσερα (4) έτη μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας.» «Η γραπτή δοκιμασία αποσκοπεί στη διακρίβωση των γνώσεων του υποψηφίου για το νομοθετικό πλαίσιο της Διοικητικής Δράσης στο Δημόσιο (Υπαλληλικός Κώδικας, Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, κανονισμοί προμηθειών κ.λπ.), τις γενικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης, καθώς και τις γενικές γνώσεις και δεξιότητες του υποψηφίου (επικαιρότητα, συνθετική και αναλυτική σκέψη, κατανόηση γραπτού λόγου κ.λπ.)» Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση του προέδρου του ΑΣΕΠ, ρυθμίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος διεξαγωγής και όλες οι λεπτομέρειες που διασφαλίζουν το αδιάβλητο της γραπτής αυτής εξέτασης.

Το μέσα σε «» όγδοο (τέταρτο προ της κατωτέρω προσθήκης) εδάφ. της άνω υποεπίπτ. 5 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 4 άρθρ. 46 Νομ. 3979/14-16 Ιουν. 2011 (ΦΕΚ Α' 138), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 130.

Τα δε μέσα σε «» εδάφ. μετά το τρίτο εδάφ. προστέθηκαν με την παρ. 3 άρθρ. 68 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α' 180), κατωτ. Θέμα γ, σελ. 324,550, αριθ. 85^α.

3. Η επιλογή των προϊσταμένων Τμήματος, Αυτοτελούς Γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας γίνεται από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 159 βάσει κριτηρίων που αξιολογούνται ως ακολούθως:

α. Επαγγελματικά - Τεχνικά προσόντα

- Ο βαθμός του βασικού τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή 25 για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ, ΤΕ και 6 για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΔΕ.

- Ο βαθμός του δεύτερου τίτλου σπουδών, εφόσον είναι της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας με το βασικό τίτλο σπουδών, πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή 7 για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ και με το συντελεστή 2 για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΔΕ.

- Το διδακτορικό δίπλωμα σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της υπηρεσίας: μόρια 200.

- Το διδακτορικό δίπλωμα σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: μόρια 100.

- Ο μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της υπηρεσίας: μόρια 160.

- Ο μεταπτυχιακός τίτλος ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας σε άλλο γνωστικό αντικείμενο: μόρια 80.

- Η επιτυχής αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ή από την Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.: μόρια 180.

Εάν υπόλληλος έχει αποφοιτήσει και από τις δύο ως άνω σχολές, μοριοδοτείται μόνο για τη μια από αυτές.

Αν υποψήφιος κατέχει διδακτορικό δίπλωμα και μεταπτυχιακό τίτλο ή περισσότερα του ενός διδακτορικά διπλώματα ή μεταπτυχιακούς τίτλους ή έχει αποφοιτήσει από την Ε.Σ.Δ.Δ. και την Ε.Σ.Τ.Α. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και κατέχει διδακτορικό δίπλωμα ή μεταπτυχιακό τίτλο, υπολογίζεται το προσόν με τα περισσότερα μόρια, καθώς και το 1/3 των μορίων του άλλου ή άλλων προσόντων.

- Η άριστη γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 80.

- Η πολύ καλή γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 50.

- Η καλή γνώση γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 30.

- Η άριστη γνώση γλώσσας άλλων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 50.

- Η πολύ καλή γνώση γλώσσας άλλων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: μόρια 30.

Μοριοδοτούνται αθροιστικά μέχρι δύο (2) ξένες γλώσσες.

«- Η πιστοποιημένη επιμόρφωση που παρέχεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) και άλλες σχολές του Δημοσίου, καθώς και αυτή που παρέχεται από Πανεπιστήμια ή Τ.Ε.Ι., ή από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης, το Κοινωνικό Πολύκεντρο ή από το Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης ή από το Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως (Ι.Π.Ε.) της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και αποδεικνύεται με αντίστοιχο πιστοποιητικό: μέχρι 50 μόρια (ανά ημέρα επιμόρφωσης ένα (1) μόριο με ανώτατο όριο τα 50 μόρια). Στην πιστοποιημένη επιμόρφωση που μοριοδοτείται κατά τα ανωτέρω περιλαμβάνονται και τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ή άλλων σχολών επιμόρφωσης του Δημοσίου που έχουν αποκτηθεί μέχρι 15.5.2009 (ημερομηνία έναρξης πιστοποιημένης επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.)».

Το μέσα σε «» εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την περίπτ. γ' της παρ. 2 άρθρ. 30 Νομ. 4115/29-30 Ιαν. 2013 (ΦΕΚ Α' 24), Τομ. 15, Κεφ. Γ, Θέμα αα, σελ. 82,4101, αριθ. 126.

β. Εργασιακή - Διοικητική εμπειρία

- Ο χρόνος υπηρεσίας: μέχρι 300 μόρια (για κάθε έτος υπηρεσίας 10 μόρια με ανώτατο όριο τα 30 έτη). Χρόνος υπηρεσίας μεγαλύτερος του εξαμήνου λογίζεται ως πλήρες έτος.

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης: μέχρι 380 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 2,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου: μέχρι 300 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,67 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου: μέχρι 200 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει υποψήφιος από το χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, προϊσταμένου Διεύθυνσης και προϊσταμένου Τμήματος υπολογίζονται με ανώτατο όριο τους 180 μήνες και δεν μπορεί να υπερβεί τα 380 μόρια.

γ. Ικανότητες - δεξιότητες

(1) Υπηρεσιακή αξιολόγηση: μέχρι 300 μόρια

Τα κριτήρια της έκθεσης αξιολόγησης αξιολογούνται βάσει της βαθμολόγησης τους στις εκθέσεις αξιολόγησης και λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος αυτής για κάθε κριτήριο με συντελεστή βαρύτητας 6. Το κριτήριο «Διοικητικές Ικανότητες» δεν λαμβάνεται υπόψη κατά την κρίση για την επιλογή προϊσταμένων τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας όταν αυτό δεν υπάρχει. Στην περίπτωση αυτή τα υπόλοιπα κριτήρια αξιολογούνται και λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος για κάθε κριτήριο με συντελεστή βαρύτητας 7,5.

(2) Ειδικές δραστηριότητες, μέχρι 80 μόρια συνολικά όπως:

- συγγραφικό έργο (άρθρα, μελέτες, προτάσεις) που σχετίζεται με το αντικείμενο της υπηρεσίας ή της δημόσιας διοίκησης γενικότερα,

- εισηγήσεις, ανακοινώσεις σε συνέδρια, ημερίδες κ.λπ. συναφείς με το αντικείμενο της υπηρεσίας ή της δημόσιας διοίκησης γενικότερα, καθώς και η διενέργεια Ε.Δ.Ε. ή ανάκρισης που ανατίθενται στον υπάλληλο από την υπηρεσία του στο πλαίσιο του πειθαρχικού ελέγχου,

- εκπροσώπηση σε συμβούλια, επιτροπές ή ομάδες εργασίας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, ουσιαστικού περιεχομένου,

- μέλη Δ.Σ., Πρόεδροι, Διοικητές και λοιπά όργανα διοίκησης νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

(3) Η ηθική αμοιβή του επαίνου και το μετάλλιο διακεκριμένων πράξεων εφόσον σχετίζεται με το αντικείμενο της υπηρεσίας: 70 μόρια.

(4) Γραπτή εξέταση: μέχρι 350 μόρια.

Η γραπτή εξέταση διενεργείται από το ΑΣΕΠ, έχει τη μορφή ερωτηματολογίου πολλαπλών επιλογών και η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 0-100. Η τελική βαθμολογία πολλαπλασιάζεται επί το συντελεστή 3,5. «Ο βαθμός της γραπτής εξέτασης ισχύει για έξι (6) έτη από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Για τους υπαλλήλους που συμμετέχουν σε δύο ή και περισσότερες γραπτές εξετάσεις λαμβάνεται υπόψη η υψηλότερη βαθμολογία τους. Η διαδικασία της γραπτής εξέτασης διενεργείται μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε τρία (3) έτη ανεξάρτητα από την προκήρυξη επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία έχουν τόσο οι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 84 του παρόντος κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής στη γραπτή εξέταση όσο και οι υπάλληλοι που θα πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές τέσσερα (4) έτη μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας.» «Η γραπτή δοκιμασία αποσκοπεί στη διακρίβωση των γνώσεων του υποψηφίου για το νομοθετικό πλαίσιο της Διοικητικής Δράσης στο Δημόσιο (Υπαλληλικός Κώδικας, Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, κανονισμοί προμηθειών κ.λπ.), τις γενικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης, καθώς και τις γενικές γνώσεις και δεξιότητες του υποψηφίου (επικαιρότητα, συνθετική και αναλυτική σκέψη, κατανόηση γραπτού λόγου κ.λπ.)» Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του ΑΣΕΠ, ρυθμίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος διεξαγωγής και όλες οι λεπτομέρειες που διασφαλίζουν το αδιάβλητο της γραπτής αυτής εξέτασης.

Το μέσα σε «» όγδοο (τέταρτο προ της κατωτέρω προσθήκης) εδάφ. της άνω υποπερίπτ. 4 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 4 άρθρ. 46 Νομ. 3979/14-16 Ιουν. 2011 (ΦΕΚ Α' 138), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 130.

Τα δε μέσα σε «» εδάφ. μετά το τρίτο εδάφ. προστέθηκαν με την παρ. 3 άρθρ. 68 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α' 180), κατωτ. Θέμα γ, σελ. 324,550, αριθ. 85^α.

4. Οι συστηματικά επαναλαμβανόμενες αναρρωτικές άδειες και οι πειθαρχικές ποινές λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη από το ΕΙ.Σ.Ε.Π., τα Σ.Ε.Π. και τα Υπηρεσιακά Συμβούλια, τα οποία μειώνουν κατά την κρίση των μελών τους τη βαθμολογία των υποψηφίων μέχρι 100 μόρια, ανάλογα με τον αριθμό των αναρρωτικών αδειών και τη βαρύτητα ή τον αριθμό των πειθαρχικών ποινών.

5. Η συνολική βαθμολογία των κριτηρίων των περιπτώσεων β' και γ' των παραγράφων 1, 2 και 3 εξάγεται με προσέγγιση δύο δεκαδικών ψηφίων.

6. Για τη βαθμολογία του κριτηρίου της πιστοποιημένης επιμόρφωσης που προβλέπεται στην περίπτωση α' των παραγράφων 1, 2 και 3 λαμβάνεται υπόψη η επιμόρφωση της τελευταίας εικοσαετίας.

7. Η βαθμολογία του κριτηρίου της υπηρεσιακής αξιολόγησης που προβλέπεται στην περίπτωση γ' των παραγράφων 1, 2 και 3 εξάγεται με βάση τις εκθέσεις αξιολόγησης που υπάρχουν στο προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου.

8. Την τελική βαθμολογία του κριτηρίου της συνέντευξης της περίπτωσης γ' των παραγράφων 1 και 2, των ειδικών δραστηριοτήτων της περίπτωσης γ' των παραγράφων 1, 2 και 3, καθώς και της παραγράφου 4 αποτελεί ο μέσος όρος του βαθμού των μελών του ΕΙ.Σ.Ε.Π., του Σ.Ε.Π. και του Υπηρεσιακού Συμβουλίου αντίστοιχα.

9. Όπου στα άρθρα του παρόντος Κώδικα αναφέρονται κριτήρια ή μόρια νοούνται τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου αυτού.»

Το άρθρ. 85 που είχε συμπληρωθεί από την παρ. 2 άρθρ. 24 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα ζ, σελ. 358,705, αριθ. 9, αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. πρώτο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51 – Διόρθ. Σφλμ. στο ΦΕΚ Α' 83/1.6.2010), κατωτ. αριθ. 225.

Με τις παρ. 1, 2 και 3 άρθρ. τετάρτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 ορίστηκε ότι: «1. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων που διανύθηκε στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνείς οργανισμούς, λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των άρθρων 84 και 85 του Υ.Κ. και λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Τμήματος. Προκειμένου για υπαλλήλους που είχαν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Διεύθυνσης πριν την απόσπασή τους, το ανωτέρω χρονικό διάστημα λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης.

2. Ο χρόνος υπηρεσίας, ο οποίος βάσει ειδικών διατάξεων που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος, λαμβάνεται υπόψη μόνο για την εφαρμογή των άρθρων 84 και 85 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου.

3. Ο χρόνος υπηρεσίας, ο οποίος διανύθηκε σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας με νόμιμη αναπλήρωση, λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας και λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 84 και 85 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου.»

«Άρθρο 86

Επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων

Με τις παρ. 21 και 22 άρθρ. 55 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α' 180), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 261, ορίστηκε ότι:

«21. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και καθ' όλη τη διάρκεια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, η τοποθέτηση και η λήξη θητείας των προϊσταμένων των κατωτέρω οργανικών μονάδων, επιπέδου Τμήματος, Υποδιεύθυνσης και Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών, διενεργείται χωρίς τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α' 51), με μόνη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, για θητεία ενός έτους που μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές ή να διακόπτεται πριν τη λήξη της, με όμοια απόφαση και κύριο κριτήριο την επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που τους έχουν τεθεί. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται προϊστάμενοι σε αυτές τις οργανικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται για τη θέση που καταλαμβάνουν, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 84 του Υπαλληλικού Κώδικα, να μην έχει επιβληθεί σε βάρος τους οποιαδήποτε ποινή και να μην εκκρεμεί πειθαρχική δίωξη.

Με την απόφαση τοποθέτησης καθορίζονται ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι για κάθε οργανική μονάδα, οι οποίοι ελέγχονται ανά τρίμηνο.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της επίτευξης των στόχων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση των θεμάτων της παραγράφου αυτής.

Οι οργανικές μονάδες επί των οποίων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων είναι οι εξής:

α) Οι οργανικές μονάδες που συστήνονται, μετονομάζονται ή θα προκύψουν, ύστερα από μεταφορά αρμοδιοτήτων από άλλες οργανικές μονάδες, σε εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

β) Οι οργανικές μονάδες της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

γ) Οι οργανικές μονάδες των Ελεγκτικών Υπηρεσιών Τελωνείων.

δ) Οι οργανικές μονάδες των Τελωνείων Α' Τάξης.

ε) Οι οργανικές μονάδες των Διαπεριφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων, των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων, των Δ.Ο.Υ. Μεγάλων Επιχειρήσεων, Φ.Α.Ε. Αθηνών, Φ.Α.Ε. Πειραιά, Φ.Α.Ε. Θεσσαλονίκης, Α' Αθηνών, Δ' Αθηνών, Γ' Αθηνών, Αγ. Παρασκευής, Αμαρουσίου, Αχαρνών, Γλυφάδας, Ελευσίνας, Κηφισιάς, Κορωπίου, Μοσχάτου, Ν. Φιλαδελφείας, Παλλήνης, Π. Φαλήρου, Χαλανδρίου, Α' Πειραιά, Ψυχικού, Α' Ηρακλείου, Β' Ηρακλείου, Α' Θεσσαλονίκης, Β' Θεσσαλονίκης, Ζ' Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Κορίνθου, Ρόδου, Χαλκίδας, Α' Πατρών, Α' Ιωαννίνων, Α' Βόλου, Α' Καβάλας, Β' Λάρισας, Α' Σερρών.

στ) Οι οργανικές μονάδες των Δ.Ο.Υ. που αποκτούν διευρυμένα Τμήματα Ελέγχου και Δικαστικού, λόγω υποδοχής αρμοδιοτήτων τμημάτων ή γραφείων ελέγχου και δικαστικού άλλων Δ.Ο.Υ., τα οποία καταργούνται ή αναστέλλεται η λειτουργία τους.

ζ) Οι προϊστάμενοι όλοι των βαθμίδων της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του ν. 3943/2011.

22. Σε όσες από τις οργανικές μονάδες της προηγούμενης παραγράφου έχουν επιλεγεί και τοποθετηθεί προϊστάμενοι με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007, Α' 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α' 51), λήγει η θητεία τους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους

μέχρι την τοποθέτηση προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Με την παρ. 12 άρθρ. 33 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 226), κατωτ. αριθ. 225^α, ορίστηκε ότι: «Μέχρι την πλήρωση των θέσεων Προϊσταμένων επιπέδου Τμήματος, Υποδιεύθυνσης και Διεύθυνσης που κενώνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26) και του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α' 51), η τοποθέτηση των Προϊσταμένων διενεργείται με μόνη απόφαση του οικείου Υπουργού ή του οικείου οργάνου διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται προϊστάμενοι σε αυτές τις οργανικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται για τη θέση που καταλαμβάνουν.»

1. Η κατάταξη γίνεται βάσει της βαθμολογίας που ο κάθε υποψήφιος λαμβάνει σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο και η επιλογή γίνεται κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας και τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων. Αν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τα μέλη του ΕΙ.Σ.Ε.Π. ή των Σ.Ε.Π. διαπιστώσουν ότι ο υποψήφιος είναι ακατάλληλος για την άσκηση των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας, μπορούν με πλήρως αιτιολογημένη ομόφωνη απόφαση τους να τον αποκλείσουν από την επιλογή, ανεξάρτητα από τη σειρά κατάταξης του με βάση τη βαθμολογία που συγκέντρωσε. Όμοια απόφαση αποκλεισμού από την επιλογή μπορεί να εκδώσουν και τα υπηρεσιακά συμβούλια, αν από προσωπική γνώση και αντίληψη των μελών τους κρίνουν ότι ο υποψήφιος είναι ακατάλληλος για την άσκηση των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας.

2. α) Η επιλογή προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων γίνεται από το ΕΙ.Σ.Ε.Π. ύστερα από κοινή απόφαση-προκήρυξη του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού και προκειμένου για Ν.Π.Δ.Δ. του Υπουργού που το εποπτεύει, με την οποία προσδιορίζονται οι κενές θέσεις προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία της επιλογής.

β) Η προκήρυξη εκδίδεται πέντε (5) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και περίληψη της δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες της Αθήνας. Εάν πρόκειται για Ν.Π.Δ.Δ. που εδρεύει εκτός Αθηνών, η περίληψη δημοσιεύεται και σε μία εφημερίδα ημερήσια ή εβδομαδιαία της έδρας του Ν.Π.Δ.Δ., εφόσον εκδίδεται.

Ο οικείος φορέας καταχωρίζει την προκήρυξη στην ιστοσελίδα του. Η μη καταχώριση της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα δεν επηρεάζει το κύρος της σχετικής διαδικασίας.

γ) Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν όλοι οι υπάλληλοι των δημοσίων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εφόσον πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της προκήρυξης και υπάγονται στο βαθμολογικό σύστημα του παρόντος Κώδικα ή η συμμετοχή τους προβλέπεται από ειδική διάταξη. Ειδικά για τις Γενικές Διευθύνσεις Διοικητικής Υποστήριξης, ο υποψήφιος από άλλη υπηρεσία πρέπει να έχει τα προσόντα που περιγράφονται στις οργανικές διατάξεις της υπηρεσίας που προκηρύσσει τη θέση ή στις οργανικές διατάξεις της υπηρεσίας από την οποία προέρχεται. Η αίτηση υποψηφιότητας συνοδεύεται από βιογραφικό σημείωμα που συντάσσεται με ευθύνη του υποψηφίου και το περιεχόμενο του οποίου προκύπτει από τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου.

δ) Με απόφαση του ΕΙ.Σ.Ε.Π. οι υποψήφιοι που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και της προκήρυξης αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία. Στη συνέχεια το

ΕΙ.Σ.Ε.Π. μοριοδοτεί κάθε υποψήφιο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 85. Για τη συνέντευξη, το ΕΙ.Σ.Ε.Π. καλεί κάθε υποψήφιο χωριστά.

ε) Οι προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων των οποίων η θητεία λήγει, εξακολουθούν να διατηρούν τη θέση τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους έως την επιλογή και τοποθέτηση νέων προϊσταμένων,

στ) Αν κενωθεί θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος ή συσταθεί νέα, η θέση προκηρύσσεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη κένωσή της ή από τη σύστασή της και επιλέγεται νέος προϊστάμενος για το υπόλοιπο της θητείας, σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις.

3.α) Η επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων αντιστοίχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικής μονάδας, Τμημάτων και αυτοτελών γραφείων γίνεται από το οικείο Σ.Ε.Π. ή το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο αντίστοιχα, το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της θητείας τους. Για την προκήρυξη των θέσεων προϊσταμένων εκδίδεται απόφαση-προκήρυξη, με την οποία τίθεται αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών για την υποβολή αίτησης υποψηφιότητας. Προκειμένου για υπηρεσίες που έχουν περιφερειακές μονάδες, μπορεί να καθορίζεται αποκλειστική προθεσμία έως είκοσι (20) εργάσιμων ημερών. Η απόφαση-προκήρυξη τοιχοκολλάται με σχετικό αποδεικτικό στον πίνακα ανακοινώσεων της οικείας υπηρεσίας και κοινοποιείται και σε κάθε υπάλληλο που πληροί τις προϋποθέσεις για τις θέσεις οι οποίες προκηρύσσονται. Η υποβολή αίτησης συνοδεύεται από βιογραφικό σημείωμα που συντάσσεται με ευθύνη του αιτούντος, το περιεχόμενο του οποίου προκύπτει από τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου.

Με την παρ. 5 άρθρ. 17 Νομ. 4141/3-5 Απρ. 2013 (ΦΕΚ Α' 81), Τομ. 12, Κεφ. Π, Θέμα α, σελ. 282,633, αριθ. 275, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 43 Νομ. 4250/26-26 Μαρτ. 2014 (ΦΕΚ Α' 74), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 135, ορίστηκε ότι: «5.α. Η προθεσμία του ενός (1) μήνα που ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει, είναι ενδεικτική. β. Η ισχύς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 και του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει.»

β) Αν δεν υποβληθούν αιτήσεις, το Σ.Ε.Π. ή το Υπηρεσιακό Συμβούλιο επιλέγει υπάλληλο που πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις και υπηρετεί στον τόπο που θα ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου.

γ) Το Σ.Ε.Π. ή το Υπηρεσιακό Συμβούλιο μοριοδοτεί τους υποψηφίους για τις θέσεις προϊσταμένων Διευθύνσεων, αντιστοίχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικής μονάδας, Τμημάτων και αυτοτελών γραφείων, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2, 3 και 4 αντίστοιχα του άρθρου 85.

4. Όσοι επιλέγονται από το ΕΙ.Σ.Ε.Π., τα Σ.Ε.Π. και τα Υπηρεσιακά Συμβούλια τοποθετούνται, με απόφαση του οικείου οργάνου, η οποία εκδίδεται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση της επιλογής τους, ως προϊστάμενοι σε αντίστοιχου επιπέδου οργανικές μονάδες για θητεία πέντε (5) ετών. Αν υπάλληλος άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. επιλεγεί ως προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, με την τοποθέτηση του αποσπάται αυτοδίκαια στην υπηρεσία για την οποία έχει επιλεγεί. Ο χρόνος της θητείας του αποσπασμένου υπαλλήλου ως προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική του θέση για κάθε συνέπεια. Οι τοποθετούμενοι ως προϊστάμενοι

εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της θητείας τους ως την επανεπιλογή τους ή την τοποθέτηση του νέου προϊσταμένου.

Για τον υπολογισμό ως συντάξιμοι και προσμετρήσιμοι, στο χρόνο υπηρεσίας που έχει διανυθεί στην οργανική θέση, του χρόνου υπηρεσίας στη θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης των προσώπων του άνω εδαφ. β' και άλλες συναφείς διατάξεις, βλ. την παρ. 10 άρθρ. 2 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α' 180), Τομ. 29, Κεφ. Β, Θέμα α, σελ. 90,1167, αριθ. 261.

5. Με απόφαση του ΕΙ.Σ.Ε.Π., του Σ.Ε.Π. και του Υπηρεσιακού Συμβουλίου κατά περίπτωση, ο προϊστάμενος οργανικής μονάδας μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντα του πριν από τη λήξη της θητείας, για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων και ιδιαίτερα για αδικαιολόγητη επιείκεια ή μεροληψία κατά τη σύνταξη των εκθέσεων αξιολόγησης, για πλημμελή άσκηση ή αδυναμία άσκησης ελέγχου επί των υπαλλήλων, για μη προσήκουσα συμπεριφορά προς τους πολίτες, ευθυνοφοβία, απροθυμία για την εφαρμογή νέων μεθόδων οργάνωσης, λειτουργίας και αποδοτικότητας, αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των υποθέσεων, κακή συνεργασία με λοιπούς προϊσταμένους και μειωμένη ποιοτική και ποσοτική απόδοση. Ο προϊστάμενος μπορεί, επίσης, να απαλλαγεί από τα καθήκοντα του με αίτησή του, ύστερα από απόφαση του αρμόδιου συμβουλίου, που συνεκτιμά τις υπηρεσιακές ανάγκες. Στην περίπτωση αυτή και ανεξάρτητα από τους λόγους της απαλλαγής του στερείται του δικαιώματος επιλογής του ως προϊσταμένου οργανικής μονάδας για μία τριετία από την επομένη της έκδοσης της απόφασης απαλλαγής του από τα καθήκοντα προϊσταμένου.

6. Αν κενωθεί θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικής μονάδας, Τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου πριν από τη λήξη της θητείας ή συσταθεί νέα, το Σ.Ε.Π. ή το Υπηρεσιακό Συμβούλιο επιλέγει νέο προϊστάμενο για το υπόλοιπο της θητείας. Η επιλογή προϊσταμένων για τις θέσεις που κενώθηκαν ή συστάθηκαν γίνεται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που οι θέσεις κενώθηκαν ή συστάθηκαν με τη διαδικασία της παραγράφου 3. Αν δεν υποβληθούν υποψηφιότητες, το Σ.Ε.Π. ή το Υπηρεσιακό Συμβούλιο αναθέτει καθήκοντα σε υπάλληλο που πληροί τις προϋποθέσεις επιλογής για τη θέση που προκηρύσσεται και υπηρετεί κατά προτίμηση στον τόπο που θα ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου.

Με την παρ. 5 άρθρ. 17 Νομ. 4141/3-5 Απρ. 2013 (ΦΕΚ Α' 81), Τομ. 12, Κεφ. Π, Θέμα α, σελ. 282,633, αριθ. 275, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 43 Νομ. 4250/26-26 Μαρτ. 2014 (ΦΕΚ Α' 74), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 135, ορίστηκε ότι: «5.α. Η προθεσμία του ενός (1) μήνα που ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει, είναι ενδεικτική. β. Η ισχύς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει.»

7. Οι διατάξεις για την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που από τις οργανικές διατάξεις προβλέπονται ενδιάμεσου επιπέδου οργανικές μονάδες μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος.»

Το άρθρ. 86 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. πρώτο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

«Άρθρο 87 Αναπλήρωση προϊσταμένων

1. Τον προϊστάμενο, που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντα του ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων οργανικών μονάδων, εφόσον ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις και επί ομοιοβάθμων ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου. Το αρμόδιο για την τοποθέτηση προϊσταμένων όργανο μπορεί, τηρουμένου του προβαδίσματος των βαθμών, να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας, που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων οργανικών μονάδων.

2. Αν δεν υπάρχουν υποκείμενες οργανικές μονάδες, τον προϊστάμενο αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό υπάλληλος που υπηρετεί στην ίδια οργανική μονάδα, εφόσον ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις. Αν υπηρετούν περισσότεροι υπάλληλοι με τον ίδιο βαθμό, αναπληρώνει αυτός που έχει περισσότερο χρόνο στο βαθμό ή αυτός που ορίζεται από τον προϊστάμενο της αμέσως υπερκείμενης μονάδας ή αρχής.

3. Το αρμόδιο για την τοποθέτηση όργανο μπορεί με απόφαση του να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας τον προϊστάμενο άλλης οργανικής μονάδας του ίδιου επιπέδου.

4. Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας, έως την επιλογή και τοποθέτηση νέου προϊσταμένου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2. Ο αναπληρωτής προϊσταμένου οργανικής μονάδας κατά την παράγραφο αυτή δικαιούται το προβλεπόμενο για τη θέση επίδομα από την έναρξη της αναπλήρωσης.»

Το άρθρ. 87 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. πρώτο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

Άρθρο 88

Καταστάσεις υπαλλήλων

1. Τον Ιανουάριο κάθε έτους συντάσσονται από την αρμόδια υπηρεσία καταστάσεις, στις οποίες καταγράφονται όλοι οι υπάλληλοι κατά κατηγορία, βαθμό, κλάδο και ειδικότητα και με βάση το χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό. Οι καταστάσεις αυτές συντάσσονται με βάση τα στοιχεία της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους και περιλαμβάνουν και στοιχεία δηλωτικά της ηλικίας, της συνολικής υπηρεσίας, του μισθολογικού κλιμακίου και των τίτλων σπουδών.

2. Οι καταστάσεις αυτές κοινοποιούνται υποχρεωτικά στους υπαλλήλους κατά το πρώτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου κάθε έτους. Διόρθωση των στοιχείων που αναγράφονται στις καταστάσεις γίνεται από την υπηρεσία ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου, η οποία υποβάλλεται σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση. Αν η υπηρεσία απορρίψει την αίτηση ή δεν απαντήσει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της, επιτρέπεται η υποβολή αίτησης διόρθωσης στο υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την πάροδο της παραπάνω δεκαήμερης προθεσμίας ή από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης της υπηρεσίας, αν αυτή γίνει νωρίτερα. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης διόρθωσης.

Άρθρο 89

Χρόνος μη υπολογιζόμενος για προαγωγή

Στο χρόνο για προαγωγή δεν υπολογίζεται: α) ο χρόνος της διαθεσιμότητας, β) ο χρόνος της αργίας που επήλθε είτε εξαιτίας ποινικής δίωξης που κατέληξε σε οποιαδήποτε καταδίκη είτε εξαιτίας πειθαρχικής δίωξης που κατέληξε σε πειθαρχική ποινή τουλάχιστον προστίμου αποδοχών τριών (3) μηνών, γ) ο χρόνος της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα, δ) ο χρόνος της προσωρινής παύσης, ε) ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών που δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας και στ) ο χρόνος αναστολής άσκησης καθηκόντων.

Άρθρο 90

Έλεγχος νομιμότητας πινάκων προακτέων

1. Οι πίνακες προακτέων, που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 83, υποβάλλονται για κύρωση μέσα σε δέκα (10) ημέρες στον οικείο Υπουργό ή στο ανώτατο όργανο διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Το αρμόδιο όργανο εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της διαδικασίας κατάρτισης των πινάκων και, εφόσον διαπιστώσει παράβαση των σχετικών διατάξεων, αναπέμπει τους πίνακες στο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται να αποφασίσει εντός δέκα (10) ημερών.

2. Οι πίνακες που καταρτίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω είναι οριστικοί και ανακοινώνονται στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Άρθρο 91

Ειδικές περιπτώσεις εγγραφής σε πίνακες προακτέων

Υπάλληλοι οι οποίοι μετατάσσονται ή εντάσσονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69, 70, 71, 72 και 98 του παρόντος, καθώς και σύμφωνα με κάθε άλλη ειδική διάταξη, μετά την κύρωση των πινάκων προακτέων, κρίνονται από το υπηρεσιακό συμβούλιο και εγγράφονται στους οικείους πίνακες προακτέων κατά το άρθρο 83 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 92

Μη εγγραφή σε πίνακα προακτέων

1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφαση του, μπορεί να μην εγγράφει στους πίνακες προακτέων υπάλληλο, σε βάρος του οποίου εκκρεμεί ποινική ή πειθαρχική κατηγορία.

2. Όταν η κατηγορία αποδειχθεί αβάσιμη, ο υπάλληλος, είτε είχε αναβληθεί η κρίση είτε είχε κριθεί υπό το βάρος της εκκρεμοδικίας, κρίνεται εκ νέου από το υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση στην αρμόδια υπηρεσία της τελεσίδικης απαλλακτικής κρίσης επί της κατηγορίας και εγγράφεται, με βάση τα προσόντα του, στους οικείους πίνακες που προβλέπονται στο άρθρο 83 του παρόντος Κώδικα.

3. Οι ανωτέρω εγγραφόμενοι στους πίνακες προακτέων σε σειρά προαγωγής προάγονται αναδρομικά.

Άρθρο 93

Διαγραφή από πίνακα προακτέων

1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του να διαγράψει από πίνακα προακτέων, κατά τη διάρκεια της ισχύος του, υπάλληλο λόγω τελεσίδικης ποινικής καταδίκης τουλάχιστον για πλημμέλημα ή επιβολή πειθαρχικής ποινής προστίμου μεγαλύτερου από τις αποδοχές ενός (1) μηνός. Ο υπάλληλος, που διαγράφεται, μπορεί να κατατάσσεται στον πίνακα μη προακτέων.

2. Αν ανατραπεί αμετάκλητα η πειθαρχική ποινή ή η ποινική καταδίκη, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 92.

Άρθρο 94

Παράλειψη από προαγωγή

1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφαση του, μπορεί να παραλείψει από τις προαγωγές υπάλληλο ο οποίος περιλαμβάνεται στους πίνακες προακτέων, αν κατά το χρόνο της προαγωγής εκκρεμεί σε βάρος του ποινική ή πειθαρχική κατηγορία.

2. Αν αποφασισθεί η παράλειψη, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 92.

Άρθρο 95

Παραπομπή μη προακτέου υπαλλήλου

Υπάλληλος, ο οποίος εγγράφεται σε δύο διαδοχικούς πίνακες μη προακτέων στον ίδιο βαθμό, παραπέμπεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την κύρωση του οικείου πίνακα υποχρεωτικώς προς κρίση στο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο, με αιτιολογημένη απόφαση του και μετά από προηγούμενη κλήση αυτού για να παράσχει εγγράφως ή προφορικώς τις αναγκαίες διευκρινίσεις, μπορεί να τον απολύσει ή να τον υποβιβάσει κατά έναν βαθμό. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται να υποβληθεί ένσταση στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Άρθρο 96

Τιμητική απονομή τίτλων

1. Στους δημοσίους υπαλλήλους που αποχωρούν ευδοκίμως από την υπηρεσία από θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας μετά από συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) χρόνων πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας απονέμεται τιμητικά ο τίτλος της θέσης που κατέχουν. Η υπηρεσία μπορεί να απονέμει τον τίτλο του επιτίμου και σε προϊστάμενο που αποχωρεί μετά από τριάντα (30) χρόνια υπηρεσίας. Ο τίτλος του επιτίμου δεν χορηγείται σε προϊστάμενο που έχει εκπέσει ή έχει τιμωρηθεί με την ποινή της οριστικής παύσης ή εντός της τελευταίας δεκαετίας πριν την αποχώρηση του έχει τιμωρηθεί με την ποινή του υποβιβασμού ή της στέρησης του προς προαγωγή δικαιώματος.

2. Η απονομή του επίτιμου τίτλου μνημονεύεται στην πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης και περιλαμβάνεται στο κείμενο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 97

Προβάδισμα

Το προβάδισμα μεταξύ των υπαλλήλων καθορίζεται ως εξής:

α) Μεταξύ υπαλλήλων που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες προηγούνται οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΕΘ και ακολουθούν κατά σειρά οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ, της κατηγορίας ΤΕ, της κατηγορίας ΔΕ και τέλος οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΥΕ.

β) Μεταξύ υπαλλήλων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία προηγούνται οι υπάλληλοι ανώτερου βαθμού με βάση την ιεραρχική κλίμακα των βαθμών του άρθρου 80.

γ) Μεταξύ υπαλλήλων του ίδιου κλάδου και βαθμού δεν υπάρχει προβάδισμα.

δ) Όπου από τις οικείες οργανικές διατάξεις επιτρέπεται η τοποθέτηση προϊσταμένου κατηγορίας που έπεται κατά το προβάδισμα δεν ισχύει το προβάδισμα των κατηγοριών.

Άρθρο 98

Βαθμολογική ένταξη

1. Οι υπάλληλοι, που έχουν πριν από το διορισμό τους χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, εντάσσονται μετά τη μονιμοποίηση τους μέχρι και τον τελευταίο ενιαίο βαθμό, ανάλογα με το συνολικό χρόνο υπηρεσίας τους, ύστερα από ουσιαστική κρίση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Ο τυχόν πλεονάζων χρόνος μετά την ένταξη λαμβάνεται υπόψη για την εξέλιξη στον επόμενο ενιαίο βαθμό.

2. Ως πραγματική δημόσια υπηρεσία νοείται κάθε υπηρεσία που έχει διανυθεί στο Δημόσιο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σε Ο.Τ.Α., με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και κάθε άλλη υπηρεσία που, με βάση ειδικές διατάξεις, αναγνωρίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία για βαθμολογική εξέλιξη.

3. Προϋπηρεσία με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αντίστοιχη της προηγούμενης παραγράφου, σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των χωρών - μελών αυτής, λαμβάνεται υπόψη για την ένταξη.

4. Για την κατά τα ανωτέρω ένταξη λαμβάνεται υπόψη μόνο η υπηρεσία που έχει διανυθεί πριν από το διορισμό με τα τυπικά προσόντα της κατηγορίας, στην οποία ανήκει ο υπάλληλος κατά το χρόνο της ένταξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 99

Θέση σε διαθεσιμότητα

1. Ο υπάλληλος τίθεται σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας ή κατάργησης της θέσης του, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων άρθρων, η πράξη θέσης του υπαλλήλου σε διαθεσιμότητα και η πράξη επαναφοράς του στην υπηρεσία, εκδίδονται από τον Υπουργό ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή, αν δεν υπάρχει, τον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας παύει η άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου, κύριων ή παρεπόμενων. Ο χρόνος της διαθεσιμότητας δεν υπολογίζεται για βαθμολογική εξέλιξη.

Άρθρο 100

Διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας

1. Ο υπάλληλος τίθεται, αυτεπάγγελα ή με αίτηση του, σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας, όταν αυτή παρατείνεται πέρα από το μέγιστο χρόνο αναρρωτικής άδειας του άρθρου 54 του παρόντος, είναι όμως, κατά την εκτίμηση της υγειονομικής επιτροπής, ιάσιμη.

2. Η διαθεσιμότητα αρχίζει από τη λήξη της αναρρωτικής άδειας και δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) και για τα δυσίατα νοσήματα τα δύο (2) έτη.

3. Κατά το τελευταίο δίμηνο πριν από τη λήξη του ανώτατου ορίου διαθεσιμότητας οι επιτροπές των άρθρων 165 ή 167 υποχρεούνται, ύστερα από ερώτημα της

υπηρεσίας, να γνωμοδοτήσουν για την ικανότητα του υπαλλήλου να επανέλθει στα καθήκοντα του. Αν η επιτροπή γνωματεύσει αρνητικά, ο υπάλληλος απολύεται υποχρεωτικά, σύμφωνα με το άρθρο 153 του παρόντος. Ο υπάλληλος μπορεί να παραπεμφθεί προς εξέταση στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή, ύστερα από αίτηση του ή αυτεπάγγελτα και πριν από το χρόνο λήξης της διαθεσιμότητας. Στην περίπτωση αυτή, αν η επιτροπή γνωματεύσει αρνητικά, ο υπάλληλος απολύεται υποχρεωτικά με τη λήξη του χρόνου της διαθεσιμότητας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31-35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους που τίθενται σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας.

Άρθρο 101

Διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης θέσης

1. Σε διαθεσιμότητα τίθεται αυτοδίκαια ο υπάλληλος του οποίου καταργήθηκε η θέση, εφόσον δεν μεταταγεί σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 154 του παρόντος.

«2. Η διαθεσιμότητα διαρκεί οκτώ (8) μήνες μετά την πάροδο των οποίων ο υπάλληλος απολύεται.»

Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 3 άρθρ. 90 Νομ. 4172/23-23 Ιουλ. 2013 (ΦΕΚ Α' 167), κατωτ. αριθ. 227. Με τη δε παρ. 6 ιδίου άνω άρθρ. 90 ορίστηκε ότι η διάταξη της παρ. 3 έχει εφαρμογή για τους τιθέμενους σε διαθεσιμότητα μετά την έναρξη ισχύος του άνω Νομ. 4172/2013.

«Ο υπάλληλος δεν απολύεται στην περίπτωση που εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος: α) έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 91 του ίδιου ως άνω νόμου Ανακοίνωση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ο υπάλληλος έχει υποβάλλει σχετική αίτηση-υπεύθυνη δήλωση για τη μετάταξη/μεταφορά του έως την έκδοση των τελικών πινάκων διάθεσης και υπό την προϋπόθεση ότι θα συμπεριληφθεί σε αυτούς ή β) αν εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος έχουν εκδοθεί ήδη τελικοί πίνακες διάθεσης από αρμόδιο όργανο και μέχρι της δημοσίευσης στο ΦΕΚ της πράξης μετάταξης/μεταφοράς του.»

Το μέσα σε «» δεύτερο εδάφ. της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 40 Νομ. 4250/26-26 Μαρτ. 2014 (ΦΕΚ Α' 74), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 135.

Άρθρο 102

Αποδοχές διαθεσιμότητας

1. Ο υπάλληλος κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας δικαιούται τα τρία τέταρτα των αποδοχών του.

2. Επιδόματα ασθένειας, που καταβάλλονται σε υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας, εκπίπτουν από τις αποδοχές του υπαλλήλου, εφόσον η ασφάλιση του θεμελιώνεται και σε συνεισφορά του νομικού προσώπου.

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΑΡΓΙΑ-ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Άρθρο 103

Αυτοδίκαιη θέση σε αργία

«1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία:

α) ο υπάλληλος που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης,

β) ο υπάλληλος κατά του οποίου εκδόθηκε ένταλμα προσωρινής κράτησης και στη συνέχεια ήρθη η προσωρινή κράτησή του ή αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους,

«γ) ο υπάλληλος, ο οποίος παραπέμφθηκε αμετακλήτως ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για κακούργημα ή για τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης (κοινής και στην υπηρεσία), απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, καταπίεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής», «με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παραγράφου 1 περίπτωση γ' του επόμενου άρθρου».

Το εδάφ. γ' αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 1 της Π.Ν.Π. της 9/12 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 224), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 3.

Το δε μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 14 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

δ) ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής ή της προσωρινής παύσης, και

«ε) ο υπάλληλος ο οποίος έχει παραπεμφθεί στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', ε', θ', ι', ιδ', ιη', κγ', κδ', κζ', κθ' και λγ' του άρθρου 107 ή αντίστοιχα παραπτώματα του ίδιου άρθρου, όπως ίσχυε πριν την αντικατάσταση του με το άρθρο δεύτερο του ν. 4057/2012, ή αντίστοιχα παραπτώματα του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999)» «με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παραγράφου 1 περίπτωση δ' του επόμενου άρθρου».

Η περίπτ. ε', που είχε συμπληρωθεί με την περίπτ. 9 της Υποπαρ. Ζ.3. της Παρ. Ζ του άρθρου πρώτου Νομ. 4093/9-12 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 222), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 2, αντικαταστάθηκε ως άνω από την υποπαρ. 1 της παρ. 6 άρθρ. 25 Νομ. 4203/1-1 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 235), Τομ. 13, Κεφ. Δ, Θέμα θα', σελ. 224,647, αριθ. 80, με έναρξη ισχύος από τις 11.10.2013 κατά την υποπαρ. 3 ίδιας άνω παρ. 6.

Το δε μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρ. 14 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

2. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία. Ειδικότερα:

α. Υπάλληλος ο οποίος τέθηκε σε αργία στις περιπτώσεις α' έως γ' της παραγράφου 1 ασκεί εκ νέου τα καθήκοντά του αν αθωωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

β. Η αργία της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο της πειθαρχικής απόφασης και λήγει με την έναρξη της εκτέλεσης της πειθαρχικής ποινής της οριστικής ή προσωρινής παύσης που του επιβλήθηκε ή με την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό ή δικαστικής απόφασης που είτε απαλλάσσει τον υπάλληλο από την πειθαρχική ευθύνη είτε του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση.

γ. Η αργία της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο του παραπεμπτηρίου εγγράφου και λήγει με την έκδοση πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης που τον απαλλάσσει ή του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση. Αν του επιβληθεί κάποια από τις ποινές αυτές η αργία συνεχίζεται και λήγει σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση.

3. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία εκδίδεται αμελλητί από το αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου όργανο. Η πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία εκδίδεται από το ίδιο όργανο:

α) μετά από τελεσίδικη αθωωτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου,

β) μετά από βεβαίωση της αρμόδιας μονάδας προσωπικού ότι εκτελέστηκε η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης που έχει επιβληθεί ή μετά από απόφαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή του αρμόδιου δικαστηρίου που απαλλάσσει τον υπάλληλο ή του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση, ή μετά από σχετική βεβαίωση του προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού, και

γ) μετά από απόφαση του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου με την οποία ο υπάλληλος απαλλάσσεται από την πειθαρχική ευθύνη ή του επιβάλλεται πειθαρχική ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση για πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, ή μετά από σχετική βεβαίωση του προέδρου του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

Ο υπάλληλος επανέρχεται στην υπηρεσία του από την κοινοποίηση σε αυτόν της αντίστοιχης διαπιστωτικής πράξης.

(Εφόσον έχει επιβληθεί αυτοδίκαιη αργία στις περιπτώσεις β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1, η οποία δεν έχει αρθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2, και δεν έχει επιβληθεί στον υπάλληλο πειθαρχική ποινή οριστικής παύσης, το πειθαρχικό συμβούλιο στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση γνωμοδοτεί μετά την πάροδο ενός έτους από τη θέση του υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία και κάθε επόμενο έτος σχετικά με την τυχόν συνδρομή λόγων που καθιστούν μη αναγκαία τη συνέχισή της. Το όργανο που είναι αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου, εφόσον κρίνει, μετά την ανωτέρω γνωμοδότηση του πειθαρχικού συμβουλίου ή μετά από γνωμοδότηση του ίδιου συμβουλίου που μπορεί να ζητηθεί οποτεδήποτε, ότι με βάση τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης δεν είναι αναγκαία η συνέχιση της αργίας, μπορεί να διατάσσει την αναστολή της και την επάνοδο του υπαλλήλου στα καθήκοντά του ή τη μετακίνησή του σύμφωνα με το άρθρο 66. Για την προθεσμία εντός της οποίας οφείλει να γνωμοδοτήσει το πειθαρχικό συμβούλιο και τις συνέπειες της μη γνωμοδότησής του εντός της νόμιμης προθεσμίας εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4 του επόμενου άρθρου. Η αναστολή της αργίας μπορεί να διατάσσεται και για ορισμένο χρόνο και να ανακαλείται οποτεδήποτε, εφόσον επιβάλλεται από το συμφέρον της υπηρεσίας και ιδίως σε περίπτωση υποτροπής, που οφείλεται στην τέλεση οποιουδήποτε νέου παραπτώματος από τον υπάλληλο.)»

Το άρθρ. 103 που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο πρώτο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από την περίπτ. 1 της Υποπαρ. Ζ.3. της Παρ. Ζ του άρθρου πρώτου Νομ. 4093/9-12 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 222), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 2.

Με τις δε περιπτ. 7 και 8 ιδίας άνω Υποπαρ. Ζ.3. ορίστηκε ότι: «7. Οι διατάξεις των περιπτώσεων 1 έως 6 της παρούσας υποπαραγράφου εφαρμόζονται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Το αρμόδιο για την εκδίκαση αίτησης αναστολής εκτελέσεως δικαστήριο, η οποία στρέφεται κατά πράξης με την οποία διαπιστώνεται η θέση υπαλλήλου σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας ή με την οποία ο υπάλληλος τίθεται σε δυνητική αργία, μπορεί, εφόσον πιθανολογείται σοβαρά κίνδυνος βιοπορισμού του υπαλλήλου ή της οικογένειάς του, να διατάσσει, ως προσωρινό μέτρο, την αύξηση των αποδοχών της αργίας μέχρι το 75% των νόμιμων αποδοχών του υπαλλήλου.»

Με την παρ. 1 άρθρ. 16 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228, ορίστηκε ότι η παρ. 3, όπως αντικαταστάθηκε από την άνω περίπτ. 1 (φερόμενη ως περίπτ. 3) της Υποπαρ. Ζ.3. της Παρ. Ζ του άρθρου πρώτου Νομ. 4093/2012 λήγει μετά τη φράση «αντίστοιχης διαπιστωτικής πράξης».

«4. Εφόσον έχει επιβληθεί αυτοδίκαιη αργία στις περιπτώσεις β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1, η οποία δεν έχει αρθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 και δεν έχει επιβληθεί στον υπάλληλο πειθαρχική ποινή οριστικής παύσης, το πειθαρχικό συμβούλιο στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση γνωμοδοτεί μετά την πάροδο ενός έτους από τη θέση του υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία και κάθε επόμενο έτος σχετικά με την τυχόν συνδρομή λόγων που καθιστούν μη αναγκαία τη συνέχιση της. Το όργανο που είναι αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου, εφόσον κρίνει μετά την ανωτέρω γνωμοδότηση του πειθαρχικού συμβουλίου ή μετά από γνωμοδότηση του ίδιου συμβουλίου που μπορεί να ζητηθεί οποτεδήποτε, ότι με βάση τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης, την υπηρεσιακή απόδοση του υπαλλήλου και το συμφέρον της υπηρεσίας, δεν είναι αναγκαία η συνέχιση της αργίας, συνεκτιμώντας την τυχόν συνδρομή στο πρόσωπο του αιτούντος υπαλλήλου σοβαρών οικονομικών, κοινωνικών ή οικογενειακών λόγων, μπορεί να διατάσσει την αναστολή της και την επάνοδο του υπαλλήλου στα καθήκοντα του ή τη μετακίνηση του σύμφωνα με το άρθρο 66. Την αναστολή της αργίας μπορεί να ζητήσει οποτεδήποτε και ο υπάλληλος με αίτηση του προς το αρμόδιο για το διορισμό όργανο, το οποίο αποφασίζει μετά την τήρηση της ως άνω διαδικασίας και εφόσον συντρέχουν αφενός οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις και αφετέρου στο πρόσωπο του αιτούντος υπαλλήλου σοβαροί οικονομικοί, κοινωνικοί ή οικογενειακοί λόγοι. Το αίτημα του υπαλλήλου διαβιβάζεται άμεσα στο πειθαρχικό συμβούλιο. Το εν λόγω συμβούλιο γνωμοδοτεί, σε κάθε περίπτωση υποβολής σχετικού αιτήματος, από τους κατά νόμο δικαιούμενους το αργότερο εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση σε αυτό του εν λόγω αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ως άνω προθεσμίας, το αρμόδιο όργανο έχει διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει και χωρίς τη γνωμοδότηση. Μέχρι την τυχόν έκδοση απόφασης αναστολής της αργίας ο υπάλληλος παραμένει σε αργία.

Η αναστολή της αργίας μπορεί να διατάσσεται και για ορισμένο χρόνο και να ανακαλείται οποτεδήποτε, εφόσον επιβάλλεται από το συμφέρον της υπηρεσίας και ιδίως σε περίπτωση υποτροπής, που οφείλεται στην τέλεση οποιουδήποτε νέου παραπτώματος από τον υπάλληλο.»

Η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 16 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

Άρθρο 104

Δυνητική θέση σε αργία

Αναστολή άσκησης καθηκόντων

«1. Αν συντρέχουν λόγοι δημόσιου συμφέροντος ή υπηρεσιακοί λόγοι μπορεί να τεθεί σε αργία ο υπάλληλος κατά του οποίου:

α) έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παραγράφου 1 περίπτωση ε' του προηγούμενου άρθρου, για τις οποίες επιβάλλεται αυτοδίκαιη αργία, ή

β) υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για άτακτη διαχείριση, η οποία στηρίζεται σε έκθεση της προϊσταμένης αρχής ή του αρμόδιου επιθεωρητή.

«γ) έχει παραπεμφθεί αμετακλήτως με την ιδιότητα του μέλους υπηρεσιακού συμβουλίου και συλλογικού οργάνου εν γένει ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για τα αδικήματα της υπεξαίρεσης στην υπηρεσία και της απιστίας περί την υπηρεσία,

δ) έχει ασκηθεί με την ιδιότητα του μέλους υπηρεσιακού συμβουλίου και συλλογικού οργάνου πειθαρχική δίωξη για το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης καθήκοντος κατά τον ποινικό κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους ή για το παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ανάρμοστης ή ανάξιας για υπάλληλο συμπεριφοράς εκτός υπηρεσίας.»

Τα εδάφ. γ' και δ' προστέθηκαν με την παρ. 1 άρθρ. 15 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

2. Αρμόδιο όργανο για την έκδοση της πράξης με την οποία ο υπάλληλος τίθεται σε αργία είναι, κατά περίπτωση, ο οικείος Υπουργός ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης ή ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου διοίκησης, αν δεν υπάρχει μονομελές όργανο διοίκησης. Η πράξη εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του πειθαρχικού συμβουλίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις και εφόσον διακυβεύεται το συμφέρον της υπηρεσίας, μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο από τον άμεσο πειθαρχικώς προϊστάμενό του το μέτρο της αναστολής άσκησης των καθηκόντων του, ακόμη και πριν επιληφθεί το πειθαρχικό συμβούλιο κατά την επόμενη παράγραφο. Σε περίπτωση παράλειψης του άμεσου πειθαρχικώς προϊσταμένου του υπαλλήλου, το μέτρο της αναστολής άσκησης των καθηκόντων μπορεί να επιβληθεί από κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενο ανώτερο από αυτόν. Η παράλειψη πειθαρχικώς προϊσταμένου να επιβάλει το ως άνω μέτρο ελέγχεται πειθαρχικά από κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενό του. Κατά τη διάρκεια της αναστολής άσκησης των καθηκόντων του ο υπάλληλος δεν προσέρχεται στην υπηρεσία. Η αναστολή άσκησης καθηκόντων του υπαλλήλου αίρεται αυτοδικαίως, εάν το πειθαρχικό συμβούλιο δεν επιληφθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην επόμενη παράγραφο.

4. Εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις της παραγράφου 1, το πειθαρχικό συμβούλιο συνέρχεται αμελλητί και γνωμοδοτεί για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία. Σε περίπτωση που έχει διαταχθεί το μέτρο της αναστολής των καθηκόντων του υπαλλήλου, το πειθαρχικό συμβούλιο συνέρχεται και γνωμοδοτεί το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήψη του μέτρου. Το πειθαρχικό συμβούλιο γνωμοδοτεί μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών και σε κάθε περίπτωση που ζητείται η γνώμη του από το όργανο που είναι αρμόδιο για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία. Η γνωμοδότηση εκδίδεται σε κάθε περίπτωση μετά από προηγούμενη κλήση του υπαλλήλου σε ακρόαση. Σε περίπτωση που το πειθαρχικό συμβούλιο δεν γνωμοδοτήσει μέσα στις ανωτέρω προθεσμίες, η απόφαση για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία εκδίδεται και χωρίς γνωμοδότηση. Στην περίπτωση αυτή ο υπάλληλος καλείται σε ακρόαση από το αρμόδιο όργανο και οφείλει να υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της κλήσης.

5. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της σχετικής πράξης. Ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του αυτοδικαίως από την έκδοση πειθαρχικής απόφασης, η οποία τον απαλλάσσει από την πειθαρχική ευθύνη ή του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση.

6. Μετά την πάροδο ενός έτους από τη θέση του υπαλλήλου σε αργία και κάθε επόμενο έτος το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να γνωμοδοτεί για τη συνέχιση ή μη της αργίας. Ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του από την κοινοποίηση σχετικής απόφασης του οργάνου που τον έθεσε σε αργία, η οποία εκδίδεται εφόσον

έχουν εκλείψει οι λόγοι της παραγράφου 1. Η απόφαση αυτή μπορεί να εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο οποτεδήποτε, ακόμη και χωρίς προηγούμενη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου.

7. Το όργανο που είναι αρμόδιο για τη θέση υπαλλήλου σε δυνητική αργία μπορεί, εφόσον κρίνει ότι το μέτρο της αργίας δεν είναι απαραίτητο να επιβληθεί ή έχουν εκλείψει οι λόγοι για τους οποίους επιβλήθηκε, να διατάσσει για λόγους σχετικούς με το συμφέρον της υπηρεσίας τη μετακίνηση του υπαλλήλου σύμφωνα με το άρθρο 66.»

Το άρθρ. 103 που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο πρώτο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από την περιπτ. 2 της Υποπαρ. Ζ.3. της Παρ. Ζ του άρθρου πρώτου Νομ. 4093/9-12 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 222), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 2.

Με τις δε περιπτ. 7 και 8 ίδιας άνω Υποπαρ. Ζ.3. ορίστηκε ότι: «7. Οι διατάξεις των περιπτώσεων 1 έως 6 της παρούσας υποπαραγράφου εφαρμόζονται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Το αρμόδιο για την εκδίκαση αίτησης αναστολής εκτελέσεως δικαστήριο, η οποία στρέφεται κατά πράξης με την οποία διαπιστώνεται η θέση υπαλλήλου σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας ή με την οποία ο υπάλληλος τίθεται σε δυνητική αργία, μπορεί, εφόσον πιθανολογείται σοβαρά κίνδυνος βιοπορισμού του υπαλλήλου ή της οικογένειάς του, να διατάσσει, ως προσωρινό μέτρο, την αύξηση των αποδοχών της αργίας μέχρι το 75% των νόμιμων αποδοχών του υπαλλήλου.»

Άρθρο 105

Συνέπειες αργίας - αναστολής άσκησης καθηκόντων

1. Ο υπάλληλος ο οποίος τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κύριων και παρεπόμενων καθηκόντων του.

2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας ή σε αναστολή άσκησης καθηκόντων καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των αποδοχών του με εξαίρεση την περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 103, κατά την οποία καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του. Το υπόλοιπο των αποδοχών του ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί στον υπάλληλο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον δεν τεθεί σε αργία σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103 ή απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31 - 35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και κατά τη διάρκεια της αργίας.»

Το Κεφάλαιο ΣΤ' του Μέρους Δ' αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο πρώτο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«ΜΕΡΟΣ Ε'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το Μέρος Ε' αντικαταστάθηκε στο σύνολό του από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

Με τις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου εβδόμου ιδίου άνω Νομ. 4057/2012 (ΦΕΚ Α' 54) ορίστηκε ότι: «1. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα που τελούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις διαδικαστικού χαρακτήρα και οι διατάξεις του ουσιαστικού πειθαρχικού δικαίου και του άρθρου πρώτου του παρόντος νόμου.

2. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο έχει συγκροτηθεί με τη ΔΙΑΚ/Φ.38/2/27385/31.12.2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εξακολουθεί να λειτουργεί και μετά την έναρξη του παρόντος νόμου και έως τη λήξη της θητείας του χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων της ΑΔΕΔΥ.

4. Στις εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις εφαρμόζονται οι διαδικαστικής φύσεως διατάξεις του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση, όλες οι εκκρεμείς ενστάσεις του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου εξετάζονται από αυτό και εκδίδονται αποφάσεις.»

ΤΜΗΜΑ Α'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ

«Άρθρο 106

Πειθαρχικό παράπτωμα

Το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη του υπαλλήλου που μπορεί να του καταλογισθεί.»

Το άρθρ. 106, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 107

Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι:

α) πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία,

β) κάθε παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι κείμενες διατάξεις, εντολές και οδηγίες. Το υπαλληλικό καθήκον σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλει στον υπάλληλο πράξη ή παράλειψη που να αντίκειται προς τις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 25 του παρόντος,

γ) η παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους,

δ) η απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών,

ε) η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας,

στ) η παράβαση της αρχής της αμεροληψίας,

ζ) η παραβίαση της αρχής της ισότητας των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης σύμφωνα

με την κείμενη νομοθεσία που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2006/54/EK στην ελληνική έννομη τάξη,

η) η παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του παρόντος,

θ) η σοβαρή απείθεια,

ι) η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων,

ια) η παραβίαση των υποχρεώσεων του άρθρου 27 του παρόντος, καθώς και η αδικαιολόγητη προτίμηση νεότερων υποθέσεων με παραμέληση παλαιότερων,

ιβ) η άρνηση παροχής πληροφόρησης στους πολίτες και τις αρχές,

ιγ) η μη έγκαιρη απάντηση σε αιτήσεις και αναφορές πολιτών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

ιδ) η χρησιμοποίηση της δημοσιούπαλληλικής ιδιότητας ή πληροφοριών που κατέχει ο υπάλληλος λόγω της υπηρεσίας ή της θέσης του, για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων του ίδιου ή τρίτων προσώπων,

ιε) η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση,

ιστ) η άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή, μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή όταν η επιτροπή αυτή υπάγεται στην αρχή στην οποία ο υπάλληλος υπηρετεί,

ιζ) η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής που γίνεται δημοσίως, γραπτώς ή προφορικώς, με σκόπιμη χρήση εν γνώσει εκδήλων ανακριβών στοιχείων ή με χαρακτηριστικά απρεπείς εκφράσεις,

ιη) η άρνηση σύμπραξης, συνεργασίας, χορήγησης στοιχείων ή εγγράφων κατά τη διεξαγωγή έρευνας, επιθεώρησης ή ελέγχου από Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και τα ιδιαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου,

ιθ) η αδικαιολόγητα μη έγκαιρη σύνταξη ή η σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης αξιολόγησης ή η σύνταξη έκθεσης με κρίσεις ή χαρακτηρισμούς που δεν εξειδικεύονται με αναφορά συγκεκριμένων στοιχείων,

κ) η άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας,

κα) η χρησιμοποίηση τρίτων προσώπων για την απόκτηση υπηρεσιακής εύνοιας ή την πρόκληση ή ματαίωση εντολής της υπηρεσίας,

κβ) η σύναψη στενών κοινωνικών σχέσεων με πρόσωπα, με αφορμή το χειρισμό θεμάτων αρμοδιότητας του υπαλλήλου από την αντιμετώπιση των οποίων εξαρτώνται ουσιώδη συμφέροντα των προσώπων αυτών,

κγ) η φθορά λόγω ασυνήθιστης χρήσης, η εγκατάλειψη ή η παράνομη χρήση πράγματος το οποίο ανήκει στην υπηρεσία,

κδ) η παράλειψη από τα πειθαρχικά όργανα δίωξης και τιμωρίας πειθαρχικού παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 110 του παρόντος,

κε) η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας,

κστ) η απλή απείθεια,

κζ) η μη τήρηση του ωραρίου από τον υπάλληλο και η παράλειψη του προϊσταμένου να ελέγχει την τήρησή του,

κη) η αμέλεια ή ατελής εκπλήρωση του υπηρεσιακού καθήκοντος,

κθ) τα ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα που ορίζονται στο στοιχείο α' της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος νόμου,

λ) το ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 130 του παρόντος νόμου,

λα) το ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 144 του παρόντος νόμου,

λβ) το ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου τρίτου του παρόντος νόμου.

«λγ) το ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα της μη απογραφής του υπαλλήλου εντός της οριζόμενης προθεσμίας εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. ΔΠΠΔΔ/Β2/2οικ. 21634 απόφασης του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, όπως ισχύει.»

Η περίπτ. λγ' προστέθηκε με την υποπαρ. 2 της παρ. 6 άρθρ. 25 Νομ. 4203/1-1 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 235), Τομ. 13, Κεφ. Δ, Θέμα θα', σελ. 224,647, αριθ. 80, με έναρξη ισχύος από τις 11.10.2013 κατά την υποπαρ. 3 ιδίας άνω παρ. 6.

2. Διατάξεις που ορίζουν ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα διατηρούνται σε ισχύ.»

Το άρθρ. 107, που είχε συμπληρωθεί από την παρ. 3 άρθρ. 23 Νομ. 3896/6-8 Δεκ. 2010 (ΦΕΚ Α' 207), Τομ. 1, Κεφ. Γ, Θέμα στ, σελ. 52,210, αριθ. 22, αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 108

Εφαρμογή αρχών και κανόνων του ποινικού δικαίου

1. Αρχές και κανόνες του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως και στο πειθαρχικό δίκαιο, εφόσον δεν αντίκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου και συνάδουν με τη φύση και το σκοπό της πειθαρχικής διαδικασίας.

2. Εφαρμόζονται ιδίως οι αρχές και οι κανόνες που αφορούν:

α) τους λόγους αποκλεισμού της υπαιτιότητας και της ικανότητας προς καταλογισμό,

β) τις ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις για την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής,

γ) την έμπρακτη μετάνοια,

δ) το δικαίωμα σιγής του πειθαρχικώς διωκομένου,

ε) την πραγματική και νομική πλάνη,

στ) το τεκμήριο της αθωότητας του πειθαρχικώς διωκομένου,

ζ) την προστασία των δικαιολογημένων συμφερόντων του πειθαρχικώς διωκομένου ή της υπηρεσίας για τη διατύπωση δυσμενών κρίσεων και εκφράσεων ή τη διενέργεια εκδηλώσεων εκ μέρους του εν λόγω υπαλλήλου εφόσον δεν στοιχειοθετείται το πειθαρχικό παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ανάρμοστης ή ανάξιας για υπάλληλο συμπεριφοράς.»

Το άρθρ. 108, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

«Άρθρο 109

Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους υπαλλήλους είναι:

α) η έγγραφη επίπληξη,

β) το πρόστιμο έως τις αποδοχές δώδεκα (12) μηνών,

γ) η στέρηση του δικαιώματος για προαγωγή από ένα (1) έως πέντε (5) έτη,

δ) η στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου από ένα (1) έως πέντε (5) έτη,

ε) η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου για τη θητεία ή το υπόλοιπό της,

στ) ο υποβιβασμός έως δύο (2) βαθμούς.

ζ) η προσωρινή παύση από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών και

η) η οριστική παύση.

2. Για την επιβολή οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής σε υπάλληλο συνεκτιμώνται οι ιδιαίτερες συνθήκες τέλεσης του παραπτώματος, η εν γένει προσωπικότητα του υπαλλήλου, καθώς και η υπηρεσιακή του εικόνα όπως προκύπτει από το προσωπικό του μητρώο και τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

3. Όταν επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περιπτώσεων γ' έως ζ' της παραγράφου 1 και συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει επιπλέον διοικητική κύρωση από 3.000 έως 30.000 ευρώ. Όταν επιβάλλεται η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης και πρόκειται για πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του παρόντος που σχετίζονται με οικονομικό αντικείμενο, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει επιπλέον διοικητική κύρωση από 10.000 έως 100.000 ευρώ.

4. Η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο και αν: α) κατά την προηγούμενη της διάπραξης του παραπτώματος πενταετία είχαν επιβληθεί σε αυτόν τρεις (3) τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές ανώτερες του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός ή β) κατά την προηγούμενη της διάπραξης του παραπτώματος τριετία είχε τιμωρηθεί για το ίδιο παράπτωμα με ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός.

5.α. Για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού.

Για το παράπτωμα της περίπτωσης ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού εφόσον η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων υπερβαίνει τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους.

β. Για τα παραπτώματα των περιπτώσεων ιδ', ιε', ιστ', ιη', ιθ', κα', κβ', κδ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του προστίμου.

γ. Για τα λοιπά παραπτώματα μπορεί να επιβληθεί οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.»

Το άρθρ. 109, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΩΞΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ

«Άρθρο 110

Δίωξη πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτωμάτων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων.

2. Κατ' εξαίρεση, για παραπτώματα που θα επέσυραν την ποινή της έγγραφης επίπληξης, η δίωξη απόκειται στη διακριτική εξουσία των πειθαρχικών οργάνων, τα οποία λαμβάνουν υπόψη αφ' ενός το συμφέρον της υπηρεσίας και αφ' ετέρου τις

συνθήκες διάπραξής τους και την υπηρεσιακή γενικώς διαγωγή του υπαλλήλου. Αν το πειθαρχικό όργανο αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, υποχρεούται να ενημερώσει, με αιτιολογημένη έκθεσή του, τον αμέσως ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο. Αντίγραφο της έκθεσης χορηγείται στον υπάλληλο και τίθεται στο προσωπικό του μητρώο. Το αντίγραφο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δυσμενή κρίση του υπαλλήλου.

3. Δεν επιτρέπεται δεύτερη δίωξη για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα.

4. Η βαθμολογική ή η μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου δεν αίρει το πειθαρχικώς κολάσιμο παραπτώματος που διαπράχτηκε πριν από την εξέλιξη αυτή.

5. Πράξεις που έχουν τελεστεί από υπάλληλο κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του σε δημόσια υπηρεσία, οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα τιμωρούνται πειθαρχικά, εάν δεν έχει παρέλθει ο χρόνος παραγραφής τους.»

«6. Αν σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα ασκείται πειθαρχική δίωξη εναντίον υπαλλήλου ο οποίος, με τις πληροφορίες που παρέσχε στις διωκτικές αρχές, συνέβαλε ουσιωδώς στην αποκάλυψη και δίωξη τους, για τη συνέχιση της διαδικασίας το πειθαρχικό όργανο οφείλει να αποδείξει ότι η δίωξη που άσκησε δεν οφείλεται στην προαναφερθείσα ουσιώδη συμβολή του υπαλλήλου.»

Το άρθρ. 110, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

Η παρ. 6 προστέθηκε με την υποπερίπτ. β' της περίπτ. 6 της Υποπαρ. ΙΕ.17 της Παρ. ΙΕ άρθρου πρώτου Νομ. 4254/7-7 Απρ. 2014 (ΦΕΚ Α' 85), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 4.

«Άρθρο 111

Σχέση πειθαρχικού παραπτώματος και ποινής

1. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος διέπραξε περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα επιβάλλεται, κατά συγχώνευση, μία συνολική ποινή, κατά την επιμέτρηση της οποίας λαμβάνεται υπόψη από το πειθαρχικό όργανο η βαρύτητα όλων των πειθαρχικών παραπτωμάτων.

2. Κατά την επιμέτρηση των πειθαρχικών ποινών λαμβάνονται υπόψη οι αρχές και οι κανόνες των περιπτώσεων β', γ', ε' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 108. Η υποτροπή αποτελεί ιδιαιτέρως επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της ποινής.»

Το άρθρ. 111, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 112

Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά πέντε (5) έτη από την ημέρα που διαπράχτηκαν. Τα πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του παρόντος παραγράφονται μετά επτά (7) έτη. Κατ' εξαίρεση για το πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107, η παραγραφή αρχίζει από την ημερομηνία που ο αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση της τέλεσης της πράξης.

2. Πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα. Για τα παραπτώματα αυτά οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

3. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές ο συνολικός χρόνος παραγραφής ως την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη και προκειμένου για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του παρόντος, τα δέκα (10) έτη.

4. Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται επίσης από την τέλεση νέου πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο αποσκοπεί στην απόκρυψη ή την παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης του πρώτου. Στην περίπτωση αυτή το πρώτο παράπτωμα παραγράφεται όταν παραγραφεί το δεύτερο, εφόσον η παραγραφή του δεύτερου συντελείται σε χρόνο μεταγενέστερο της παραγραφής του πρώτου.

5. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό.»

Το άρθρ. 112, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 113

Λήξη πειθαρχικής ευθύνης

1. Ο υπάλληλος ο οποίος απώλεσε την υπαλληλική ιδιότητα με οποιονδήποτε τρόπο δεν διώκεται πειθαρχικώς, η πειθαρχική όμως διαδικασία η οποία τυχόν έχει αρχίσει, συνεχίζεται και μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου.

2. Όταν συντρέχει η περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές. Σε περίπτωση που η επιβλητέα πειθαρχική ποινή είναι ανώτερη του προστίμου, το πειθαρχικό συμβούλιο την μετατρέπει ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος σε ποινή προστίμου αποδοχών έως δώδεκα (12) μηνών, με δυνατότητα επιβολής και διοικητικής κύρωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 109.»

Το άρθρ. 113, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 114

Σχέση της πειθαρχικής διαδικασίας με την ποινική δίκη

1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική ή άλλη δίκη.

2. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική διαδικασία. Το πειθαρχικό όργανο όμως μπορεί με απόφασή του, η οποία είναι ελευθέρως ανακλητή, να διατάξει, για εξαιρετικούς λόγους, την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Αναστολή δεν επιτρέπεται σε περίπτωση που το πειθαρχικό παράπτωμα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας.

3. Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα, μόνο ως

προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος.

4. Αν μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης με την οποία απαλλάσσεται ο υπάλληλος ή επιβάλλεται ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση παραπτώματος της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 109 του παρόντος, η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 143. Επίσης επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία, αν μετά την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης, με την οποία επιβάλλεται οποιαδήποτε ποινή, εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη ή την παράλειψη, για την οποία τιμωρήθηκε πειθαρχικά ο υπάλληλος.

5. Η επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας επιτρέπεται και όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική πειθαρχική απόφαση, χωρίς να έχει λάβει υπόψη καταδικαστική ποινική απόφαση που προηγήθηκε.

«6. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών έχει υποχρέωση να ανακοινώνει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου κάθε ποινική δίωξη που ασκείται κατ' αυτού. Ο Γραμματέας του Δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου υποχρεούται να ανακοινώνει αμέσως στην ίδια αρχή τα παραπεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας καθώς και τις εκδιδόμενες σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, καταδικαστικές ή αθωωτικές αποφάσεις κατά του υπαλλήλου. Σε περίπτωση εγκλεισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, ο διευθυντής φυλακών γνωστοποιεί τούτο, χωρίς καθυστέρηση, στην προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου.

Με την επιφύλαξη των καταδικαστικών αποφάσεων όπου η άσκηση της πειθαρχικής δίωξης είναι υποχρεωτική, τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα οφείλουν εντός είκοσι (20) ημερών μετά την ως άνω ενημέρωσή τους να αποφαινούνται αιτιολογημένα για την άσκηση ή μη πειθαρχικής δίωξης σε βάρος του υπαλλήλου.»

Η παρ. 6 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. 19 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

Το άρθρ. 114, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 115

Αυτοτέλεια κολασίμου του πειθαρχικού παραπτώματος

Σε περίπτωση αποκατάστασης, απονομής χάριτος ή άρσης με οποιονδήποτε άλλο τρόπο του κολασίμου ή μεταβολής των συνεπειών της ποινικής καταδίκης, δεν αίρεται το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.»

Το άρθρ. 115, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

«Άρθρο 116

Πειθαρχικά όργανα

Πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους ασκούν:

- α) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους,
- β) το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου,
- γ) το πειθαρχικό συμβούλιο του οικείου φορέα,
- δ) το πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τις περιπτώσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος,
- ε) το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο,
- στ) ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης,
- ζ), το διοικητικό εφετείο και
- η) το Συμβούλιο της Επικρατείας.»

Το άρθρ. 116, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 117

Πειθαρχικώς προϊστάμενοι

1. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους είναι:

- α) ο Υπουργός,
- β) ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου ή Γενικής Γραμματείας,
- γ) ο Γενικός Γραμματέας αυτοτελούς υπηρεσίας,
- δ) ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- ε) ο Ειδικός Γραμματέας,
- στ) ο Ελεγκτής Νομιμότητας,
- ζ) ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης,
- η) ο προϊστάμενος διεύθυνσης.

2. Επίσης πειθαρχικώς προϊστάμενοι είναι:

α) Ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων και οι αρχηγοί του στρατού, του ναυτικού και της αεροπορίας, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος για τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

β) Οι διοικητές μονάδων και σχολών των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος για τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

γ) Οι διευθυντές καταστημάτων ή οι προϊστάμενοι υπηρεσιών εφόσον είναι ανώτατοι ή ανώτεροι αξιωματικοί, για τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

δ) Ο διοικητής του Αγίου Όρους για όλους τους πολιτικούς υπαλλήλους που υπάγονται στην αρμοδιότητά του.

ε) Ο πρόεδρος ή ο επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής για τους υπαλλήλους της.

3. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου είναι:

α) Ο διοικητής ή ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας, για όλους τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου.

β) Ο πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών για τους υπαλλήλους της.

γ) Ο πρύτανης ΑΕΙ για όλους τους υπαλλήλους αυτού και ο κοσμήτορας σχολής ΑΕΙ για τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτόν.

δ) Ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης ή ο προϊστάμενος διεύθυνσης για τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

4. Πειθαρχική εξουσία μπορεί να ασκεί και ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης:

α) στους υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους, μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους, άρνηση συνεργασίας με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), παράλειψη ανάρτησης ή πλημμελή ανάρτηση πράξεων που προβλέπονται από την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3861/2010 και μη εφαρμογή των περί απλούστευσης των διαδικασιών και καταπολέμησης της γραφειοκρατίας διατάξεων,

β) στους υπαλλήλους των Κ.Ε.Π. για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα. Ειδικά για τους υπαλλήλους των Κ.Ε.Π. που ανήκουν στους ΟΤΑ ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ασκεί πειθαρχική δίωξη ενώπιον του αρμοδίου οργάνου κατά την κείμενη νομοθεσία.»

Το άρθρ. 117, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 118

Αρμοδιότητα πειθαρχικώς προϊσταμένων

1. Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλουν την ποινή της έγγραφης επίπληξης. Την ποινή του προστίμου μπορούν να επιβάλλουν οι εξής με τις πιο κάτω διακρίσεις:

α) Ο Υπουργός έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών.

β) Ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου ή Γενικής Γραμματείας ή αυτοτελούς υπηρεσίας, ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο Ειδικός Γραμματέας, ο Ελεγκτής Νομιμότητας, ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων και οι αρχηγοί του στρατού ξηράς, του ναυτικού και της αεροπορίας, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος έως και τις αποδοχές δύο (2) μηνών.

γ) Οι διοικητές μονάδων και σχολών των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος, οι διευθυντές καταστημάτων και οι προϊστάμενοι στρατιωτικών υπηρεσιών ή υπηρεσιών των σωμάτων ασφαλείας ή του λιμενικού σώματος αν είναι ανώτατοι αξιωματικοί έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός και αν είναι ανώτεροι έως και το ένα δεύτερο των μηνιαίων αποδοχών.

δ) Ο διοικητής του Αγίου Όρους, ο πρόεδρος ή ο επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, ο διοικητής ή ο πρόεδρος συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας νομικού προσώπου έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός.

ε) Ο πρύτανης ΑΕΙ έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός. Ο κοσμήτορας σχολής ΑΕΙ, έως και τα δύο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών.

στ) Ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης έως και τα δύο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών.

ζ) Ο προϊστάμενος διεύθυνσης έως και το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών.

2. Η αρμοδιότητα των πειθαρχικώς προϊσταμένων είναι αμεταβίβαστη, εκτός εάν από διάταξη νόμου προβλέπεται διαφορετικά.

3. Αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι εκείνος στον οποίο υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 117. Αν ο υπάλληλος υπηρετεί σε άλλη

υπηρεσία από αυτή της οργανικής του θέσης, αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι ο προϊστάμενος της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος, εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή.

4. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι και το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως.

5. Αν έχουν επιληφθεί αρμοδίως περισσότεροι πειθαρχικώς προϊστάμενοι, η πειθαρχική διαδικασία συνεχίζεται μόνο από εκείνον που κάλεσε πρώτος σε απολογία τον υπάλληλο. Ο ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος ή το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου έχουν, σε κάθε περίπτωση, δικαίωμα να ζητήσουν την παραπομπή σε αυτούς της πειθαρχικής υπόθεσης, εφόσον δεν έχει εκδοθεί πειθαρχική απόφαση. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης νοείται ως ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος.

6. Αν ο πειθαρχικώς προϊστάμενος, ο οποίος έχει επιληφθεί, κρίνει ότι το παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς του, παραπέμπει την υπόθεση σε οποιονδήποτε ανώτερο αυτού πειθαρχικώς προϊστάμενο μέχρι και τον Υπουργό ή και το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αν πρόκειται για υπάλληλο του νομικού προσώπου. Αν και ο Υπουργός ή το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου κρίνει ότι η προσήκουσα ποινή είναι ανώτερη και της δικής του αρμοδιότητας, παραπέμπει το θέμα στο πειθαρχικό συμβούλιο. Στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος η παραπομπή γίνεται στο πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.»

Το άρθρ. 118, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 119

Αρμοδιότητα διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Τα διοικητικά συμβούλια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορεί να επιβάλουν τις ποινές της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών.»

Το άρθρ. 119, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 120

Αρμοδιότητα πειθαρχικών συμβουλίων

1. Τα πειθαρχικά συμβούλια μπορεί να επιβάλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.

Τα πειθαρχικά συμβούλια κρίνουν σε πρώτο βαθμό ύστερα από παραπομπή της υπόθεσης σε αυτά και σε δεύτερο βαθμό ύστερα από άσκηση ένστασης κατά αποφάσεων πειθαρχικών προϊσταμένων.

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφαιίνεται σε δεύτερο βαθμό ύστερα από ένσταση κατά αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων και σε πρώτο βαθμό για την εκδίκαση του παραπτώματος της παραγράφου 2 του άρθρου 122 του παρόντος. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο των ανωτάτων υπαλλήλων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., το οποίο κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

2. Αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος. Προκειμένου για υπάλληλο ο οποίος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος υπηρετεί με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση σε άλλη υπηρεσία, αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή.

3. Συγκρούσεις αρμοδιότητας μεταξύ περισσότερων πειθαρχικών συμβουλίων για την κρίση του ίδιου παραπτώματος αίρονται από τον πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Οι καταφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση ενός τουλάχιστον από τα συμβούλια που έχουν επιληφθεί. Οι αποφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον οι αποφάσεις δύο τουλάχιστον συμβουλίων που έχουν κηρυχθεί αναρμόδια, είναι τελεσίδικες. Για την άρση απαιτείται αίτηση της υπηρεσίας ή του υπαλλήλου. Αν πρόκειται για καταφατική σύγκρουση, την άρση μπορεί να τη ζητήσει και ο πρόεδρος ενός από τα πειθαρχικά συμβούλια που έχουν επιληφθεί.»

Το άρθρ. 120, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 121

Ενιαία κρίση πειθαρχικών παραπτώματων

1. Περισσότερα του ενός πειθαρχικά παραπτώματα του ίδιου υπαλλήλου είναι δυνατόν, κατά την κρίση του πειθαρχικού οργάνου, να κρίνονται ενιαίως, εφόσον σχετίζονται με καθήκοντα υπηρεσιών του ίδιου Υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

2. Περισσότεροι υπάλληλοι που διώκονται για το ίδιο ή για συναφή πειθαρχικά παραπτώματα, είναι δυνατόν να κρίνονται ενιαίως, εφόσον συντρέχει η προϋπόθεση της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αν στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου τα πειθαρχικά όργανα που είναι αρμόδια να επιληφθούν είναι διαφορετικά, αρμόδιο για την κρίση όργανο είναι:

α) μεταξύ περισσότερων πειθαρχικώς προϊσταμένων ο ιεραρχικώς ανώτερος, και σε περίπτωση προϊσταμένων του αυτού ιεραρχικού επιπέδου, εκείνος που έχει επιληφθεί πρώτος,

β) μεταξύ περισσότερων πειθαρχικών συμβουλίων, εκείνο που έχει επιληφθεί πρώτο και

γ) μεταξύ πειθαρχικώς προϊσταμένου, διοικητικού συμβουλίου των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και πειθαρχικού συμβουλίου, το τελευταίο.»

Το άρθρ. 121, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΩΞΗΣ

«Άρθρο 122

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

«1. Η πειθαρχική δίωξη αρχίζει είτε με την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο είτε με την παραπομπή του στο πειθαρχικό συμβούλιο. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται το αργότερο εντός δύο μηνών από την κλήση σε απολογία είτε με την έκδοση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου είτε με παραπομπή ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου. Σε περίπτωση παραπομπής ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου, η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών από την παραπομπή εκτός αν απαιτείται η διεξαγωγή ανάκρισης οπότε ολοκληρώνεται εντός τεσσάρων μηνών.»

Η παρ. 1 που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από την Υποπαρ. ΣΤ.6 της Παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου Νομ. 4152/8-9 Μαΐου 2013 (ΦΕΚ Α' 107), Τομ. 25, Κεφ. Γ, Θέμα β, σελ. 212,528, αριθ. 110.

2. Η υπαίτια παράβαση των διατάξεων των δύο τελευταίων εδαφίων της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. Το παράπτωμα αυτό, για τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου, εκδικάζεται μετά από παραπομπή ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 8 του άρθρου 146Α.»

Το άρθρ. 122, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 123

Παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο

1. Αν ο Υπουργός κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα τιμωρείται με ποινή μεγαλύτερη της αρμοδιότητάς του, παραπέμπει την υπόθεση στο πειθαρχικό συμβούλιο. Για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου η πειθαρχική υπόθεση παραπέμπεται για τον ίδιο λόγο στο πειθαρχικό συμβούλιο από το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου. Η παραπομπή είναι υποχρεωτική όταν υπάρχει αιτιολογημένη πρόταση αρμόδιας υπηρεσίας.

2. Ο Υπουργός ή ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης όταν λάβει γνώση πειθαρχικού παραπτώματος που τελέστηκε από υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, το οποίο εποπτεύεται από αυτόν, παραπέμπει την υπόθεση ενώπιον του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου για την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

3. Δεν επιτρέπεται παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο μετά την έκδοση οριστικής απόφασης για το ίδιο παράπτωμα από οποιοδήποτε πειθαρχικό όργανο.»

Το άρθρ. 123, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 124

Διαδικασία και συνέπειες παραπομπής

1. Στο έγγραφο, με το οποίο η υπόθεση παραπέμπεται στο πειθαρχικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 123 του παρόντος, πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς κατά τόπο και χρόνο τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα και ο διωκόμενος υπάλληλος.

2. Το παραπεμπτήριο έγγραφο κοινοποιείται στον διωκόμενο υπάλληλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138 και αποστέλλεται με το φάκελο της υπόθεσης στο πειθαρχικό συμβούλιο. Αν κατά τη διαδικασία ανακύψουν ευθύνες και για άλλους υπαλλήλους που δεν περιλαμβάνονται στο παραπεμπτήριο έγγραφο, το συμβούλιο τους καλεί σε απολογία και συνεχίζει την περαιτέρω διαδικασία χωρίς γνωστοποίηση του παραπεμπτηρίου. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να αποφασίζει τη συνεκδίκηση των παραπτώματων αυτών με τα παραπτώματα των περιλαμβανομένων στο παραπεμπτήριο.

3. Η έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου καταργεί την εκκρεμή πειθαρχική διαδικασία ενώπιον άλλου πειθαρχικού οργάνου.

4. Το παραπεμπτήριο έγγραφο δεν ανακαλείται.»

Το άρθρ. 124, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ-ΕΝΟΡΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΑΝΑΚΡΙΣΗ

«Άρθρο 125

Προκαταρκτική εξέταση

1. Προκαταρκτική εξέταση είναι η άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων για να διαπιστωθεί η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος και οι συνθήκες τέλεσής του.

2. Προκαταρκτική εξέταση μπορεί να ενεργήσει ή να διατάξει κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος του υπαλλήλου. Η προκαταρκτική εξέταση περατώνεται εντός μηνός από την ημερομηνία κατά την οποία ο πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση των περιστατικών, που πιθανόν συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα ή, αν η προκαταρκτική εξέταση διεξάγεται από υπάλληλο ύστερα από εντολή του πειθαρχικώς προϊσταμένου, από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε στον υπάλληλο η απόφαση της ανάθεσής της.

3. Αν αυτός που ενεργεί προκαταρκτική εξέταση κρίνει, με βάση τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί, ότι δεν συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης, περατώνει την εξέταση με αιτιολογημένη έκθεσή του. Στην περίπτωση αυτή δεν αποκλείεται η ενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο. Αν, αντιθέτως, αυτός που ενεργεί προκαταρκτική εξέταση κρίνει ότι έχει διαπραχθεί πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο τιμωρείται με ποινή της αρμοδιότητάς του, καλεί τον υπάλληλο σε απολογία σύμφωνα με το άρθρο 134 του παρόντος. Αν κρίνει, είτε πριν από την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία είτε μετά την απολογία του, ότι δικαιολογείται η επιβολή βαρύτερης ποινής, ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 118 του παρόντος. Αν, τέλος, κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση, διατάσσει την ενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης.»

«4. Κατά την προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται για υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα, προστατεύεται πλήρως η ανωνυμία των υπαλλήλων, οι οποίοι, χωρίς να εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των ως άνω πράξεων ή να αποβλέπουν σε ίδιον όφελος, συμβάλλουν ουσιωδώς, με τις πληροφορίες που παρέχουν, στην αποκάλυψη και δίωξή τους, ακόμα και αν αυτοί δεν έχουν χαρακτηριστεί ως μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45B του Κώδικα

Ποινικής Δικονομίας. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξετάσεως η ανωνυμία του υπαλλήλου προστατεύεται εφόσον αυτός υπάγεται στο καθεστώς της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 2928/2001.»

Το άρθρ. 125, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α'54), κατωτ. αριθ. 226.

Η παρ. 4 προστέθηκε με την υποπερίπτ. γ' της περίπτ. 6 της Υποπαρ. ΙΕ.17 της Παρ. ΙΕ άρθρου πρώτου Νομ. 4254/7-7 Απρ. 2014 (ΦΕΚ Α' 85), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 4.

«Άρθρο 126

Ένορκη διοικητική εξέταση

1. Ένορκη διοικητική εξέταση (Ε.Δ.Ε.) ενεργείται κάθε φορά που η υπηρεσία έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Η εξέταση αυτή αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και τον προσδιορισμό των προσώπων που τυχόν ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί. Η ένορκη διοικητική εξέταση δεν συνιστά έναρξη πειθαρχικής δίωξης.

2. Η ένορκη διοικητική εξέταση διατάσσεται από οποιονδήποτε πειθαρχικώς προϊστάμενο και ενεργείται από μόνιμο υπάλληλο με βαθμό τουλάχιστον Γ' του ίδιου Υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και σε καμία περίπτωση κατώτερου βαθμού εκείνου στον οποίο αποδίδεται η πράξη. Η ενέργεια της ένορκης διοικητικής εξέτασης μπορεί να ανατίθεται και σε μόνιμο δημόσιο υπάλληλο τουλάχιστον με βαθμό Γ' άλλου Υπουργείου ή, προκειμένου για νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, του Υπουργείου που το εποπτεύει. Η ένορκη διοικητική εξέταση περατώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε στον υπάλληλο η απόφαση ανάθεσης διεξαγωγής της. Ο υπάλληλος, ο οποίος διεξάγει την ένορκη διοικητική εξέταση, μπορεί να ζητήσει, με πλήρως αιτιολογημένη αίτησή του, παράταση της προθεσμίας αυτής έως ένα μήνα.

Αν ο υπάλληλος, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος, είναι προϊστάμενος οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου, η εντολή για διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης ανατίθεται σε προϊστάμενο τουλάχιστον ίδιου επιπέδου οργανικής μονάδας.

3. Κατά την εξέταση του υπαλλήλου, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 130 παράγραφος 3 και 132 του παρόντος.

4. Η ένορκη διοικητική εξέταση ολοκληρώνεται με την υποβολή αιτιολογημένης έκθεσης του υπαλλήλου που την ενεργεί. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται, με όλα τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, στον πειθαρχικώς προϊστάμενο ο οποίος διέταξε τη διενέργεια της εξέτασης. Εφόσον με την έκθεση διαπιστώνεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο, ο πειθαρχικώς προϊστάμενος υποχρεούται να ασκήσει πειθαρχική δίωξη.

5. Διατάξεις που προβλέπουν τη διενέργεια ένορκων διοικητικών εξετάσεων οποιασδήποτε μορφής από ειδικά όργανα δεν θίγονται.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 5, 7 και 8 του άρθρου 127, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 129 και 131 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως.»

Το άρθρ. 126, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 127

Πειθαρχική ανάκριση

1. Πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται υποχρεωτικά κατά τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου. Κατ' εξαίρεση δεν είναι υποχρεωτική η ανάκριση στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτουν από το φάκελο κατά τρόπο αναμφισβήτητο,

β) όταν ο υπάλληλος ομολογεί με την απολογία του κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση ότι διέπραξε το πειθαρχικό παράπτωμα,

γ) όταν ο υπάλληλος συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που αποτελεί συγχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα,

δ) όταν έχει προηγηθεί ανάκριση ή προανάκριση συμφώνως με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για ποινικό αδίκημα που αποτελεί και πειθαρχικό παράπτωμα,

ε) όταν έχει διενεργηθεί, πριν την έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου, Ε.Δ.Ε. ή άλλη ένορκη εξέταση κατά την οποία διαπιστώθηκε διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο. Το ίδιο ισχύει όταν η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτει από έκθεση δικαστικού οργάνου ή άλλου ελεγκτικού οργάνου της διοίκησης.

2. Η πειθαρχική ανάκριση διεξάγεται από υπάλληλο τουλάχιστον ομοιόβαθμο του διωκομένου που μπορεί να είναι και μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου. Αν σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δεν υπάρχει επαρκής αριθμός υπαλλήλων που να πληροί την ανωτέρω προϋπόθεση, η διεξαγωγή της πειθαρχικής ανάκρισης ανατίθεται σε υπάλληλο του εποπτεύοντος Υπουργείου.

3. Δεν ενεργούν πειθαρχική ανάκριση: α) τα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται το πειθαρχικό παράπτωμα, β) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι που έχουν εκδώσει την πειθαρχική απόφαση η οποία κρίνεται κατ' ένσταση, γ) τα πρόσωπα που έχουν ενεργήσει ένορκη διοικητική εξέταση και δ) τα πρόσωπα που έχουν ασκήσει την πειθαρχική δίωξη.

Ο εγκαλούμενος μπορεί να ζητήσει με έγγραφη αίτηση μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την κλήση του για εξέταση την εξαίρεση εκείνου που διεξάγει την ανάκριση. Στην αίτηση πρέπει να εκτίθενται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο οι λόγοι της εξαίρεσης και να αναφέρονται τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνονται οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί. Για την αίτηση εξαίρεσης αποφασίζει το πειθαρχικό συμβούλιο χωρίς τη συμμετοχή εκείνου, του οποίου ζητείται η εξαίρεση, που αναπληρώνεται νομίμως. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, οι ανακριτικές πράξεις που στο μεταξύ ενεργήθηκαν, είναι άκυρες και επαναλαμβάνονται εξ αρχής.

4. Όποιος διεξάγει ανάκριση δικαιούται να ενεργήσει ανακριτικές πράξεις και εκτός της έδρας του. Επίσης, δικαιούται να ζητήσει την ενέργεια ανακριτικών πράξεων και εκτός της έδρας του από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.

5. Η πειθαρχική ανάκριση είναι μυστική.

6. Η πειθαρχική ανάκριση περατώνεται εντός μηνός από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου στον υπάλληλο, που θα τη διενεργήσει, ο οποίος μπορεί να ζητήσει με πλήρως αιτιολογημένη αίτησή του, παράταση της προθεσμίας αυτής. Η παράταση αυτή δεν υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα.

7. Η πειθαρχική ανάκριση μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα και άλλων παραπτωμάτων του ίδιου υπαλλήλου εφόσον προκύπτουν επαρκή στοιχεία.

8. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος ο οποίος ορίζεται από τον ενεργούντα την ανάκριση.»

Το άρθρ. 127, όπως και το Μέρος Ε΄ στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 128

Ανακριτικές πράξεις

1. Ανακριτικές πράξεις είναι:

- α) η αυτοψία,
- β) η εξέταση μαρτύρων,
- γ) η πραγματογνωμοσύνη,
- δ) η εξέταση του διωκομένου.

2. Δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανακριτικής πράξης θέμα που κατά το νόμο καλύπτεται: α) από το απόρρητο της υπηρεσίας, εκτός αν συμφωνεί η αρμόδια Αρχή, ή β) από το κατά νόμο επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.

3. Για την ανακριτική πράξη συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από όσους συνέπραξαν. Αν κάποιος από τους μάρτυρες είναι αναλφάβητος ή αρνείται να υπογράψει ή βρίσκεται σε φυσική αδυναμία να υπογράψει, γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση.»

Το άρθρ. 128, όπως και το Μέρος Ε΄ στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 129

Αυτοψία

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 127 του παρόντος, η αυτοψία διενεργείται αυτοπροσώπως από εκείνον που διεξάγει την πειθαρχική ανάκριση με την παρουσία γραμματέα.

2. Η αυτοψία δημόσιων εγγράφων ή εγγράφων ιδιωτικών που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή, διενεργείται στο γραφείο όπου φυλάσσονται.

3. Έγγραφα που κατέχονται από ιδιώτη, παραδίδονται στον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικώς μετά το τέλος της πειθαρχικής διαδικασίας. Ο ανακριτής, ύστερα από αίτηση του ιδιώτη, υποχρεούται να χορηγεί ατελώς απόδειξη παραλαβής και επίσημο αντίγραφο των εγγράφων που παραλήφθηκαν. Κατ' εξαίρεση η αυτοψία ιδιωτικών εγγράφων, τα οποία είναι απολύτως αναγκαία για τη διεκπεραίωση τρέχουσας υπόθεσης του κατόχου τους ή άλλου προσώπου, διενεργείται από τον ανακριτή στον τόπο όπου βρίσκονται.»

Το άρθρ. 129, όπως και το Μέρος Ε΄ στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 130

Μάρτυρες

1. Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Η μη εμφάνιση ή η άρνηση κατάθεσης του μάρτυρα χωρίς εύλογη αιτία αποτελεί πλημμέλημα και αν είναι υπάλληλος και πειθαρχικό παράπτωμα. Εύλογη αιτία θεωρείται και η συγγένεια του διωκόμενου με το μάρτυρα σε ευθεία γραμμή ή έως και το δεύτερο βαθμό σε πλάγια γραμμή.

3. Ο διωκόμενος δικαιούται κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής ανάκρισης και της ένορκης διοικητικής εξέτασης και μέχρι το τέλος της εξέτασής του να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων. Ο ανακριτής υποχρεούται να εξετάσει πέντε τουλάχιστον από τους προτεινόμενους μάρτυρες.

4. Αν η ένορκη διοικητική εξέταση δεν στρεφόταν κατά συγκεκριμένου προσώπου, το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να διενεργήσει συμπληρωματική ανάκριση, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στον διωκόμενο να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων, εκτός εάν αυτός δηλώσει ενώπιον του συμβουλίου ότι δεν επιθυμεί να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων.»

Το άρθρ. 130, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 131

Πραγματογνώμονες

Ως πραγματογνώμονες ορίζονται δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και Ο.Τ.Α., καθώς και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος. Οι πραγματογνώμονες, πριν από τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

Το άρθρ. 131, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 132

Εξέταση διωκόμενου

Κατά την πειθαρχική ανάκριση καλείται οπωσδήποτε για εξέταση ο διωκόμενος υπάλληλος. Ο υπάλληλος εξετάζεται ανωμοτί και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου. Η μη προσέλευση του διωκόμενου ή η άρνηση του να εξετασθεί, δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης.»

Το άρθρ. 132, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 133

Ενέργειες μετά την ανάκριση

1. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν λάβει το παραπεμπτήριο έγγραφο, ορίζει ως εισηγητή της πειθαρχικής υπόθεσης ένα από τα μέλη του συμβουλίου, στο οποίο και παραδίδεται ο φάκελος.

2. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν διαβιβαστεί σε αυτόν το πόρισμα της πειθαρχικής ανάκρισης ή, σε περίπτωση μη διενέργειας ανάκρισης κατά το άρθρο 127 παράγραφος 1 του παρόντος, όταν κρίνει ότι η υπόθεση είναι ώριμη για συζήτηση, την εισάγει στο πειθαρχικό συμβούλιο για να αποφασίσει την κλήση σε απολογία του διωκόμενου υπαλλήλου ή την απαλλαγή του χωρίς αυτή.»

Το άρθρ. 133, όπως και το Μέρος Ε΄ στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΠΟΛΟΓΙΑ

«Άρθρο 134

Κλήση σε απολογία

1. Πειθαρχική ποινή δεν επιβάλλεται, εάν ο υπάλληλος δεν κληθεί προηγουμένως σε απολογία. Η εξέταση του διωκομένου κατά το στάδιο της ένορκης διοικητικής εξέτασης ή της πειθαρχικής ανάκρισης δεν αναπληρώνει την κλήση σε απολογία.

2. Στην κλήση σε απολογία καθορίζεται σαφώς το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για απολογία. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι βραχύτερη από δύο (2) ημέρες, όταν ο υπάλληλος καλείται σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο και από τρεις (3) ημέρες όταν αυτός καλείται από συμβούλιο. Η προθεσμία για απολογία μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά και έως το τριπλάσιο της αρχικής προθεσμίας μετά από αιτιολογημένη έγγραφη αίτηση του διωκομένου. Εκπρόθεσμη απολογία λαμβάνεται υποχρεωτικώς υπόψη, εφόσον υποβάλλεται πριν από την έκδοση της απόφασης.

Η παράλειψη της κλήσης σε απολογία καλύπτεται από την υποβολή έγγραφης απολογίας.

3. Όταν μετά την κλήση του διωκομένου σε απολογία ακολουθεί παραπομπή σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 118 του παρόντος σε ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο ή στο πειθαρχικό συμβούλιο ή στα όργανα του άρθρου 119 του παρόντος, δεν απαιτείται νέα κλήση σε απολογία.

4. Μετά την κλήση σε απολογία η υπόθεση περατούται με την έκδοση απόφασης.»

Το άρθρ. 134, όπως και το Μέρος Ε΄ στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 135

Απολογία

1. Η απολογία υποβάλλεται εγγράφως. Ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου επιτρέπεται στον διωκόμενο και η προφορική συμπληρωματική απολογία.

2. Η απολογία παραδίδεται με απόδειξη στο όργανο το οποίο καλεί σε απολογία. Μπορεί όμως και να αποσταλεί ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου το εμπρόθεσμο της υποβολής της κρίνεται από το χρόνο της ταχυδρόμησης.

3. Πριν από την απολογία ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να λάβει γνώση και αντίγραφο, με δαπάνες του, του φακέλου της πειθαρχικής υπόθεσης. Το γεγονός ότι έλαβε γνώση αποδεικνύεται με πράξη η οποία υπογράφεται από τον υπάλληλο, ο οποίος τηρεί το φάκελο και τον διωκόμενο ή μόνο από τον πρώτο, αν ο δεύτερος αρνηθεί να υπογράψει. Αν ο διωκόμενος υπάλληλος δεν υπηρετεί στην έδρα του οργάνου που τον καλεί σε απολογία, του χορηγείται σχετική άδεια.

4. Με την απολογία του ο υπάλληλος έχει δικαίωμα να ζητήσει εύλογη προθεσμία για να υποβάλει έγγραφα στοιχεία. Η παροχή της προθεσμίας και η διάρκεια της εναπόκειται στην κρίση του οργάνου το οποίο τον καλεί σε απολογία.»

Το άρθρ. 135, όπως και το Μέρος Ε΄ στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

«Άρθρο 136

Προσδιορισμός ημέρας συνεδρίασης - Παράσταση διωκόμενου

1. Μετά την υποβολή της απολογίας ή την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου προσδιορίζει με πράξη του την ημέρα κατά την οποία θα συζητηθεί η υπόθεση. Η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνεδρίασης κοινοποιούνται κατά το άρθρο 138 στον διωκόμενο πριν από τέσσερις (4) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες.

2. Ο διωκόμενος υπάλληλος έχει δικαίωμα να παραστεί είτε αυτοπροσώπως είτε δια ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων και των διοικητικών συμβουλίων των Ν.Π.Δ.Δ.. Η μη προσέλευση του διωκόμενου δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας.

3. Αν το πειθαρχικό συμβούλιο κρίνει ανεπαρκή τα αποδεικτικά στοιχεία, αναβάλλει την κρίση της υπόθεσης και διατάσσει συμπληρωματική ανάκριση.

4. Η υπηρεσία του διωκόμενου υποχρεούται να του χορηγήει ανάλογη άδεια για να προσέλθει ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου κατά την κρίση της υπόθεσής του.»

Το άρθρ. 136, όπως και το Μέρος Ε΄ στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 137

Κωλύματα και εξαίρεση μελών πειθαρχικού συμβουλίου

1. Μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου, που δεν δικαιούνται να διεξάγουν ανάκριση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 127 του παρόντος ή έχουν διενεργήσει πειθαρχική ανάκριση στην κρινόμενη υπόθεση, κωλύονται να μετάσχουν στη σύνθεσή του κατά την κρίση της υπόθεσης αυτής.

2. Ο διωκόμενος μπορεί με έγγραφη αίτησή του να ζητήσει την εξαίρεση μελών του πειθαρχικού συμβουλίου με την προϋπόθεση ότι με τα υπόλοιπα μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, υπάρχει απαρτία. Η αίτηση αυτή που υποβάλλεται δύο (2) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, πρέπει να περιέχει κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο τους λόγους της εξαίρεσης και να συνοδεύεται από τα στοιχεία με τα οποία αυτοί αποδεικνύονται. Για την αίτηση εξαίρεσης το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει αιτιολογημένα με συμμετοχή των νόμιμων αναπληρωτών των μελών των οποίων ζητείται η εξαίρεση. Τα μέλη που εξαιρούνται αντικαθίστανται από τα αναπληρωματικά τους. Αν εξαιρεθεί το τακτικό και το αναπληρωματικό του μέλος, το συμβούλιο συνεδριάζει με τα υπόλοιπα μέλη του εφόσον έχει απαρτία. Η εξαίρεση αναπληρωματικού μέλους μπορεί να ζητηθεί και την ημέρα της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή το συμβούλιο αποφασίζει αμέσως επί της αιτήσεως εξαίρεσεως με τα υπόλοιπα μέλη του.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 114 του παρόντος αποκλείεται να μετάσχει στο πειθαρχικό συμβούλιο ο ανακριτής ή αυτός που συμμετείχε στο πειθαρχικό συμβούλιο κατά την πρώτη κρίση.»

Το άρθρ. 137, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

«Άρθρο 138

Κοινοποιήσεις στον διωκόμενο

Η κλήση σε απολογία και κάθε πρόσκληση ή ειδοποίηση του διωκομένου επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή ή άλλο δημόσιο όργανο στον ίδιο προσωπικά ή στην κατοικία, που έχει δηλώσει στην υπηρεσία του, σε πρόσωπο με το οποίο συνοικεί. Για την επίδοση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίδοση για οποιοδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένης και της περιπτώσεως αγνώστου διαμονής του διωκομένου, το έγγραφο τοιχοκολλάται στο κατάστημα της υπηρεσίας του υπαλλήλου και συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται από έναν μάρτυρα. Σε περίπτωση άρνησης παραλαβής, αυτός που διενεργεί την επίδοση συντάσσει πράξη στην οποία βεβαιώνεται η άρνηση.»

Το άρθρ. 138, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 139

Εκτίμηση αποδείξεων

1. Το πειθαρχικό όργανο εκτιμά ελευθέρως τις αποδείξεις. Για να μορφώσει την κρίση του, μπορεί να λάβει υπόψη του και αποδεικτικά στοιχεία που δεν προκύπτουν από την πειθαρχική διαδικασία αλλά από άλλη νόμιμη διαδικασία, εφόσον έλαβε γνώση τους ο διωκόμενος.

2. Συναφή πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία διαπιστώνονται κατά την εκτίμηση των αποδείξεων, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της ίδιας πειθαρχικής κρίσης μόνον εφόσον ο διωκόμενος κληθεί σε απολογία και γι' αυτά.

3. Η κρίση πρέπει να στηρίζεται σε αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα και να είναι ειδικώς αιτιολογημένη.»

Το άρθρ. 139, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 140

Πειθαρχική απόφαση

1. Η πειθαρχική απόφαση διατυπώνεται εγγράφως.

2. Στην απόφαση μνημονεύονται:

- α) ο τόπος και ο χρόνος έκδοσής της,
- β) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του μονομελούς πειθαρχικού οργάνου ή των μελών του συλλογικού πειθαρχικού οργάνου,
- γ) το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και ο βαθμός του κρινόμενου,
- δ) τα πραγματικά περιστατικά και στοιχεία που συνιστούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος, προσδιορισμένα κατά τόπο και χρόνο,

- ε) η υποβολή ή όχι απολογίας,
- στ) η αιτιολογία της απόφασης,
- ζ) η γνώμη των μελών του συλλογικού οργάνου που μειοψήφησαν και
- η) η απαλλαγή του κρινόμενου ή η ποινή που του επιβάλλεται.

Αν η πειθαρχική απόφαση περί της ενοχής του διωκομένου λαμβάνεται κατά πλειοψηφία, όλα τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου ψηφίζουν για την επιβλητέα ποινή. Λευκή ψήφος ή αποχή από την ψηφοφορία δεν επιτρέπεται. Η παράλειψη των στοιχείων που αναφέρονται στα εδάφια α', β' και γ' εκτός του ονοματεπώνυμου, δεν συνεπάγεται ακυρότητα της απόφασης, εφόσον αυτά προκύπτουν από το φάκελο της υπόθεσης.

3. Η πειθαρχική απόφαση υπογράφεται από το όργανο που την εκδίδει. Όταν αυτή εκδίδεται από συλλογικό όργανο, υπογράφεται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα.

4. Η πειθαρχική απόφαση κοινοποιείται σε αντίγραφο με τη φροντίδα της υπηρεσίας στον υπάλληλο και γνωστοποιείται στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. Η κοινοποίηση της απόφασης στον υπάλληλο ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138 του παρόντος. Στον υπάλληλο γνωστοποιείται επίσης η τυχόν δυνατότητα ασκήσεως ενστάσεως ή προσφυγής, κατά περίπτωση, ενώπιον του αρμοδίου οργάνου και η σχετική προθεσμία ασκήσεώς της.

5. «Η πειθαρχική απόφαση δεν ανακαλείται.»

Η παρ. 5, που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από την Υποπαρ. ΣΤ.4 της Παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου Νομ. 4152/8-9 Μαΐου 2013 (ΦΕΚ Α' 107), Τομ. 25, Κεφ. Γ, Θέμα β, σελ. 212,528, αριθ. 110.

Το άρθρ. 140, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΝΣΤΑΣΗ – ΠΡΟΣΦΥΓΗ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

«Άρθρο 141

Ένσταση

1. Οι αποφάσεις των πειθαρχικώς προϊσταμένων, εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 142 παράγραφος 2 περίπτωση α' και των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119 του παρόντος, υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου.

2. Οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων που κρίνουν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, από τον υπάλληλο που τιμωρήθηκε, στις περιπτώσεις επιβολής της πειθαρχικής ποινής του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών και άνω μέχρι την ποινή της οριστικής παύσης, καθώς και στις περιπτώσεις επιβολής ποινής προστίμου αποδοχών από ένα (1) έως τέσσερις (4) μήνες, εφόσον κατά της απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου έχει ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης. Όλες οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων που κρίνουν σε πρώτο βαθμό υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, υπέρ της διοίκησης, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της επόμενης παραγράφου.

3. Ένσταση ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ή του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου δικαιούνται να ασκήσουν:

α) ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και

«β) υπέρ της διοίκησης ή υπέρ του υπαλλήλου, κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος, οι πρόεδροι των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119 του παρόντος, ο Υπουργός, καθώς και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.»

Η περίπτ. β' που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, τροποποιήθηκε ως άνω από την περίπτ. 1 της Υποπαρ. ΣΤ.2 της Παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου Νομ. 4152/8-9 Μαΐου 2013 (ΦΕΚ Α' 107), Τομ. 25, Κεφ. Γ, Θέμα β, σελ. 212,528, αριθ. 110.

«4. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης ή την πλήρη γνώση αυτής από τον υπάλληλο ή από την περιέλευσή της στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά είκοσι (20) ημέρες για εκείνους που διαμένουν στο εξωτερικό.» Ειδικά στην περίπτωση επιβολής ποινής προστίμου αποδοχών από ένα (1) έως τέσσερις (4) μήνες, όταν ασκείται ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία για την άσκηση ένστασης εκ μέρους του υπαλλήλου αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφων της πειθαρχικής απόφασης και της ένστασης υπέρ της διοίκησης ή από την πλήρη γνώση αυτών. Αν δεν ασκηθεί ένσταση υπέρ της διοίκησης, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής από τον υπάλληλο ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού εφετείου αρχίζει από την κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφου της πειθαρχικής απόφασης που συνοδεύεται από βεβαίωση περί μη ασκήσεως ενστάσεως από τη διοίκηση ή από την πλήρη γνώση αυτών.

Τα δύο πρώτα εδάφ. που είχαν αντικατασταθεί από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, αντικαταστάθηκαν και πάλι ως άνω από την Υποπαρ. ΣΤ.8 της Παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου Νομ. 4152/8-9 Μαΐου 2013 (ΦΕΚ Α' 107), Τομ. 25, Κεφ. Γ, Θέμα β, σελ. 212,528, αριθ. 110.

5. Τα πειθαρχικά συμβούλια και το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, όταν κρίνουν μετά από ένσταση του υπαλλήλου ή υπέρ του, δεν μπορούν να χειροτερεύουν τη θέση του. Όταν κρίνουν ένσταση υπέρ της διοίκησης, δεν μπορούν να επιβάλουν ελαφρότερη ποινή από αυτήν που επιβλήθηκε. Όταν ασκούνται ενστάσεις τόσο από τον υπάλληλο όσο και υπέρ της διοίκησης, το οικείο συμβούλιο τις κρίνει από κοινού και δεν δεσμεύεται ως προς την ποινή που θα επιβάλει.

6. Η προθεσμία για την άσκηση ένστασης και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης. Το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την άμεση εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης αν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος εκτός εάν με αυτή έχει επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού.

Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων κατά το χρόνο της αναστολής διατηρούνται σε ισχύ.

«7. Η ένσταση κατά των αποφάσεων των πειθαρχικώς προϊσταμένων κατατίθεται, με ποινή απαραδέκτου, στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, συντασσόμενης εκθέσεως. Η ένσταση κατά αποφάσεων του πειθαρχικού συμβουλίου που έκρινε σε πρώτο βαθμό κατατίθεται, με ποινή απαραδέκτου, σε αυτό, συντασσόμενης εκθέσεως, το οποίο τη διαβιβάζει αμελλητί στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο με τον πλήρη φάκελο της πειθαρχικής υπόθεσης. Η ένσταση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης αποστέλλεται σε κάθε περίπτωση με συστημένη αλληλογραφία στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τη σύνταξη εκθέσεως κατάθεσης. Ως ημερομηνία κατάθεσης λογίζεται η ημερομηνία κατάθεσης της

συστημένης αλληλογραφίας από το Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης στο Ταχυδρομικό Κατάστημα.»

«Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει για την ένσταση εντός τεσσάρων μηνών από την ημέρα περιέλευσης σε αυτό του πλήρους φακέλου της πειθαρχικής διαδικασίας.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. της παρ. 7 προστέθηκε με την Υποπαρ. ΣΤ.10 της Παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου Νομ. 4152/8-9 Μαΐου 2013 (ΦΕΚ Α' 107), Τομ. 25, Κεφ. Γ, Θέμα β, σελ. 212,528, αριθ. 110.

Τα μέσα σε «» δύο πρώτα εδάφια αντικαταστάθηκαν ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 17 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

Το άρθρ. 141, που είχε τροποποιηθεί από τις παρ. 2 και 4 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α' 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150, αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

8. «Οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων που εκδίδονται μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές του υποβιβασμού και της οριστικής παύσης δεν υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου αλλά σε προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Η παρ. 8 προστέθηκε με την περίπτ. 2 της Υποπαρ. ΣΤ.2 της Παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου Νομ. 4152/8-9 Μαΐου 2013 (ΦΕΚ Α' 107), Τομ. 25, Κεφ. Γ, Θέμα β, σελ. 212,528, αριθ. 110.

«Άρθρο 142

Προσφυγή

1. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές του υποβιβασμού ή της οριστικής παύσης.

2. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του διοικητικού εφετείου έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά:

α) των πειθαρχικών αποφάσεων του Υπουργού, του Διοικητή του Αγίου Όρους, του προέδρου ή του επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, καθώς και του διοικητή ή του προέδρου συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,

β) των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή πλην της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου των αποδοχών έως ενός (1) μηνός με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου,

γ) των αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων, όταν επιβάλλουν την πειθαρχική ποινή του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός έως και τεσσάρων (4) μηνών κατά των οποίων δεν μπορούν να ασκήσουν ένσταση με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 141.

3. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης. Το αίτημα πρέπει να στηρίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία του πειθαρχικού φακέλου. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής αρχίζει από την περιέλευση των πειθαρχικών αποφάσεων στο γραφείο του. Η προσφυγή υπογράφεται

από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και κατά τη συζήτηση παρίσταται μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Αν ο υπάλληλος έχει ασκήσει ήδη ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού εφετείου προσφυγή, κατά της απόφασης του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, που επιβάλλει σε αυτόν την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης, ή την ασκεί ενόσω εκκρεμεί η ανωτέρω προσφυγή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, το εν λόγω δικαστήριο οφείλει να παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς συνεκδίκαση.

4. Η προθεσμία για την άσκηση της ανωτέρω προσφυγής αρχίζει από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου διέπονται από τις κείμενες διατάξεις με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 141 και των διατάξεων του πρώτου εδαφίου της επόμενης παραγράφου.

5. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, με εξαίρεση τις πειθαρχικές αποφάσεις που επιβάλλουν την ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού. Το αρμόδιο διοικητικό εφετείο μπορεί, ύστερα από αίτηση του προσφεύγοντος, με απόφασή του να αναστείλει την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, εφόσον πιθανολογείται ανεπανόρθωτη βλάβη του προσφεύγοντος ή ευδοκίμηση της προσφυγής, εκτός εάν λόγοι δημοσίου συμφέροντος αποκλείουν τη χορήγηση της αναστολής. Στην περίπτωση χορήγησης αναστολής, η εκδίκαση της προσφυγής γίνεται μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) μηνών από τη χορήγησή της, άλλως η χορηγηθείσα αναστολή εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης παύει να ισχύει.

6. Σε κάθε περίπτωση, η εκδίκαση της προσφυγής από το Συμβούλιο της Επικρατείας ή από το αρμόδιο διοικητικό εφετείο γίνεται μέσα σε οκτώ (8) μήνες από την περιέλευσή της στο οικείο δικαστήριο.

7. Το Συμβούλιο της Επικρατείας ή το διοικητικό εφετείο, όταν κρίνουν ύστερα από προσφυγή του υπαλλήλου, δεν μπορούν να χειροτερεύουν τη θέση του.»

Το άρθρ. 142, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 143

Επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας

1. Την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 114 του παρόντος, μπορούν να ζητήσουν: α) τα όργανα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 123 του παρόντος, όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική ποινική απόφαση και β) ο υπάλληλος, όταν έχει εκδοθεί αθωωτική ποινική απόφαση εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από τη δημοσίευσή της.

2. Η αίτηση για την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας απευθύνεται στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο ή στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο κατά περίπτωση, στο οποίο υπαγόταν ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος.

3. Αν έχει εκδοθεί καταδικαστική ποινική απόφαση, κατά την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, μπορεί να επιβληθεί πειθαρχική ποινή ανώτερη από αυτήν που είχε επιβληθεί. Αν έχει εκδοθεί αθωωτική ποινική απόφαση, μπορεί να επιβληθεί ελαφρότερη ποινή ή να απαλλαγεί ο υπάλληλος. Αν ο υπάλληλος είχε τιμωρηθεί με οριστική ή προσωρινή παύση ή υποβιβασμό, το υπηρεσιακό συμβούλιο μπορεί μετά την επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας και την έκδοση απόφασης του

πειθαρχικού συμβουλίου να αποφασίσει και τη βαθμολογική ή μισθολογική του αποκατάσταση. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, ο υπάλληλος παραμένει υπεράριθμος και καταλαμβάνει την πρώτη θέση που κενώνεται.»

Το άρθρ. 143, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ -ΔΑΠΑΝΕΣ

«Άρθρο 144

Εκτέλεση απόφασης

1. Η τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση εκτελείται υποχρεωτικώς. Η εκτέλεση γίνεται από την οικεία υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Παράλειψη εκτέλεσης της ποινής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

2. Σε περίπτωση απόρριψης προσφυγής κατά απόφασης που επιβάλλει την ποινή της οριστικής παύσης, η λύση της υπαλληλικής σχέσης επέρχεται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

3. Κατά το χρόνο της προσωρινής παύσης ο υπάλληλος απέχει από κάθε υπηρεσία. Ο χρόνος της προσωρινής παύσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

4. Όποιος τιμωρείται με υποβιβασμό δεν κρίνεται για προαγωγή ούτε συμμετέχει στη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων, πριν περάσει από την ημερομηνία εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που απαιτείται για προαγωγή.

5. Η πειθαρχική απόφαση, η οποία επιβάλλει πρόστιμο ως ποινή ή χρηματικό ποσό ως διοικητική κύρωση, εκτελείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εντέλλεται την πληρωμή των αποδοχών του υπαλλήλου. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση, το πρόστιμο και το ποσό της διοικητικής κύρωσης εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Για την καταβολή βαρύνεται αποκλειστικά ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και όχι οι κληρονόμοι του.

Το πρόστιμο υπολογίζεται στις αποδοχές που λαμβάνει ο υπάλληλος κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης. Όταν αυτό ορίζεται έως το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του, παρακρατείται εφάπαξ από τις αποδοχές του πρώτου μήνα μετά την τελεσίδικια της απόφασης. Όταν είναι μεγαλύτερο, παρακρατείται τμηματικώς κατά μήνα.

Η μηνιαία παρακράτηση καθορίζεται με την πειθαρχική απόφαση και δεν επιτρέπεται να είναι ανώτερη από το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του υπαλλήλου.

6. Σε περίπτωση που ο διωκόμενος υπάλληλος αθωωθεί αμετάκλητα, περίληψη της απόφασης αναρτάται στο διαδίκτυο ή δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο.»

Το άρθρ. 144, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 145

Διαγραφή πειθαρχικών ποινών

1. Διαγράφονται αυτοδικαίως η ποινή της επίπληξης μετά τρία (3) έτη, του προστίμου μετά οκτώ (8) έτη και οι λοιπές ποινές, εκτός από τις ποινές της οριστικής και προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού, μετά δέκα (10) έτη, εφόσον κατά το

αντίστοιχο χρονικό διάστημα ο υπάλληλος δεν τιμωρήθηκε με άλλη ποινή. Ο χρόνος της διαγραφής υπολογίζεται από την εκτέλεση της πειθαρχικής ποινής.

2. Ο πειθαρχικός φάκελος ποινής που διαγράφεται, αφαιρείται από το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας και δεν επιτρέπεται εφεξής να αποτελεί στοιχείο κρίσης του.»

Το άρθρ. 145, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 146

Δαπάνες πειθαρχικής διαδικασίας

1. Η πειθαρχική διαδικασία διεξάγεται ατελώς.

2. Όταν διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη, οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων εκκαθαρίζονται από το πειθαρχικό όργανο και καταβάλλονται από το Δημόσιο ή το οικείο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.»

Το άρθρ. 146, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΤΜΗΜΑ Γ'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

«Άρθρο 146^Α

Συγκρότηση και λειτουργία Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου

1. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από:

α) Έναν (1) Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρο, που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

β) Τέσσερις (4) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους με ισάριθμους αναπληρωτές τους, που υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

γ) Δύο (2) εν ενεργεία προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με δύο (2) αναπληρωτές τους εν ενεργεία προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων ή διευθύνσεων του ίδιου Υπουργείου. Όλα τα ανωτέρω μέλη ορίζονται από τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

δ) Τον προϊστάμενο της γενικής διεύθυνσης που είναι αρμόδια για θέματα προσωπικού του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται η υπηρεσία ή το οποίο εποπτεύει την υπηρεσία ή το Ν.Π.Δ.Δ. όπου διαπράχθηκε το πειθαρχικό παράπτωμα, με αναπληρωτή του άλλο προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης του ίδιου ως άνω Υπουργείου, οριζόμενους πριν από την έναρξη της θητείας με απόφαση του οικείου Υπουργού. Όταν η πειθαρχική υπόθεση αφορά υπάλληλο Περιφέρειας, στο Συμβούλιο μετέχει ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης της Περιφέρειας Αττικής, που είναι αρμόδιος για θέματα προσωπικού, οριζόμενος με απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής. Προκειμένου για υπαλλήλους Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο μετέχει προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης με τον αναπληρωτή του προϊστάμενο γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

«2. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο λειτουργεί σε δύο τμήματα, καθένα από τα οποία αποτελείται από:»

α) Τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου αναπληρούμενο από τον αρχαιότερο των ορισθέντων Νομικών Συμβούλων του Κράτους.

β) Δύο (2) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους ή τους αναπληρωτές τους.

γ) Ένα τακτικό μέλος της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου, αναπληρούμενο από το αναπληρωματικό του μέλος.

δ) Το τακτικό μέλος της περίπτωσης δ' της προηγούμενης παραγράφου, αναπληρούμενο από το αναπληρωματικό του μέλος.

Γραμματέας των δύο Τμημάτων είναι ο προϊστάμενος της Γραμματείας του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου με δύο αναπληρωτές υπαλλήλους της Γραμματείας.

Με απόφαση του Προέδρου του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται τα μέλη καθενός Τμήματος με τον Γραμματέα και τους αναπληρωτές τους.

Το μέσα σε «» πρώτο εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 18 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

3. Τα μέλη του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται για θητεία δύο (2) ετών που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται κατά το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι.

4. Τα τακτικά μέλη των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Η θητεία τους σε αυτό θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας τους στις οργανικές τους θέσεις και στο βαθμό τον οποίο κατέχουν, για όλες τις συνέπειες. Τα ανωτέρω μέλη μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας, των Τμημάτων και των λοιπών συλλογικών οργάνων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται αποζημίωση των τακτικών μελών του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, καθώς και των αναπληρωματικών μελών ανάλογα με τις συνεδριάσεις στις οποίες μετείχαν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

6. Για τη διαδικασία ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 136, 137, 138, 139 και 140 του παρόντος.

7. Τα πειθαρχικά συμβούλια είναι υποχρεωμένα να ενημερώνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο για την πορεία και την έκβαση των πειθαρχικών υποθέσεων, από την εισαγωγή τους σε αυτά μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης.

8. Με απόφαση του Προέδρου του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκείται πειθαρχική δίωξη ενώπιον του Συμβουλίου αυτού κατά των μελών των πειθαρχικών συμβουλίων που δεν είναι δικαστές και τα οποία παραβαίνουν τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 122 του παρόντος, καθώς και τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Για τα μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων που είναι δικαστές ισχύει για την παραπομπή τους το άρθρο 91 παράγραφος 3 του Συντάγματος.

9. Το έργο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου υποστηρίζεται από γραμματεία, της οποίας η οργάνωση, οι θέσεις προσωπικού και ο τρόπος λειτουργίας καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

10. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο λειτουργεί αποκλειστικά ως πειθαρχικό με την επιφύλαξη του άρθρου 95. Κρίνει σε δεύτερο βαθμό, κατά το νόμο και την ουσία και κατ' εξαίρεση σε πρώτο και τελευταίο βαθμό όταν αυτό προβλέπεται. Το Συμβούλιο αυτό λειτουργεί και ως πειθαρχικό συμβούλιο των ανωτάτων υπαλλήλων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. και κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Η εκδίκαση των ενστάσεων από το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο γίνεται εντός έξι (6) μηνών από την περιέλευσή τους σε αυτό.

11. Ο υπάλληλος μπορεί να παρίσταται ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που κρίνει πειθαρχική του υπόθεση αυτοπροσώπως ή με συμπαράσταση δικηγόρου ή μόνο δια δικηγόρου.

12. Στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο ως εισηγητές ορίζονται, με πράξη του Προέδρου, μόνο μέλη αυτού, τακτικά ή αναπληρωματικά. Τα τμήματα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου βρίσκονται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη τους, στα οποία απαραίτητως πρέπει να περιλαμβάνεται ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Εάν σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες, όσοι ακολουθούν την ασθενέστερη οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες.

13. Η ψηφοφορία των μελών των συμβουλίων γίνεται κατά σειρά αντίστροφη από εκείνη της απόφασης ορισμού τους. Δεν επιτρέπεται η αποχή από την ψηφοφορία ή η λευκή ψήφος.

14. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, όπως ενδεικτικά ο τόπος και ο χρόνος συνεδρίασης, η εν γένει γραμματειακή υποστήριξη αυτού, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

15. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων του ν. 2690/1999 (Α' 45).»

Το άρθρ. 146Α, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

«Άρθρο 146B

Σύσταση - Συγκρότηση και λειτουργία πειθαρχικών συμβουλίων

Με την παρ. 3 άρθρου εβδόμου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, ορίστηκε ότι: «Τα πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 146B συγκροτούνται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση, η θητεία τους αρχίζει από τη συγκρότησή τους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Μέχρι τη συγκρότηση των πειθαρχικών συμβουλίων κατά τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο εξακολουθούν να ασκούν τις πειθαρχικές αρμοδιότητες του παρόντος νόμου τα υπηρεσιακά συμβούλια του ν. 3528/2007 (Α' 26), του ν. 3584/2007 (Α' 143), καθώς και τα υπηρεσιακά συμβούλια που είναι αρμόδια για το προσωπικό που αναφέρεται στις παραγράφους 2, 3, 5 και 7 του άρθρου έκτου. Οι υποθέσεις που εκκρεμούν στα υφιστάμενα υπηρεσιακά - πειθαρχικά συμβούλια διαβιβάζονται στα πειθαρχικά συμβούλια του παρόντος το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη συγκρότησή τους».

1. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστώνται ένα ή περισσότερα πειθαρχικά συμβούλια στα Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες ή Ν.Π.Δ.Δ.. Κατ' εξαίρεση με απόφαση των οικείων Υπουργών επιτρέπεται η σύσταση κοινών πειθαρχικών

συμβουλίων για Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες ή Ν.Π.Δ.Δ.. Με την απόφαση αυτή ορίζεται και η έδρα των κοινών πειθαρχικών συμβουλίων.

«2. Τα πειθαρχικά συμβούλια είναι τριμελή και αποτελούνται από:»

Το μέσα σε «» πρώτο εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 2 του άρθρ. 18 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

«α) Τον Πρόεδρο, ο οποίος είναι πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή εφέτης ή πρόεδρος πρωτοδικών ή πρωτοδίκης των διοικητικών ή των πολιτικών δικαστηρίων ή εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών ή εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας πρωτοδικών με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου ή από τον προϊστάμενο της οικείας εισαγγελίας.»

Η περίπτ. α', που είχε συμπληρωθεί με την Υποπαρ. ΣΤ.1 της Παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου Νομ. 4152/8-9 Μαΐου 2013 (ΦΕΚ Α' 107), Τομ. 25, Κεφ. Γ, Θέμα β, σελ. 212,528, αριθ. 110, αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 3 άρθρ. 18 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

β) Ένα (1) μέλος, ο οποίος είναι πάρεδρος ή δικαστικός αντιπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

γ) Ένα (1) μέλος, ο οποίος είναι μόνιμος υπάλληλος, προϊστάμενος διεύθυνσης Υπουργείου, Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφέρειας ή Ν.Π.Δ.Δ., με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του οργάνου που εκδίδει την απόφαση σύστασης του συμβουλίου της παραγράφου 1. Οι προϊστάμενοι διευθύνσεων υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ύστερα από κλήρωση που γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του παρόντος και υπηρετούν στην έδρα του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου.

3. Με την απόφαση της παραγράφου 1, που εκδίδεται κατά μήνα Δεκέμβριο, ορίζονται τα μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους για θητεία δύο (2) ετών που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται αποζημίωση των τακτικών μελών των πειθαρχικών συμβουλίων, καθώς και των αναπληρωματικών μελών ανάλογα με τις συνεδριάσεις στις οποίες μετείχαν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5. Για τη διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 136,137,138,139 και 140 του παρόντος.

6. Τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών.

7. Ο αναπληρωτής του προέδρου προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 11, 12, 13, 14 και 15 του άρθρου 146Α εφαρμόζονται αναλόγως και στα πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 146Β.

9. Τον Οκτώβριο κάθε άρτιου έτους, κάθε Υπουργείο, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια ή Ν.Π.Δ.Δ. που έχει ένα ή περισσότερα πειθαρχικά συμβούλια καταρτίζει και αποστέλλει στον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου κατάσταση που συνοδεύεται από έγγραφο με το οποίο ζητεί τον ορισμό, ύστερα από κλήρωση, ενός (1) προϊσταμένου διεύθυνσης με τον αναπληρωτή του για κάθε

πειθαρχικό συμβούλιο. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει όλους τους προϊσταμένους των διευθύνσεων, των οποίων ο υπολειπόμενος χρόνος έως την αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής τους σχέσης είναι τουλάχιστον τρία (3) έτη και περιέχει τα εξής στοιχεία: ονοματεπώνυμο, κλάδο, βαθμό και αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.). Για τις υπηρεσίες που έχουν και περιφερειακές μονάδες, οι καταστάσεις καταρτίζονται κατά περιφερειακή ενότητα, στην οποία εδρεύουν οι υπηρεσίες. Ο Πρόεδρος του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου προβαίνει σε κλήρωση σε δημόσια συνεδρίαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου από συγκεντρωτική κατάσταση κατά περιφερειακή ενότητα για τα Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες και Ν.Π.Δ.Δ.. Ο αριθμός των προϊσταμένων διευθύνσεων που προκύπτει από την κλήρωση είναι τουλάχιστον διπλάσιος σε σχέση με τον αριθμό των προϊσταμένων που απαιτούνται για όλα τα πειθαρχικά συμβούλια.

«Εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί, μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε άρτιου έτους, η διαδικασία σύστασης πειθαρχικών συμβουλίων στις υπηρεσίες του πρώτου εδαφίου, η κλήρωση διενεργείται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου για τα συσταθέντα πειθαρχικά συμβούλια των ανωτέρω υπηρεσιών, με βάση τις καταστάσεις των προϊσταμένων διευθύνσεων που έχουν αποστείλει οι υπηρεσίες αυτές. Για τα λοιπά πειθαρχικά συμβούλια των ως άνω υπηρεσιών διενεργείται, μετά τη σύστασή τους, συμπληρωματική κλήρωση με βάση τις καταστάσεις των προϊσταμένων διευθύνσεων της αρχικής κλήρωσης, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι κληρωθέντες σε αυτή προϊστάμενοι διευθύνσεων.

Σε περίπτωση κατά την οποία υπηρεσίες του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου έχουν μεν συστήσει πειθαρχικά συμβούλια, αλλά δεν έχουν αποστείλει, μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε άρτιου έτους, καταστάσεις προϊσταμένων διευθύνσεων η κλήρωση διενεργείται, για το σύνολο των υπηρεσιών για τις οποίες έχουν συσταθεί πειθαρχικά συμβούλια, με βάση τις καταστάσεις που έχουν αποστείλει οι λοιπές υπηρεσίες. Οι καταστάσεις που αποστέλλονται μεταγενεστέρως λαμβάνονται υπόψη για τυχόν συμπληρωματικές κληρώσεις.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν γίνεται κλήρωση για το σύνολο των υπηρεσιών του πρώτου εδαφίου, δεν ισχύουν τα οριζόμενα στο πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Οι ως άνω διατάξεις καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς διαδικασίες.»

Τα μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκαν με την περίπτ. 10 της Υποπαρ. Ζ.3. της Παρ. Ζ του άρθρου πρώτου Νομ. 4093/9-12 Νοεμ. 2012 (ΦΕΚ Α' 222), Τομ. 25, Κεφ. Β, Θέμα αα, σελ. 108, αριθ. 2.

10. Κάθε υπηρεσία υποχρεούται να κοινοποιεί στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο την απόφαση σύστασης, συγκρότησης όλων των πειθαρχικών συμβουλίων όλων των υπηρεσιών.

11. Πειθαρχικά συμβούλια που ορίζονται με ειδικές διατάξεις και δεν καταργούνται με τον παρόντα νόμο εξακολουθούν να υφίστανται.»

Το άρθρ. 146B, όπως και το Μέρος Ε' στο σύνολό του αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΛΥΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΛΥΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Άρθρο 147

Λόγοι λύσης

Η υπαλληλική σχέση λύεται με το θάνατο, την αποδοχή της παραίτησης, την έκπτωση και την απόλυση του υπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ

Άρθρο 148

Παραίτηση

1. Η παραίτηση αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως. Αίρεση, όρος ή προθεσμία στην αίτηση παραίτησης θεωρούνται ότι δεν έχουν γραφεί.

2. Η παραίτηση θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί αν κατά την υποβολή της εκκρεμεί ποινική δίωξη για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στην περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 ή για κακούργημα ή πειθαρχική δίωξη ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου για παράπτωμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης ή αν η ποινική ή πειθαρχική δίωξη ασκηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της αίτησης παραίτησης και πριν την αποδοχή της.

Στην περίπτωση άσκησης πειθαρχικής δίωξης μετά την υποβολή αίτησης παραίτησης, εφόσον η πειθαρχική υπόθεση δεν εκδικασθεί σε πρώτο βαθμό εντός έξι (6) μηνών, ο υπάλληλος δικαιούται να υποβάλει νέα αίτηση παραίτησης κατά τους όρους του παρόντος άρθρου.

3. Ο υπάλληλος, που έχει τις υποχρεώσεις του άρθρου 58, δεν έχει δικαίωμα να παραιτηθεί πριν λήξει ο χρόνος που ορίζεται στη διάταξη αυτή.

4. Ο υπάλληλος μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης παραίτησης μπορεί να την ανακαλέσει εγγράφως, εφόσον αυτή δεν έχει γίνει αποδεκτή σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

5. Η αίτηση παραίτησης γίνεται αποδεκτή με πράξη που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο και δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η υπηρεσία δεν μπορεί να κάνει αποδεκτή την αίτηση παραίτησης πριν από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της. Αν μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης παραίτησης ο υπάλληλος επανέλθει με δεύτερη αίτηση, εμμένοντας στην παραίτηση του, αυτή γίνεται αυτοδικαίως αποδεκτή και λύεται η υπαλληλική σχέση από την ημέρα υποβολής της δεύτερης αίτησης. Η αίτηση παραίτησης θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή και λύεται αυτοδικαίως η υπαλληλική σχέση, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Για τη λύση της υπαλληλικής σχέσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, που ρυθμίζουν την παραίτηση του υπαλλήλου σε ειδικές περιπτώσεις, διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΚΠΤΩΣΗ

Άρθρο 149

Αυτοδίκαιη έκπτωση λόγω ποινικής καταδίκης

Ο υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως της υπηρεσίας, εφόσον με αμετάκλητη δικαστική απόφαση:

α) καταδικασθεί σε ποινή τουλάχιστον πρόσκαιρης κάθειρξης ή σε οποιαδήποτε ποινή για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στην περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος ή σε οποιαδήποτε ποινή για λιποταξία,

β) του επιβληθεί στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων.

Η έκπτωση επέρχεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 150

Επαναφορά στην υπηρεσία μετά από έκπτωση

1. Υπάλληλος που εξέπεσε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του παρόντος, επανέρχεται στην υπηρεσία από την οποία εξέπεσε, μετά από έκδοση προεδρικού διατάγματος κατά το άρθρο 47 παρ. 1 του Συντάγματος, το οποίο αίρει τις συνέπειες της ποινής.

2. Η επαναφορά γίνεται σε κενή οργανική θέση με απόφαση του οικείου Υπουργού και προκειμένου για Ν.Π.Δ.Δ. με απόφαση του μονομελούς οργάνου διοίκησης του και αν αυτό δεν υπάρχει με απόφαση του Δ.Σ. αυτού. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, επαναφέρεται σε προσωποπαγή θέση που συνιστάται με την απόφαση επαναφοράς και καταλαμβάνει την πρώτη θέση που θα κενωθεί, οπότε καταργείται αυτοδικαίως η προσωποπαγής θέση.

Άρθρο 151

Έκπτωση λόγω απώλειας ιθαγένειας

Ο υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως της υπηρεσίας από την ημερομηνία που απώλεσε την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΠΟΛΥΣΗ

Άρθρο 152

Λόγοι απόλυσης

Ο υπάλληλος απολύεται μόνο για τους επόμενους λόγους:

- α) επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης,
- β) σωματική ή πνευματική ανικανότητα,
- γ) κατάργηση της θέσης στην οποία υπηρετεί,
- δ) συμπλήρωση ορίου ηλικίας και τριακονταπενταετίας,
- ε) ακαταλληλότητα κατά το άρθρο 95 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 153

Απόλυση για σωματική ή πνευματική ανικανότητα

1. Ο υπάλληλος απολύεται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, αν διαπιστωθεί σωματική ή πνευματική ανικανότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 100, 165 και 167 του παρόντος. Δεν απολύεται ο υπάλληλος αν η ανικανότητά του επιτρέπει την άσκηση άλλων καθηκόντων.

2. Ο υπάλληλος που απολύεται σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου αναδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 154

Απόλυση λόγω κατάργησης θέσης

1. Ο υπάλληλος απολύεται, αν καταργηθεί η θέση στην οποία υπηρετεί.

2. Αν καταργηθούν ορισμένες μόνο θέσεις του ίδιου κλάδου, απολύονται οι υπάλληλοι οι οποίοι συγκεντρώνουν τα λιγότερα ουσιαστικά προσόντα, ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

3. Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περίπτωση κατάργησης θέσεων μετά από συγχώνευση κλάδων ή υπηρεσιών.

4. Οι κατά τις ανωτέρω διατάξεις προς απόλυση υπάλληλοι δικαιούνται, με αίτηση τους, να μεταταγούν σε κενή οργανική θέση άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ.. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία μετάταξης.

Εκδόθηκε το Π.Δ. 117/4 Αυγ.-1 Σεπτ. 2008 (ΦΕΚ Α' 180), κατωτ. αριθ. 222.

5. Ο υπάλληλος δικαιούται να επαναδιοριστεί, αν επανασυσταθεί η ίδια ή όμοια θέση μέσα σε ένα (1) έτος από την απόλυση του.

Άρθρο 155

Απόλυση λόγω ορίου ηλικίας και τριακονταπενταετίας

1. Ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του.

2. Κατ' εξαίρεση ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας του και τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας.

«Το παραπάνω δεν ισχύει για τους ιατρούς του ΕΣΥ, των οποίων η παραμονή στην υπηρεσία παρατείνεται μέχρι το 65^ο έτος της ηλικίας τους.»

Το μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 14 άρθρ. 6 Νομ. 4052/1-1 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 41), Τομ. 34, Κεφ. ΑΑ, Θέμα α, σελ. 96,756, αριθ. 149.

(Ο υπάλληλος με αίτησή του, που υποβάλλεται έξι (6) μήνες πριν τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αποχώρησης, μπορεί να ζητήσει να παραμείνει στην υπηρεσία έως τρία (3) επιπλέον έτη και έως τη συμπλήρωση κατ' ανώτατο όριο του 65ού έτους της ηλικίας.)

Το μέσα σε () εδάφ. που είχε προστεθεί με το πρώτο εδάφ. και συμπληρωθεί με το δεύτερο εδάφ. της παρ. 19 άρθρ. 10 Νομ. 3863/15-15 Ιουλ. 2010 (ΦΕΚ Α' 115), Τομ. 15, Κεφ. ΑΑ, Θέμα α, σελ. 18,456, αριθ. 43, καταργήθηκε από την περίπτ. β' της παρ. 1 άρθρ. 33 Νομ. 4024/27-27 Οκτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 226), κατωτ. αριθ. 225^α.

Αν ο υπάλληλος, κατά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του δεν έχει συμπληρώσει τριάντα πέντε (35) ετών πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία, παρατείνεται η παραμονή του στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της υπηρεσίας αυτής και πάντως όχι πέραν του 67ου έτους της ηλικίας του.

3. Ως ημέρα γέννησης, για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων, θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

4. Ως πραγματική δημόσια υπηρεσία θεωρείται κάθε υπηρεσία που έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή Ο.Τ.Α. με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή που αναγνωρίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία με βάση ειδικές διατάξεις. Ο χρόνος στράτευσης πριν από την έναρξη της υπαλληλικής σχέσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

Άρθρο 156

Πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης

1. Η υπαλληλική σχέση λύεται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και, αν δεν υπάρχει, του προέδρου του συλλογικού οργάνου διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Εκτός από τις περιπτώσεις αυτοδικαίως λύσης, η υπαλληλική σχέση λύεται με την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο. Αν η απόφαση αυτή δεν κοινοποιηθεί μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη δημοσίευσή της, η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως από την πάροδο του εικοσαήμερου.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

«Άρθρο 157

Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.), το οποίο εδρεύει στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. «Το ΕΙ.Σ.Ε.Π. μπορεί να συνεδριάζει και στην έδρα του Α.Σ.Ε.Π.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 4 άρθρ. 68 Νομ. 4002/18-22 Αυγ. 2011 (ΦΕΚ Α΄ 180), κατωτ. Θέμα γ, σελ. 324,550, αριθ. 85^α.

2. Το ΕΙ.Σ.Ε.Π. είναι αρμόδιο για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των ανωτάτων υπαλλήλων του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με την επιφύλαξη του άρθρου τρίτου του παρόντος νόμου, με εξαίρεση την Ακαδημία Αθηνών, τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι.

3. Το ΕΙ.Σ.Ε.Π. είναι πενταμελές και αποτελείται από:

α) έναν (1) Αντιπρόεδρο του ΑΣΕΠ ως Πρόεδρο με τον αναπληρωτή του και τρία (3) μέλη με τους αναπληρωτές τους. Ο Πρόεδρος με τον αναπληρωτή του και τα μέλη με τους αναπληρωτές τους είναι μέλη του ΑΣΕΠ και προτείνονται από τον Πρόεδρό του,

β) έναν (1) Βοηθό Συνηγόρου του Πολίτη που προτείνεται από το Συνήγορο του Πολίτη με τον αναπληρωτή του, επίσης βοηθό Συνηγόρου του Πολίτη.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται τα μέλη του ΕΙ.Σ.Ε.Π. με τους αναπληρωτές τους, καθώς και ο Γραμματέας του

Συμβουλίου με τον αναπληρωτή του, προϊστάμενος Διεύθυνσης ή Τμήματος της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του ΕΙ.Σ.Ε.Π.»

Το άρθρ. 157 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. δεύτερο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

Με τη δε παρ. 5 άρθρ. τετάρτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 ορίστηκε ότι: «Τα Συμβούλια που προβλέπονται στα άρθρα 157, 158 και 159 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις μετά από γραπτή γνώμη της ΑΔΕΔΥ και της αντιπροσωπευτικότερης συνδικαλιστικής οργάνωσης του οικείου φορέα αντίστοιχα στις οποίες αναφέρεται η αποτελεσματικότητα τόσο της λειτουργίας τους όσο και του εφαρμοζόμενου συστήματος επιλογής προϊσταμένων, καθώς και η διατύπωση προτάσεων βελτίωσης των διαδικασιών που ακολουθούνται.»

Με τις περιπτ. α' και β' της παρ. 13 άρθρ. 284 Νομ. 3852/4-7 Ιουν. 2010 (ΦΕΚ Α' 87), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 153, ορίστηκε ότι: 13α. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 157, 158 και 159 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010, τα Υπηρεσιακά Συμβούλια της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π), της Ακαδημίας Αθηνών, των Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) και της Σιβιτανιδείου Σχολής Τεχνών και Επαγγελματών, για τα οποία επιτρέπεται η υπαγωγή τους στο ΕΙ.Σ.Ε.Π. και στο Σ.Ε.Π. του εποπτεύοντος υπουργείου καθώς και η προσαρμογή τους προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 159 με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού.

β. Ειδικές διατάξεις που αφορούν τα υπηρεσιακά συμβούλια των ανεξάρτητων αρχών δεν τίγονται.»

«Άρθρο 158

Συμβούλια Επιλογής Προϊσταμένων

1. Με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας αντίστοιχα, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται σε κάθε Υπουργείο και κάθε περιφέρεια της χώρας, ένα Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.). Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η σύσταση περισσότερων συμβουλίων, όταν αυτό επιβάλλεται από ειδικότερους υπηρεσιακούς λόγους ή ειδικές συνθήκες. Με απόφαση του οικείου Υπουργού επιτρέπεται η σύσταση Σ.Ε.Π. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στα οποία, από τις οικείες οργανικές διατάξεις, προβλέπονται τουλάχιστον δύο (2) Γενικές Διευθύνσεις.

Με την παρ. 3 άρθρ. πέμπτου Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225, ορίστηκε ότι: «Έως τη συγκρότηση του ΕΙ.Σ.Ε.Π., το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο που έχει συσταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 158 του Υ.Κ., όπως ίσχυε πριν να αντικατασταθεί με τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του νόμου αυτού, αποτελείται από πέντε (5) μέλη, τρεις (3) συνταξιούχους Ανώτατους Δικαστικούς Λειτουργούς της Διοικητικής Δικαιοσύνης ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή συνταξιούχους Προέδρους, Αντιπροέδρους ή Νομικούς Συμβούλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τον Πρόεδρο της ΑΔΕΔΥ και ένα μέλος της

Εκτελεστικής Επιτροπής της με αναπληρωτές τους μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της, τα οποία ορίζει η ίδια. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται τα μέλη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου με τους αναπληρωτές τους, καθώς και ο Γραμματέας του Συμβουλίου με τον αναπληρωτή του.»

Εκδόθηκε η με αριθ. ΔΙΔΚ/Φ.33/8614/16-19 Απρ. 2010 (ΦΕΚ Β' 474) Απ. Υπ. Εσωτ. Αποκ. & Ηλεκτρ. Διακυβ., κατωτ. αριθ. 204.

Με την παρ. 2 άρθρ. 46 Νομ. 3979/14-16 Ιουν. 2011 (ΦΕΚ Α' 138), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 130, ορίστηκε ότι: «Με τη συγκρότηση του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.) λήγει η θητεία των μελών του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου (Ε.Υ.Σ.) της παρ. 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010. Όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, που δεν εξετάστηκαν από το Ε.Υ.Σ. εξετάζονται από το ΕΙ.Σ.Ε.Π.. Για τα εκκρεμή ερωτήματα που αφορούν επιλογές προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής του ερωτήματος στο Ε.Υ.Σ.

Μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου όλες οι θέσεις προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων των δημόσιων υπηρεσιών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που υπάγονται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα προκηρύσσονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 84-86 του ανωτέρω Κώδικα, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 3839/2010.»

2. Τα Σ.Ε.Π. είναι αρμόδια για την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων ή αντιστοίχου ή ενδιαμέσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικών μονάδων των δημοσίων υπηρεσιών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Τα Σ.Ε.Π. των Υπουργείων είναι αρμόδια για την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων του οικείου Υπουργείου ή άλλων αυτοτελών δημοσίων υπηρεσιών ή Γενικών Γραμματειών που υπάγονται στο Υπουργείο, καθώς και για την επιλογή των προϊσταμένων Διευθύνσεων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο. Τα Σ.Ε.Π. των περιφερειών είναι αρμόδια τόσο για την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων της οικείας περιφέρειας όσο και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που εποπτεύουν.

3. Τα Σ.Ε.Π. είναι πενταμελή και αποτελούνται από δύο (2) προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων του οικείου Υπουργείου ή της οικείας Περιφέρειας από τους οποίους ο ένας (1) ορίζεται πρόεδρος αυτού με τους αναπληρωτές τους και έναν (1) προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. που λειτουργεί στην έδρα του οικείου Υπουργείου ή της οικείας Περιφέρειας με τον αναπληρωτή του και «δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων με βαθμό τουλάχιστον Γ' των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ», οι οποίοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. ΔΙΚΠΡ/Φ.80/30/8703/19.9.1988 (ΦΕΚ 684 Β') απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, όπως ισχύει. Αν δεν επαρκούν οι προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης της οικείας Περιφέρειας ή του οικείου Ν.Π.Δ.Δ. ή αυτοί που υπηρετούν σε υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας, ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης από υπηρεσίες όμορης Περιφέρειας ή από Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από το οικείο Υπουργείο και αν δεν υπάρχουν από Ν.Π.Δ.Δ. άλλου Υπουργείου. Στα Υπουργεία, στα οποία δεν προβλέπονται από τις οργανικές διατάξεις δύο (2) τουλάχιστον Γενικές Διευθύνσεις, τα Σ.Ε.Π. συγκροτούνται από προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων των

Υπουργείων Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Η μέσα σε «» φράση του πρώτου εδαφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 7 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

4. Τα μέλη του Σ.Ε.Π. με τους αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας αντίστοιχα. Εισηγητής του Συμβουλίου ορίζεται προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης ή προϊστάμενος Διεύθυνσης Διοικητικού/Προσωπικού.

5. Χρέη γραμματέα ασκεί «υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Γ'» που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση ορισμού των μελών.»

Η μέσα σε «» φράση της παρ. 5 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 8 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

Το άρθρ. 158 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. δεύτερο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

Με την παρ. 5 άρθρ. τετάρτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 ορίστηκε ότι: «Τα Συμβούλια που προβλέπονται στα άρθρα 157, 158 και 159 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις μετά από γραπτή γνώμη της ΑΔΕΔΥ και της αντιπροσωπευτικότερης συνδικαλιστικής οργάνωσης του οικείου φορέα αντίστοιχα στις οποίες αναφέρεται η αποτελεσματικότητα τόσο της λειτουργίας τους όσο και του εφαρμοζόμενου συστήματος επιλογής προϊσταμένων, καθώς και η διατύπωση προτάσεων βελτίωσης των διαδικασιών που ακολουθούνται.»

Με την παρ. 1 άρθρ. πέμπτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 ορίστηκε ότι: «Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού λήγει αυτοδικαίως η θητεία των μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των δημοσίων υπηρεσιών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μέλη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου, που προβλέπονται στα άρθρα 158 και 159 του Υ.Κ., όπως ίσχυαν πριν να αντικατασταθούν με τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του παρόντος νόμου. Εξαιρούνται τα μέλη του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου και τα αιρετά μέλη των Υπηρεσιακών Συμβουλίων, τα οποία εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες τους μέχρι τη λήξη της θητείας τους, καθώς επίσης και τα μέλη των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, της Ακαδημίας Αθηνών, των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.»

Με την παρ. 4 άρθρ. πέμπτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 (ΦΕΚ Α' 51) ορίστηκε ότι: «Έως τη συγκρότηση των Σ.Ε.Π. και των Υπηρεσιακών Συμβουλίων που προβλέπονται στα άρθρα 158 και 159 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου, σε κάθε δημόσια υπηρεσία, Περιφέρεια και

Ν.Π.Δ.Δ., συγκροτούνται Υπηρεσιακά Συμβούλια μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, τα οποία είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) Τρεις (3) υπαλλήλους (με βαθμό Α'), οι οποίοι λαμβάνονται μεταξύ των δέκα (10) υπαλλήλων που έχουν τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Διεύθυνσης, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και υπηρετούν στην έδρα του ή στο Νομό Αττικής, για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια που εδρεύουν στο νομό αυτόν. Αν δεν επαρκούν οι υπάλληλοι με τις προϋποθέσεις αυτές ο αριθμός συμπληρώνεται από υπαλλήλους με τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Τμήματος με την προϋπόθεση να ανήκουν σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορεί να προΐστανται Διεύθυνσης. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν υπάλληλοι της οικείας υπηρεσίας με τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις για να οριστούν μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, ορίζονται υπάλληλοι από άλλη δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές. Αν ο αριθμός των υπηρετούντων στην έδρα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου δεν επαρκεί για τη συγκρότησή του, ορίζονται υπάλληλοι που υπηρετούν εκτός της έδρας του νομού αυτού, που πληρούν τις προϋποθέσεις.

Η μέσα σε (με βαθμό Α') φράση της περίπτ. α' διαγράφηκε από την παρ. 11 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

β) «Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον Γ' των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ».

Τα υπό στοιχείο α' μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ή του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ. και τοποθετούνται ως προϊστάμενοι Διεύθυνσης μέχρι την επιλογή των προϊσταμένων Διευθύνσεων από τα Σ.Ε.Π. με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και πάντως όχι πέραν του ενός (1) έτους από την τοποθέτησή τους. Τα Συμβούλια αυτά λειτουργούν με ελλιπή σύνθεση, χωρίς αναπληρωματικά μέλη μέχρι την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων, οπότε ορίζονται και τα αναπληρωματικά τους μέλη. Οι επιλογές των προϊσταμένων Διευθύνσεων, Τμημάτων, αυτοτελών γραφείων και αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων γίνονται από αυτά τα Υπηρεσιακά Συμβούλια.»

Το μέσα σε «» πρώτο εδάφ. της περίπτ. β' αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 12 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

Με την παρ. 5 άρθρ. πέμπτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 (ΦΕΚ Α' 51) ορίστηκε ότι: «Η κατά τα ανωτέρω επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων γίνεται με τις προϋποθέσεις του άρθρου 84 με εξαίρεση τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 και των διατάξεων της παρ. 1 των περιπτώσεων δ', ε' και στ' της παρ. 2, της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 και των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 86 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου. Για την επιλογή λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 85 του Υ.Κ., όπως

αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τα κριτήρια που προβλέπονται στις υποπεριπτώσεις (1), (4) και (5) της περίπτωσης γ' των παραγράφων 1, 2 και 3. Δεν επιλέγεται ως προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης υπάλληλος του οποίου το υπολειπόμενο διάστημα, μέχρι την αυτοδίκαιη αποχώρηση από την υπηρεσία είναι μικρότερο του ενός (1) έτους κατά την ημερομηνία συνεδρίασης του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου, με εξαίρεση τους ήδη υπηρετούντες προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης.»

Για τη σύσταση, στην έδρα κάθε Περιφέρειας, καθώς και στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Πενταμελούς Υπηρεσιακού Συμβουλίου με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη και του οικείου Γενικού Γραμματέα αντίστοιχα, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, έως τη συγκρότηση των νέων Υπηρεσιακών Συμβουλίων των υπαλλήλων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρ. η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την 31^η Δεκεμβρίου 2011, και για άλλες συναφείς διατάξεις, βλ. την παρ. 5 άρθρ. 26 Νομ. 3938/29-31 Μαρτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 61), που παρατίθεται ως σχόλιο κάτω από τον τίτλο των άρθρ. 248 και 249 Νομ. 3852/4-7 Ιουν. 2010 (ΦΕΚ Α' 87), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 153.

Με τις περιπτ. α' και β' της παρ. 13 άρθρ. 284 ιδίου άνω Νομ. 3852/2010 ορίστηκε ότι: «13α. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 157, 158 και 159 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010, τα Υπηρεσιακά Συμβούλια της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π), της Ακαδημίας Αθηνών, των Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) και της Σιβιτανιδείου Σχολής Τεχνών και Επαγγελμάτων, για τα οποία επιτρέπεται η υπαγωγή τους στο ΕΙ.Σ.Ε.Π. και στο Σ.Ε.Π. του εποπτεύοντος υπουργείου καθώς και η προσαρμογή τους προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 159 με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού.

β. Ειδικές διατάξεις που αφορούν τα υπηρεσιακά συμβούλια των ανεξάρτητων αρχών δεν τίγονται.»

«Άρθρο 159

Υπηρεσιακά Συμβούλια

1. Με απόφαση του οικείου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται σε κάθε Υπουργείο ή Ν.Π.Δ.Δ. ένα Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η σύσταση περισσότερων συμβουλίων όταν αυτό επιβάλλεται από ειδικότερους υπηρεσιακούς λόγους ή ειδικές συνθήκες. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται σε κάθε περιφέρεια ένα Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

Για τη συγκρότηση Πενταμελούς Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Γ.Γ. Δημόσιας Διοίκησης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εκδόθηκε η με αριθ. ΔΙΑΚ/Φ.33/8618/16-19 Απρ. 2010 (ΦΕΚ Β' 474) Απ. Υπ. Εσωτ. Αποκ. & Ηλεκτρ. Διακυβ., ανωτ. Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 42,598, αριθ. 205.

Για τη συγκρότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων Περιφέρειας Αττικής, εκδόθηκε η με αριθ. 15221/6457/20-23 Απρ. 2010 (ΦΕΚ Β' 506) Απ. Γ.Γ. Περιφ. Αττικής, Κεφ. ΒΒ, Θέμα γ, σελ. 138,74, αριθ. 20.

Για τη συγκρότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, εκδόθηκε η με αριθ. οικ.21374/2119/20-23 Απρ. 2010 (ΦΕΚ Β' 506) Απ. Γ.Γ. Περιφ. Ανατ. Μακεδονίας-Θράκης.

Για τη συγκρότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Κεντρική Υπηρεσία) εκδόθηκε η με αριθ. 21946/27-27 Απρ. 2010 (ΦΕΚ Β' 531) Απ. Υπ. Εσωτ. Αποκ. & Ηλεκτρ. Διακυβ., ανωτ. Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 42,598, αριθ. 206.

Για τη συγκρότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, εκδόθηκε η με αριθ. οικ. 12403/4289/21 Απρ.-6 Μαΐου 2010 (ΦΕΚ Β' 582) Απ. Γ.Γ. Περιφ. Βορ. Αιγαίου.

Για τη συγκρότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, εκδόθηκε η με αριθ. 33021/2027/22 Απρ.-6 Μαΐου 2010 (ΦΕΚ Β' 583) Απ. Γ.Γ. Περιφ. Δυτ. Μακεδονίας.

Για τη συγκρότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Ηπείρου, εκδόθηκε η με αριθ. οικ. 24031/1227/20 Απρ.-6 Μαΐου 2010 (ΦΕΚ Β' 600) Απ. Γ.Γ. Περιφ. Ηπείρου.

2. Με απόφαση του οργάνου που ασκεί την εποπτεία στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που εδρεύουν στον ίδιο νομό, επιτρέπεται η σύσταση ενός ή περισσότερων κοινών Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Με όμοια απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται και η έδρα των κοινών Υπηρεσιακών Συμβουλίων.

3. Αν συσταθούν περισσότερα Υπηρεσιακά Συμβούλια στο ίδιο Υπουργείο ή Ν.Π.Δ.Δ., με την πράξη σύστασής τους, καθορίζεται και η αρμοδιότητα καθενός από αυτά.

4. Στην Ακαδημία Αθηνών και σε κάθε Πανεπιστήμιο και Τ.Ε.Ι, συνιστάται, με απόφαση του Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών ή του Πρύτανη Πανεπιστημίου ή του Προέδρου Τ.Ε.Ι, αντιστοίχως, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ένα (1) ή περισσότερα Υπηρεσιακά Συμβούλια. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

«5. Τα υπηρεσιακά συμβούλια είναι αρμόδια για την επιλογή προϊσταμένων τμημάτων και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση με εξαίρεση την πειθαρχική ευθύνη των υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών, ορισμένου νομικού προσώπου ή περισσότερων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (κοινά).»

Η παρ. 5 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 2 άρθρου τρίτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

6. Τα Υπηρεσιακά Συμβούλια του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών και των Ν.Π.Δ.Δ. είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) Τρεις (3) μόνιμους υπαλλήλους Προϊσταμένους Διεύθυνσης, από αυτούς που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και υπηρετούν στην έδρα του ή στο Νομό Αττικής, για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια που εδρεύουν στο νομό αυτόν. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν υπάλληλοι της οικείας υπηρεσίας με τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις για να οριστούν μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, ορίζονται υπάλληλοι από άλλη δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές. Αν ο αριθμός των υπηρετούντων στην έδρα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου δεν επαρκεί για τη συγκρότησή του, ορίζονται υπάλληλοι που υπηρετούν εκτός της έδρας του νομού αυτού, που πληρούν τις προϋποθέσεις.

β) «Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον Γ' των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ».

Η περίπτ. β' αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 9 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

7. Τα μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ορίζονται από τον οικείο Υπουργό ή τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας ή το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Ένα από τα μέλη που προβλέπονται στην περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται ως Πρόεδρος και ένα αναπληρωτής του Προέδρου. Τα μέλη που προβλέπονται στην περίπτωση β' της προηγούμενης παραγράφου εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. ΔΙΚΠΡ/Φ.80/30/8703/19.9.1988 (ΦΕΚ 684/Β') απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

8. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση τακτικού αιρετού μέλους του Συμβουλίου, τακτικό μέλος ορίζεται ο επόμενος στη σειρά εκλογής, για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας.

9. Στα περιφερειακά Υπηρεσιακά Συμβούλια διοικητικού προσωπικού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων μπορεί να ορίζονται ως πρόεδροι ή μέλη εκπαιδευτικοί λειτουργοί με βαθμό Α' από τους υπηρετούντες στην πόλη της έδρας του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, εφόσον δεν υπάρχουν μόνιμοι υπάλληλοι από τους αναφερόμενους στην περίπτωση α' της παραγράφου 6.

10.-11. *(Καταργήθηκαν από την παρ. 14 άρθρ. 284 Νομ. 3852/4-7 Ιουν. 2010 (ΦΕΚ Α' 87), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 153).*

12. Στα Υπηρεσιακά Συμβούλια των δημοσίων υπηρεσιών και των Ν.Π.Δ.Δ. ως εισηγητές ορίζονται οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών προσωπικού.

13. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος «με βαθμό τουλάχιστον Δ'», που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση ορισμού των μελών.»

Η μέσα σε «» φράση της παρ. 13 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 10 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

Το άρθρ. 159, όπως είχε κωδικοποιηθεί από το άρθρ.13 Π.Δ. 57/8-14 Μαρτ. 2007 (ΦΕΚ Α' 59), κατωτ. σελ. 358,363, αριθ. 98 και αναδιατυπωθεί από την παρ. 3 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α' 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150, αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. δεύτερο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

Με την παρ. 5 άρθρ. τετάρτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 ορίστηκε ότι: «Τα Συμβούλια που προβλέπονται στα άρθρα 157, 158 και 159 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις μετά από γραπτή γνώμη της ΑΔΕΔΥ και της αντιπροσωπευτικότερης συνδικαλιστικής οργάνωσης του οικείου φορέα αντίστοιχα στις οποίες αναφέρεται

η αποτελεσματικότητα τόσο της λειτουργίας τους όσο και του εφαρμοζόμενου συστήματος επιλογής προϊσταμένων, καθώς και η διατύπωση προτάσεων βελτίωσης των διαδικασιών που ακολουθούνται.»

Με την παρ. 1 άρθρ. πέμπτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 ορίστηκε ότι: «Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού λήγει αυτοδικαίως η θητεία των μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των δημοσίων υπηρεσιών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μέλη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου, που προβλέπονται στα άρθρα 158 και 159 του Υ.Κ., όπως ίσχυαν πριν να αντικατασταθούν με τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του παρόντος νόμου. Εξαιρούνται τα μέλη του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου και τα αιρετά μέλη των Υπηρεσιακών Συμβουλίων, τα οποία εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες τους μέχρι τη λήξη της θητείας τους, καθώς επίσης και τα μέλη των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, της Ακαδημίας Αθηνών, των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.»

Με την παρ. 4 άρθρ. πέμπτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 (ΦΕΚ Α' 51) ορίστηκε ότι: «Έως τη συγκρότηση των Σ.Ε.Π. και των Υπηρεσιακών Συμβουλίων που προβλέπονται στα άρθρα 158 και 159 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο δεύτερο του παρόντος νόμου, σε κάθε δημόσια υπηρεσία, Περιφέρεια και Ν.Π.Δ.Δ., συγκροτούνται Υπηρεσιακά Συμβούλια μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, τα οποία είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) Τρεις (3) υπαλλήλους (με βαθμό Α'), οι οποίοι λαμβάνονται μεταξύ των δέκα (10) υπαλλήλων που έχουν τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Διεύθυνσης, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και υπηρετούν στην έδρα του ή στο Νομό Αττικής, για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια που εδρεύουν στο νομό αυτόν. Αν δεν επαρκούν οι υπάλληλοι με τις προϋποθέσεις αυτές ο αριθμός συμπληρώνεται από υπαλλήλους με τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Τμήματος με την προϋπόθεση να ανήκουν σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορεί να προϊστανται Διεύθυνσης. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν υπάλληλοι της οικείας υπηρεσίας με τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις για να οριστούν μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, ορίζονται υπάλληλοι από άλλη δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές. Αν ο αριθμός των υπηρετούντων στην έδρα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου δεν επαρκεί για τη συγκρότησή του, ορίζονται υπάλληλοι που υπηρετούν εκτός της έδρας του νομού αυτού, που πληρούν τις προϋποθέσεις.

Η μέσα σε () φράση της περίπτ. α' διαγράφηκε από την παρ. 11 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

β) «Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον Γ' των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ».

Τα υπό στοιχείο α' μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ή του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ. και τοποθετούνται ως προϊστάμενοι Διεύθυνσης μέχρι την επιλογή των προϊσταμένων Διευθύνσεων από τα Σ.Ε.Π. με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και πάντως όχι πέραν του ενός (1) έτους από την τοποθέτηση

τους. Τα Συμβούλια αυτά λειτουργούν με ελλιπή σύνθεση, χωρίς αναπληρωματικά μέλη μέχρι την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων, οπότε ορίζονται και τα αναπληρωματικά τους μέλη. Οι επιλογές των προϊσταμένων Διευθύνσεων, Τμημάτων, αυτοτελών γραφείων και αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων γίνονται από αυτά τα Υπηρεσιακά Συμβούλια.»

Το μέσα σε «» πρώτο εδάφ. της περίπτ. β' αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 12 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226. Με την δε παρ. 13 ιδίου άρθρου ενάτου ορίστηκε ότι: «Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως και 12 ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2011 και εφαρμόζονται αναλογικά και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την εφαρμογή της παρ. 4 της περίπτωσης Β' του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (Α' 81)».

Με την παρ. 5 άρθρ. πέμπτου ιδίου άνω Νομ. 3839/2010 (ΦΕΚ Α' 51) ορίστηκε ότι: «Η κατά τα ανωτέρω επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων γίνεται με τις προϋποθέσεις του άρθρου 84 με εξαίρεση τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 και των διατάξεων της παρ. 1 των περιπτώσεων δ', ε' και στ' της παρ. 2, της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 και των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 86 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου. Για την επιλογή λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 85 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τα κριτήρια που προβλέπονται στις υποπεριπτώσεις (1), (4) και (5) της περίπτωσης γ' των παραγράφων 1, 2 και 3. Δεν επιλέγεται ως προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης υπάλληλος του οποίου το υπολειπόμενο διάστημα, μέχρι την αυτοδίκαιη αποχώρηση από την υπηρεσία είναι μικρότερο του ενός (1) έτους κατά την ημερομηνία συνεδρίασης του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου, με εξαίρεση τους ήδη υπηρετούντες προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης.»

Για τη σύσταση, στην έδρα κάθε Περιφέρειας, καθώς και στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Πενταμελούς Υπηρεσιακού Συμβουλίου με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη και του οικείου Γενικού Γραμματέα αντίστοιχα, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, έως τη συγκρότηση των νέων Υπηρεσιακών Συμβουλίων των υπαλλήλων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρ. η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την 31^η Δεκεμβρίου 2011, και για άλλες συναφείς διατάξεις, βλ. την παρ. 5 άρθρ. 26 Νομ. 3938/29-31 Μαρτ. 2011 (ΦΕΚ Α' 61), που παρατίθεται ως σχόλιο κάτω από τον τίτλο των άρθρ. 248 και 249 Νομ. 3852/4-7 Ιουν. 2010 (ΦΕΚ Α' 87), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 153.

Με τις περιπτ. α' και β' της παρ. 13 άρθρ. 284 ιδίου άνω Νομ. 3852/2010 ορίστηκε ότι: «13α. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 157, 158 και 159 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010, τα Υπηρεσιακά Συμβούλια της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π), της Ακαδημίας Αθηνών, των Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) και της Σιβιτανιδείου Σχολής Τεχνών και Επαγγελματών, για τα οποία επιτρέπεται η υπαγωγή τους στο ΕΙ.Σ.Ε.Π. και στο Σ.Ε.Π. του εποπτεύοντος υπουργείου καθώς και η προσαρμογή τους προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 159 με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού.

β. Ειδικές διατάξεις που αφορούν τα υπηρεσιακά συμβούλια των ανεξάρτητων αρχών δεν τίγονται.»

«Άρθρο 160

Θητεία

1. Η θητεία των μελών του ΕΙ.Σ.Ε.Π. είναι διετής και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από τον ορισμό τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή η θητεία των μελών του Συμβουλίου αρχίζει από την ημερομηνία ορισμού τους και λήγει την 31.12.2012.

2. Η θητεία των μελών των Συμβουλίων των άρθρων 158 και 159 είναι διετής και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από τον ορισμό τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή η θητεία των μελών των Συμβουλίων αρχίζει από την ημερομηνία ορισμού τους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του μεθεπόμενου έτους.»

Το άρθρ. 160 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. δεύτερο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

«Άρθρο 161

Εκπροσώπηση των φύλων

Στα Συμβούλια των άρθρων 157, 158 και 159 ο αριθμός των μελών που ορίζονται από κάθε φύλο ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των μελών που ορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον στην οικεία υπηρεσία υπηρετεί επαρκής αριθμός υπαλλήλων που συγκεντρώνει τις νόμιμες προϋποθέσεις για ορισμό και τα μέλη που ορίζονται είναι περισσότερα από ένα (1). Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο τουλάχιστον με μισό της μονάδας.»

Το άρθρ. 161 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. δεύτερο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

«Άρθρο 162

Λειτουργία

1. Κάθε συμβούλιο αποτελεί ιδιαίτερη αρχή.

2. Κατά τη διάρκεια της θητείας απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών των Συμβουλίων, εκτός αν συντρέχουν σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι, με εξαίρεση την περίπτωση που μέλος του Σ.Ε.Π. ή του Υπηρεσιακού Συμβουλίου μετά τη λήξη της θητείας του δεν επιλεγεί εκ νέου προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης αντίστοιχα.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών.

4. Ο αναπληρωτής του προέδρου προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου. Στην περίπτωση που προεδρεύει ο αναπληρωτής του προέδρου, συμμετέχει ως τακτικό μέλος ο αναπληρωτής του προεδρεύοντος.

5. Το ΕΙ.Σ.Ε.Π., τα Σ.Ε.Π. και τα Υπηρεσιακά Συμβούλια βρίσκονται σε απαρτία, όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη τους. (Τα τμήματα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου βρίσκονται σε απαρτία όταν είναι παρόντα πέντε (5) τουλάχιστον μέλη τους, στα οποία απαραίτητως πρέπει να περιλαμβάνεται ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του). Τα Συμβούλια αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερिσχύει η ψήφος του προέδρου. Εάν σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες, όσοι ακολουθούν την ασθενέστερη οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες.

Το μέσα σε () δεύτερο εδάφ. καταργήθηκε από την παρ. 2 άρθρου ογδούτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226.

6. Οι πράξεις όλων των Συμβουλίων διατυπώνονται σε πρακτικά που υπογράφονται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι πέραν του διμήνου από την ημερομηνία της συνεδρίασης κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση. Ως την υπογραφή των πρακτικών μπορεί να χορηγείται στην οικεία υπηρεσία βεβαίωση για τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί, η οποία υπογράφεται από τον πρόεδρο του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Βάσει της βεβαίωσης αυτής μπορεί να γίνονται από τη διοίκηση οι απαιτούμενες περαιτέρω ενέργειες για την εκτέλεση των πράξεων των Συμβουλίων. Όμοια βεβαίωση μπορεί να χορηγείται και στους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους, ύστερα από αίτησή τους. Στα πρακτικά καταχωρίζεται και η γνώμη όσων μειοψήφησαν.

7. Η ψηφοφορία των μελών των Συμβουλίων γίνεται κατά σειρά αντίστροφη από εκείνη της απόφασης ορισμού τους. Δεν επιτρέπεται η αποχή από την ψηφοφορία ή η λευκή ψήφος.

8. – 10. *(Καταργήθηκαν από την παρ. 2 άρθρου ογδούτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226).*

11. Η λειτουργία όλων των Συμβουλίων διέπεται συμπληρωματικά από τις γενικές διατάξεις για τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων διοίκησης.»

Το άρθρ. 162, που είχε συμπληρωθεί από την με αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ. 35.18/1086/οικ. 28206/10 Οκτ.-4 Νοεμ. 2008 (ΦΕΚ Β' 2250) Απ. Υπ. Εσωτ. – Οικονομίας & Οικονομικών, ανωτ. Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 42,598, αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. δεύτερο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225.

Άρθρο 163

Συγκρότηση και λειτουργία Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου

(Καταργήθηκε, όπως είχε συμπληρωθεί με το άρθρ. τρίτο Νομ. 3839/27-29 Μαρτ. 2010 (ΦΕΚ Α' 51), κατωτ. αριθ. 225, από την παρ. 3 άρθρου ογδούτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Άρθρο 164

Είδη υγειονομικών επιτροπών

1. Αρμόδιες να αποφαινούνται για θέματα υγείας των υπαλλήλων είναι οι υγειονομικές επιτροπές που διακρίνονται σε:

- α) πρωτοβάθμιες,
- β) δευτεροβάθμιες,
- γ) προσφυγών,
- δ) ειδικές.

2. Αρμόδιες να γνωματεύουν προκειμένου να χορηγηθούν αναρρωτικές άδειες σε μόνιμους υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι κατά τη μονιμοποίησή τους διατήρησαν την υγειονομική ασφάλιση του Ι.Κ.Α., είναι οι οικείες υγειονομικές επιτροπές του Ι.Κ.Α..

3. Στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που διαθέτουν δική τους υγειονομική οργάνωση, μπορεί, με πράξη του διοικητικού συμβουλίου η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό που εποπτεύει το νομικό πρόσωπο, να ανατίθεται η άσκηση των έργων των

πρωτοβάθμιων ή δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών σε υφιστάμενες σε αυτά αντίστοιχες υγειονομικές επιτροπές. Η αρμοδιότητα των επιτροπών αυτών μπορεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών που ασκούν την εποπτεία, να επεκτείνεται και σε νομικά πρόσωπα, οι υπάλληλοι των οποίων είναι ασφαλισμένοι για τον κλάδο ασθένειας στο νομικό πρόσωπο στο οποίο λειτουργούν οι επιτροπές.

Άρθρο 165

Πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές

1. Σε κάθε νομό και νομαρχιακό διαμέρισμα συνιστώνται, με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μία ή περισσότερες πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές που αποτελούνται από τρία (3) μέλη και συγκροτούνται από γιατρούς του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή Ο.Τ.Α. που υπηρετούν στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα.

Οι πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές είναι αρμόδιες να γνωματεύουν, ύστερα από ερώτημα της υπηρεσίας: α) για τη χορήγηση αναρρωτικών αδειών, (β) για την πιστοποίηση της υγείας των υποψηφίων για διορισμό), (γ) β) για το χαρακτηρισμό νοσημάτων που χρήζουν νοσηλείας για τη χορήγηση άδειας έως είκοσι δύο (22) εργάσιμων ημερών το χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 παρ. 2 του παρόντος και (δ) γ) για κάθε άλλο θέμα υγείας του υπαλλήλου το οποίο έχει σχέση με τα υπηρεσιακά του καθήκοντα.

Αν συσταθούν περισσότερες επιτροπές, με την απόφαση σύστασης τους ορίζονται η έδρα και η χωρική αρμοδιότητά τους.

Η περίπτ. β' καταργήθηκε και οι περιπτ. γ' και δ' αναριθμήθηκαν αντίστοιχα σε περιπτ. β' και γ' από την παρ. 2 άρθρ. 7 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

2. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή, που αποτελείται από πέντε (5) μέλη και συγκροτείται από γιατρούς του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή Ο.Τ.Α. που υπηρετούν στο νομό.

Οι δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές είναι αρμόδιες: α) για την κρίση ενστάσεων κατ' αποφάσεων των πρωτοβάθμιων επιτροπών κατά το άρθρο 56 παρ. 5, β) για την απόλυση από την υπηρεσία λόγω ασθένειας όταν δεν συντρέχει περίπτωση του άρθρου 153 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο του παρόντος και γ) για την κρίση της αποκατάστασης της υγείας όσων αναδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος.

Δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή μπορεί να συσταθεί και εκτός της έδρας της Περιφέρειας με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, με την οποία ορίζεται και η χωρική της αρμοδιότητα.

Στις δευτεροβάθμιες επιτροπές δεν μπορεί να μετέχει μέλος που μετείχε στην πρωτοβάθμια επιτροπή κατά της οποίας στρέφεται η ένσταση.

3. Ο ορισμός των μελών των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών γίνεται τον Ιανουάριο κάθε δεύτερου έτους με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο γραμματέας από τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην έδρα των υγειονομικών επιτροπών και η αποζημίωση των μελών τους και του γραμματέα.

4. Οι αρνητικές αποφάσεις των υγειονομικών επιτροπών κοινοποιούνται απευθείας στον ενδιαφερόμενο και στην υπηρεσία του.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζεται ο τρόπος

λειτουργίας των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών, ο τρόπος εξέτασης των υπαλλήλων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 166

Επιτροπές προσφυγών

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστώνται, τον Ιανουάριο κάθε δεύτερου έτους, στις έδρες των ιατρικών τμημάτων Πανεπιστημίων, επιτροπές προσφυγών που αποτελούνται από τρεις (3) καθηγητές ιατρικών τμημάτων Πανεπιστημίων οποιασδήποτε βαθμίδας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η έδρα, η αρμοδιότητα, ο τρόπος λειτουργίας τους και η ειδικότητα των μελών τους. Η αμοιβή των μελών και του γραμματέα των επιτροπών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας και Οικονομικών.

Ο ορισμός των μελών και του γραμματέα των επιτροπών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για θητεία δύο (2) ετών.

2. Οι Επιτροπές προσφυγών αποφαινόμενες για τις προσφυγές σε όσες περιπτώσεις ρητά προβλέπει ο παρών Κώδικας.

Άρθρο 167

Ειδικές υγειονομικές επιτροπές

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστώνται ειδικές υγειονομικές επιτροπές αποτελούμενες από τρεις (3) καθηγητές ιατρικών τμημάτων Πανεπιστημίων οποιασδήποτε βαθμίδας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η συγκρότηση των ειδικών υγειονομικών επιτροπών κατά ειδικότητα σε σχέση προς τα είδη των δυσίατων νοσημάτων, η χωρική αρμοδιότητα τους και ο τρόπος λειτουργίας τους, καθώς και η αμοιβή των μελών τους και του γραμματέα.

2. Οι ειδικές υγειονομικές επιτροπές γνωματεύουν για τη χορήγηση αναρρωτικών αδειών σε υπαλλήλους που πάσχουν από δυσίατα νοσήματα και για την απαλλαγή τους από την υπηρεσία εφόσον δεν μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντα τους, λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας που οφείλεται στα νοσήματα αυτά.

Οι γνωματεύσεις των επιτροπών αυτών υπόκεινται σε προσφυγή στις επιτροπές του άρθρου 166 του παρόντος, τόσο από τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο όσο και από τη Διοίκηση, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίησή τους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τον Ιανουάριο κάθε δεύτερου έτους, ορίζονται τα μέλη των επιτροπών αυτών, μετά από πρόταση των οικείων ιατρικών τμημάτων, καθώς και ο γραμματέας.

ΜΕΡΟΣ Η΄

ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 168

Τελικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 22 του ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α΄), όπως ισχύουν, για μετατάξεις υπαλλήλων σε παραμεθόριες περιοχές εξακολουθούν να ισχύουν για όσες περιπτώσεις μετατάξεων δεν υπάγονται στο άρθρο 72 αυτού του Κώδικα.

2. Οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 10 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α΄) εξακολουθούν να ισχύουν για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται με τις διατάξεις του

άρθρου 72 του παρόντος, καθώς και για όσους υπαλλήλους δεν υπάγονται στον παρόντα Κώδικα.

3. Οι ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα προσωπικού των ανεξάρτητων αρχών του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α') και της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.ΥΠ.) δεν θίγονται.

Επίσης, οι διατάξεις που αφορούν στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης δεν θίγονται.

4. Χρόνος υπηρεσίας, ο οποίος, βάσει ειδικών διατάξεων που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος, λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του παρόντος.

5. Όπου στον παρόντα Κώδικα προβλέπεται η έκδοση κανονιστικών πράξεων, έως την έκδοση τους εξακολουθούν να ισχύουν οι υφιστάμενες κατά τη δημοσίευση του για τα αντίστοιχα θέματα, κατά το μέρος που δεν είναι αντίθετες με τις ρυθμίσεις του.

6. Όπου στις διατάξεις του παρόντος αναφέρεται ως αρμόδιος για την έκδοση της οικείας πράξης «υπουργός», για τους υπαλλήλους των Περιφερειών την αντίστοιχη πράξη εκδίδει ο οικείος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

7. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ύστερα από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ, μπορεί να μεταβάλλεται ο αριθμός των μορίων των κριτηρίων κάθε μίας από τις τρεις ομάδες (ενότητες) κριτηρίων του άρθρου 85 του παρόντος χωρίς υπέρβαση του συνολικού αριθμού μορίων κάθε ομάδας (ενότητας).

8. Σε περίπτωση που με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στο άρθρο 81 διαφοροποιηθεί το περιεχόμενο των εκθέσεων αξιολόγησης, με το ίδιο προεδρικό διάταγμα γίνεται προσαρμογή της βαθμολογίας του κριτηρίου της υπηρεσιακής αξιολόγησης των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 85 τηρουμένου του συνολικού αριθμού των μορίων της βαθμολογίας του κριτηρίου αυτού.

9. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 1586/1986 δεν θίγονται.

10. Κάθε διάταξη που είναι αντίθετη με τον παρόντα Κώδικα ή ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτόν καταργείται.

Άρθρο 169

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κατά την έναρξη ισχύος του άρθρου 85 του παρόντος προϊστάμενοι οργανικών μονάδων, εφόσον έχουν επιλεγεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3260/2004 (ΦΕΚ 151 Α'), εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα τους μέχρι τη λήξη της θητείας για την οποία έχουν επιλεγεί.

2. Οι κατά την έναρξη ισχύος του άρθρου 85 του παρόντος προϊστάμενοι οργανικών μονάδων, οι οποίοι δεν έχουν επιλεγεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3260/2004, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους έως την τυχόν επανεπιλογή τους ή την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου. Εφόσον η νέα επιλογή, βάσει των διατάξεων του ανωτέρω νόμου, δεν γίνει εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του άρθρου 85 του παρόντος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα αυτού.

3. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις επαναφοράς υπαλλήλων στην υπηρεσία ύστερα από έκπτωση ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 150 του παρόντος.

4. Τα μέλη των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπηρεσιακών συμβουλίων, του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου και του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, καθώς και των υγειονομικών επιτροπών, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα τους ως τη λήξη της θητείας τους.

5. Εκκρεμείς διαδικασίες μετατάξεων ολοκληρώνονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν αποφανθεί τα οικεία υπηρεσιακά συμβούλια.

6. Οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΤΕ, καθώς και οι υπάλληλοι των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ που είναι κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, οι οποίοι υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατατάσσονται αυτοδικαίως στους βαθμούς της κατηγορίας τους με βάση την κλίμακα βαθμών και τον αντίστοιχο εισαγωγικό βαθμό, όπως ορίζεται στο άρθρο 80 και το χρόνο εξέλιξης όπως ορίζεται στο άρθρο 82, με επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 89 του παρόντος. Τυχόν πλεονάζον χρόνος λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στο βαθμό κατάταξης. Για την κατάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Η προσαύξηση αποδοχών των υπαλλήλων στους οποίους χορηγήθηκαν εκπαιδευτικές άδειες κατ' εφαρμογή των διατάξεων του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999) εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις αυτού.

8. Η χρονική διάρκεια των αποσπάσεων που πραγματοποιήθηκαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 68 του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999) επιτρέπεται να παρατείνεται κατά ένα (1) επιπλέον έτος, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου.

9. Τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) ή άλλων σχολών επιμόρφωσης του Δημοσίου, που έχουν αποκτηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα αποκτηθούν έως την εφαρμογή συστήματος πιστοποιημένης επιμόρφωσης, γίνονται δεκτά για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 85.

10. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν μειωμένο ωράριο εργασίας για ειδικές κατηγορίες υπαλλήλων του Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου διατηρούνται σε ισχύ.

11. Οι πίνακες προακτέων στους ενιαίους βαθμούς που είναι σε ισχύ κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος δεν θίγονται.

12. Έως την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στο άρθρο 56 παρ. 4, η παράταση ή χορήγηση της προβλεπόμενης στην ίδια παράγραφο άδειας γίνεται με ειδική αιτιολογημένη απόφαση της οικείας ειδικής υγειονομικής επιτροπής του άρθρου 167 του παρόντος.

13. Έως ότου εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στο άρθρο 81 του παρόντος, η αξιολόγηση των προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων των δημόσιων υπηρεσιών γίνεται από τον Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα στον οποίο υπάγονται, των Ν.Π.Δ.Δ. από το μονομελές όργανο διοίκησης του Ν.Π.Δ.Δ. και αν δεν υπάρχει από τον πρόεδρο του Δ.Σ. αυτού, για τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτό και των Περιφερειών από τους Γενικούς Γραμματείς Περιφερειών για τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς. Κάθε αξιολογητής υποχρεούται να συντάσσει εκθέσεις αξιολόγησης για τους προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης που άσκησαν υπ' αυτόν καθήκοντα τουλάχιστον για τρεις (3) μήνες στις Γενικές Διευθύνσεις που προϊσταται. Οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται επί ειδικού εντύπου αξιολόγησης του οποίου ο τύπος και το περιεχόμενο καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.».

Εκδόθηκε η με αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.32.3/299/οικ.27952/19-31 Οκτ. 2007 (ΦΕΚ Β' 2119), Απ. Υπ. Εσωτ., κατωτ. αριθ. 219.

Άρθρο δεύτερο

(Παρατίθεται στον Τομ. 3, Κεφ. Β, Θέμα β, σελ. 140,516, αριθ. 135^α)

Άρθρο τρίτο

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως πλην των διατάξεων των άρθρων 84, 85 και 86, οι οποίες αρχίζουν να ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2008.